

Vysoká škola ekonomická v Praze

Národohospodářská fakulta

Hlavní specializace: Regionalistika a veřejná správa

**GLOBÁLNÍ GRANTY V NEZISKOVÉM
SEKTORU**

diplomová práce

Autor: Martina Honců

Vedoucí práce: Ing. Zuzana Khendriche Trhlínová, Ph. D.

Rok: 2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: Martina Honců

Uživatelské jméno (xname): xhonm03

Obor: Regionalistika a veřejná správa

Práce byla zadána na katedře: Regionálních studií

Vedoucí práce: Ing. Zuzana Khendriche Trhlínová, Ph. D.

TÉMA PRÁCE

Globální granty v neziskovém sektoru

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA PRÁCE

(abstrakt, min. 10 řádků)

Diplomová práce je zaměřena na nestátní neziskové organizace a jejich možnosti financování z Evropského sociálního fondu. Cílem práce je seznámit čtenáře především s Globálními granty financovanými z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů a Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3. Globální granty jsou určeny nestátním neziskovým organizacím, které působí v oblasti sociálních služeb poskytovaných osobám, kterým hrozí sociální vyloučení. Úvodní část diplomové práce se věnuje charakteristice neziskového sektoru a nestátních neziskových organizací. Následně se práce zabývá Globálními granty, Evropským sociálním fondem, Plánovacím obdobím 2004 - 2006, Jednotným programovým dokumentem pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha a je zde stručně charakterizován nástupnický program Operační program Praha - Adaptabilita pro plánovací období 2007 - 2013. Závěrečná část diplomové práce obsahuje příklady globálních grantů v praxi a jejich zhodnocení.

Datum zadání: 15.6.2008

Předpokládaný termín odevzdání: Prosinec 2008

Podpis studenta:

Podpis vedoucího práce:

Podpis vedoucího katedry:

Čestné prohlášení

Prohlašuji na svou čest, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

Martina Honců

V Praze, dne 17. 12. 2008

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Zuzaně Khendriche Trhlínové, Ph. D. za odborné vedení a podnětné připomínky při zpracování mé diplomové práce.

Anotace

Diplomová práce zpracovává problematiku Globálního grantu v neziskovém sektoru poskytovaného v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha. Globální grant je zjednodušené grantové schéma, je poskytován neziskovým organizacím působícím v sociální oblasti, které se zaměřují na poskytování služeb osobám ohroženým sociálním vyloučením.

Diplomová práce vymezuje teoretický rámec všech souvislostí pro pochopení problematiky. Definuji zde neziskový sektor, neziskové organizace, jejich financování, regionální politiku Evropské unie, jejímž nástrojem je Evropský sociální fond, z kterého jsou poskytovány prostředky právě pro Globální grant. Dále práce zpracovává problematiku Globálního grantu. Zabývá se postupem schvalování projektů v rámci grantu a analýzou Globálního grantu, schvalování, monitorovacích indikátorů, postavení a dopadům Globálního grantu na neziskové organizace.

Annotation

The degree thesis treats the problem of Global grant in nonprofit sector accorded within Single programming document for Objective 3 of the NUTS 2 Prague region. The Global grant is simplified grant scheme awarded to nonprofit organizations active in social sphere, which focus on persons endangered by social exclusion.

The degree thesis defines the theoretical framework of all correlations necessary for valid insight into the problem. Among the concepts defined are nonprofit sector, nonprofit organizations, their financing, regional policy of European Union acting through the European Social Fund awarding funds precisely for Global grant. The nature of Global grant is further examined by looking into project approval procedure falling within the grant, handling of monitoring indicators and position and impact of the Global grant on nonprofit organizations.

Obsah

ÚVOD	4
1. NEZISKOVÁ ORGANIZACE, HISTORIE, ZÁKLADNÍ TYPOLOGIE	7
1.1 NEZISKOVÝ SEKTOR.....	7
1.2 VYMEZENÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE A ZÁKLADNÍ TYPOLOGIE.....	10
1.3 STRUČNÁ HISTORIE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ PO ROCE 1989	13
1.4 OBČANSKÁ SDRUŽENÍ, NADACE A NADAČNÍ FONDY, OBECNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI A CÍRKEVNÍ PRÁVNICKÉ OSOBY	15
2. FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ, JEDNOTNÝ PROGRAMOVÝ DOKUMENT PRO CÍL 3 REGIONU NUTS II HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	21
2.1 TYPY FINANCOVÁNÍ.....	21
2.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE A STRUKTURÁLNÍ FONDY	25
2.3 EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND	27
2.4 JEDNOTNÝ PROGRAMOVÝ DOKUMENT PRO CÍL 3 – JPD 3.....	28
2.5 PROGRAMOVÝ DODATEK K JEDNOTNÉMU PROGRAMOVÉMU DOKUMENTU PRO CÍL 3 REGIONU NUTS 2 HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	32
3. GLOBÁLNÍ GRANT	34
3.1 PRIORITA 2 – SOCIÁLNÍ INTEGRACE A ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI.....	34
3.2 OPATŘENÍ 2.3 GLOBÁLNÍ GRANT – POSÍLENÍ KAPACITY POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	37
3.3 ŘÍZENÍ A IMPLEMENTACE GLOBÁLNÍHO GRANTU	40
4. REALIZACE GLOBÁLNÍHO GRANTU	44
4.1 GRANTOVÉ VÝZVY.....	44
4.2 VÝBĚR PROJEKTŮ – GRANTOVÉ PROJEKTY	48
4.3 SMLOUVA O POSKYTNUTÍ NADAČNÍHO PŘÍSPĚVKU.....	52
4.4 FINANCOVÁNÍ A ROZPOČET GLOBÁLNÍHO GRANTU.....	53
4.5 MONITOROVÁNÍ A MONITOROVACÍ INDIKÁTORY	56
4.6 VÝVOJ VĚCNÝCH MONITOROVACÍCH INDIKÁTORŮ.....	63

5. ANALÝZA SCHVÁLENÝCH PROJEKTŮ A GLOBÁLNÍ GRANT V RÁMCI JPD 3.....	67
5.1 ANALÝZA SCHVÁLENÝCH A NESCHVÁLENÝCH PROJEKTŮ	67
5.2 OPATŘENÍ 2.3 V KONTEXTU OSTATNÍCH OPATŘENÍ JPD 3.....	76
6. HODNOCENÍ DOPADŮ GLOBÁLNÍCH GRANTŮ	81
6.1 POZITIVNÍ POPADY GLOBÁLNÍHO GRANTU A PROBLÉMY PŘI REALIZACI.....	81
6.2 PŘÍKLAD REALIZOVANÉHO GLOBÁLNÍHO GRANTU	83
ZÁVĚR	85
PŘÍLOHY	87
LITERATURA.....	108
SEZNAM TABULEK.....	112
SEZNAM GRAFŮ	112
SUMMARY	113
KLÍČOVÁ SLOVA (KEYWORDS)	115
JEL CLASSIFICATION.....	115

Přehled zkratk

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

ES – Evropské společenství

ESF – Evropský sociální fond

GG – Globální grant

HDP – Hrubý domácí produkt

JPD 3 – Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

MSSF – Monitorovací systém strukturálních fondů

NNO – Nestátní neziskové organizace

NROS – Nadace rozvoje občanské společnosti

Úvod

Neziskové organizace jsou důležitou součástí sféry zabezpečování služeb. Poskytují různorodou pomoc těm, kteří ji potřebují. Neziskové organizace jsou v dnešní společnosti velice důležité. Diskutovanou otázkou dneška jsou také zaměstnanost, vzdělávání a sociální vyloučení. Aby neziskové organizace mohly kvalitně poskytovat své služby, musí mít hlavně dobré zázemí uvnitř sama sebe, pracovníky, kteří své práci rozumí a jsou vzdělaní v dané problematice. Neziskové organizace mají různý finanční i personální potenciál.

Zajištění dostatečných finančních prostředků pro neziskový sektor je častým problémem. Ze státní sféry plynou nedostatečné prostředky, pro soukromou sféru není neziskový sektor příliš atraktivní pro uskutečnění investice a neziskové organizace si většinou vydělají pouze malé procento z potřebných peněz svou vlastní činností. Vstupem České republiky do Evropské unie 1. května roku 2004, se mnoha, nejen neziskovým, společnostem otevřely dveře k získání dalších finančních prostředků a to prostředků evropských. Tyto prostředky mohou být poskytovány za různých podmínek spolufinancování jednak státu nebo organizace samotné. Evropská unie poskytuje finanční pomoc v rámci jednotlivých politik unie a na základě programů dané politiky. Jako téma své diplomové práce jsem si zvolila problematiku Prahy a neziskových organizací, které mohou žádat o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha.

Cílem mé diplomové práce je zhodnotit dopady Globálního grantu na neziskové organizace, na aktivity neziskových organizací, jejich potenciál a nabídku služeb.

V práci se zaměřuji na Globální grant v rámci JPD 3. Především popisuji z čeho vychází a jak se realizuje. Komu je určen, jak se žádá o finanční podporu, jak se hodnotí výsledky, atd. Jelikož Globální grant byl realizován v období 2004 – 2006, chtěla bych ukázat, jak realizace probíhala, jak úspěšní byli žadatelé a také bych chtěla zhodnotit postavení a realizaci Opatření 2.3 v rámci JPD 3. V závěru práce bych chtěla zmínit, jak opravdu ve skutečnosti vypadaly některé programy realizované v rámci opatření.

Období 2004 – 2006 bylo historicky prvním plánovacím obdobím, kdy po vstupu České republiky do Evropské unie, mohly domácí, české subjekty dosáhnout na evropské peníze jako členský stát. Pro Českou republiku to bylo něco nového a

z tohoto, byť zkráceného období, si české subjekty mohou odnést cenné zkušenosti do dalších let a programů. Toto je důvodem, proč se zaměřuji na období minulé a na grantové projekty uskutečněné nebo dobíhající.

První kapitola diplomové práce je zaměřena na úvod do problematiky nestátních neziskových organizací. Definuji zde neziskový sektor a neziskovou organizaci. Další subkapitoly popisují typologii neziskových organizací. Podle legislativy České republiky definujeme: občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a církevní právnické osoby. Závěr kapitoly je věnován stručnému vývoji neziskového sektoru po roce 1989.

Druhá kapitola diplomové práce se zabývá otázkou možností získávání finančních prostředků neziskovými organizacemi. Vymezuji zde dva základní typy financování, z veřejných a neveřejných zdrojů, a dále jejich možné členění. Následující podkapitoly se zaměřují na stručný popis evropské sociální politiky, jejímž jedním z nástrojů jsou strukturální fondy. Pro mou práci je především důležitý Evropský sociální fond, z kterého se čerpají zdroje v rámci Globálního grantu. Druhá část této kapitoly je věnována Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha a jeho dodatku. Je zde definován JPD 3, vymezená strategie, globální i specifické cíle, jednotlivé priority a opatření JPD 3.

Následující kapitoly se týkají samotného Globálního grantu. Ve třetí kapitole definuji Prioritu 2 JPD 3, v rámci které je Globální grant vymezen. Globální grant také teoreticky vymezuji, popisuji jeho řízení a implementaci. V kapitole se věnuji i Nadaci rozvoje občanské společnosti, která je zprostředkujícím subjektem Globálního grantu.

Samotná realizace globálního grantu, popis postupu při jednotlivých grantových výzvách, proces schvalování předložení projektů, smlouva o poskytování nadačního příspěvku, je náplní čtvrté kapitoly. Kapitola je zakončena podkapitolami zaměřujícími se na podmínky financování projektů, kterým byl přiznaný nadační příspěvek. Dalším tématem jsou monitorovací indikátory Globálního grantu a vývoj monitorovacích indikátorů, které sleduje Nadace rozvoje občanské společnosti.

Pátá kapitola analyzuje schválené a neschválené projekty podané v rámci Globálního grantu, dále výši nadačního příspěvku poskytnutou na schválené projekty, rozmístění podpořených organizací po území Prahy. Druhá část je věnována kontextu Globálního grantu v rámci celého JPD 3.

Závěrečná kapitola Hodnocení globálního grantu shrnuje pozitivní dopady grantu a problémy při realizaci. Součástí této kapitoly jsou také příklady realizovaných projektů.

Při zpracování mé diplomové práce jsem čerpala z mnoha zdrojů. V teoretické části především z monografických titulů a Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha. V částech práce týkajících se přímo Globálního grantu pak z mnoha dokumentů vydaných Nadací rozvoje občanské společnosti jako jsou Pokyny pro žadatele, Pokyny pro příjemce, hodnotící zprávy, podklady pro školení a jiné. Také jsem čerpala ze zákona České republiky a internetových zdrojů.

1. Nezisková organizace, historie, základní typologie

V první kapitole se věnuji vymezení neziskového sektoru v rámci národního hospodářství na základě kritéria financování, kde v rámci neziskového sektoru rozlišuji nestátní a státní neziskové organizace a soukromý (ziskový) sektor. U neziskového sektoru se potýkáme s problémem chybějící přesné terminologie, proto se v úvodní kapitole věnuji strukturálně-operacionální definici neziskové organizace, která na pěti pilířích definuje neziskovou organizaci. Dále zmíním krátce historii nestátního neziskového sektoru v České republice po roce 1989 a na závěr definuji typy neziskových organizací dle české legislativy a vývoj těchto organizací po roce 1989.

1.1 Neziskový sektor

Důležité pro pochopení principů neziskových organizací je vymezení prostoru neziskových organizací v rámci národního hospodářství. Neziskové organizace přispívají ke stabilizaci a kultivovanosti občanské společnosti a podporují demokratické principy jejího fungování. Pro vymezení neziskového sektoru použiji členění národního hospodářství dle finančního kritéria. Základní rozdělení pak je na ziskový (tržní) sektor a neziskový (netržní) sektor, který se dále dělí na veřejný, soukromý a sektor domácností. *„Ziskový (tržní) sektor, je ta část národního hospodářství, která je financována z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru z prodeje statků, které buď produkují, nebo distribuují, a to za tržní cenu, která se na trhu vytváří na základě vztahu nabídky a poptávky.“*¹ Cílem ziskového sektoru je zisk.²

Pro neziskový (netržní) sektor je charakteristické, že finanční prostředky získávají díky přerozdělovacím procesům. Cílem neziskového sektoru není získávání zisku, ale dosažení užitku formou veřejné služby. S tímto cílem je spojeno na jedné straně mnoho předností, na druhé ovšem mnoho problémů. Neziskový sektor, jak už jsem v předchozím textu zmínila, můžeme podle finančního členění dále dělit na veřejný, soukromý a sektor domácností. Veřejným neziskovým sektorem máme na mysli část sektoru, která je financována z veřejných financí. Zjednodušeně ji nazýváme veřejným

¹ Rektořík Jaroslav a kolektiv, Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, druhé aktualizované vydání, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5, str. 14

² Rektořík Jaroslav a kolektiv, Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, druhé aktualizované vydání, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5

sektorem, který spravují veřejné instituce, je pro ni charakteristická veřejná volba a kontrola. Neziskový soukromý sektor, který také můžeme označit jako třetí sektor, získává finanční prostředky ze soukromých financí, ovšem může dostávat i příspěvky z veřejných financí. Sektor domácností je významný svou pozicí v rámci finančních toků.³

Pojem neziskový sektor se často mylně ztotožňuje s pojmem občanská společnost. Ale tyto dva pojmy neříkají to samé. Neziskový sektor je jen podmnožinou občanské společnosti. „*Občanská společnost je pojem, označující prostor mezi oblastí privátní a státem. Jedná se o oblast dobrovolného sdružování mimo sféru trhu, státu i soukromého života, v níž si uvědomujeme společnou provázanost našeho světa.*“⁴ Občanská společnost, pojem jako takový, má velmi dlouhou historickou tradici, avšak je velmi obecný a je využíván spíše v odborné diskuzi.

Role neziskových organizací v dnešní společnosti jsou participativní a servisní. Participativní role znamená, že lidé se sdružují za účelem vyjadřování svých společenských zájmů a požadavků. Chtějí tímto způsobem řešit své společenské problémy a mohou se tak podílet na spolurozhodování. Může to být např. na úrovni kraje či obce. Neziskové organizace mají většinou mnohem blíže k realitě. V případě participace s veřejnou správou napomáhají efektivnímu řešení problémů. To že neziskový sektor poskytuje služby a to i v oblastech, kde jiné subjekty (veřejného nebo soukromého sektoru) nepůsobí, vyjadřuje jejich servisní role. Neziskový sektor často doplňuje státní a ziskový, také označovaný jako soukromý sektor. Zjednodušeně můžeme konstatovat, že státní sektor se stará o správu věcí obecných a to na úrovni celé České republiky. Firmy v soukromém sektoru jsou zaměřeny na vytváření zisku. Tyto dva sektory doplňuje sektor neziskový, který vyplňuje mezeru mezi těmito dvěma sektory. Lze říct, že působí v oblastech, kam státní sektor nedosáhne a v těch oblastech, které nejsou pro soukromý sektor atraktivní. Neziskový sektor také působí tam, kde může službu občanům zajišťovat lépe či jiným způsobem než stát.⁵

³ *Rektořík Jaroslav a kolektiv*, Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, druhé aktualizované vydání, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5

⁴ *Rakušanová Petra – Stašková Barbora*, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN 978-80-86946-22-1, str. 34

⁵ *Rakušanová Petra – Stašková Barbora*, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN 978-80-86946-22-1

Za další přínos neziskových organizací můžeme označit přínos v pomoci vytváření názorové plurality a nabídce alternativních řešení různých problémů. Setkáváme se s tím, že neziskové organizace přinášejí jiný typ služeb než veřejný sektor.

Z předchozího textu víme, že existují dva základní typy neziskových organizací, a to neziskové organizace působící ve veřejném sektoru a neziskové organizace na veřejném sektoru nezávislé. Jejich nezávislost na veřejném sektoru ovšem nevylučuje jejich spolufinancování z veřejných rozpočtů. K financování těchto neziskových organizací se budu věnovat ve druhé kapitole diplomové práce. Neziskové organizace, které působí ve veřejném sektoru, zabezpečují záležitosti veřejné, především se podílejí na realizaci veřejné správy.⁶

Existence neziskových organizací působících v soukromém neziskovém sektoru vychází z principu sebeřízení společnosti. Princip sebeřízení společnosti *„představuje schopnost určitého společenství lidí žijících a spolupracujících ve vymezeném prostoru organizovat a vzájemně usměrňovat své jednání.“*⁷ Účelem je posílení postavení ve veřejné politice.⁸

Filantropie je důležitý pojem, který souvisí s neziskovými organizacemi, s jejich dnešní podobou. Filantropie vyjadřuje lásku k lidem, lásku k bližnímu. Snaha pomoci lidem se odráží v poslání neziskových organizací v soukromém sektoru a na tomto základě stojí. Můžeme říci, že neziskové organizace tu tedy jsou, protože si to přejí lidé a ne stát.⁹

V mé práci se zabývám neziskovými organizacemi soukromoprávní povahy, jak už víme, tyto organizace nemůžeme zahrnout ani do veřejného (neziskového) sektoru a ani do soukromé (ziskové) sféry. Takto pojatý neziskový sektor působí mezi státem a trhem. Základním principem, na rozdíl od soukromého sektoru je, že cílem není kumulovat zisk a rozdělovat ho, ale konat prospěšnou činnost pro menší či širší skupinu osob. A na rozdíl od organizací v rámci veřejného sektoru, tyto neziskové organizace

⁶ *Rektořík Jaroslav a kolektiv, Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, druhé aktualizované vydání, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5*

⁷ *Rektořík Jaroslav a kolektiv, Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, druhé aktualizované vydání, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5, str. 26*

⁸ *Rektořík Jaroslav a kolektiv, Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, druhé aktualizované vydání, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5*

⁹ *Rektořík Jaroslav a kolektiv, Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, druhé aktualizované vydání, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5*

jsou na státu nezávislé a existují z důvodu, že lidé chtějí a ne proto, že by to bylo nařízení svrchované moci.

Neziskový sektor zaznamenává obrovský rozmach od roku 1990. Je důležitou součástí společnosti. V neziskových organizacích jsou sdruženy miliony občanů, nabízejí mnoho různorodých služeb v mnoha sférách našeho života. Také pomáhají rozvoji společenského, ekonomického i politického života.¹⁰

1.2 Vymezení neziskové organizace a základní typologie

Charakteristika neziskových organizací není u České republiky jasně vymezena, zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších novel, říká, že jde „o organizace charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem zisku.“¹¹ Zákon dále vymezuje typy organizací: zájmová sdružení právnických osob, občanská sdružení včetně odborových organizací, politické strany a hnutí, státem uznávané církve a náboženské společnosti, nadace a nadační fondy, obce, kraje, organizační složky státu a územních samosprávných celků, příspěvkové organizace, státní fond, obecně prospěšné společnosti, veřejné vysoké školy.¹²

Obecně můžeme neziskové organizace, bereme-li v úvahu veřejné i soukromé, rozdělit do pěti základních typů. Dvě skupiny se týkají neziskových organizací působících ve veřejné správě. Jsou to neziskové organizace typu organizačních složek a příspěvkových organizací státu a samosprávných celků (to jsou organizační složky státu, krajů a obcí, příspěvkové organizace státu, krajů a obcí, dále kraje a obce samotné, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových) a ostatní neziskové veřejnoprávní organizace (sem spadají: Český rozhlas a Česká televize, Státní podniky, Vysoké školy, Státní fondy, Česká národní banka a Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky). Neziskové organizace působící v soukromé sféře potom můžeme rozdělit na tři typy, a to Neziskové organizace vzájemně prospěšné (to jsou občanská sdružení včetně odborových organizací, zájmová sdružení právnických osob, sdružení bez právnické subjektivity, tzn. Sdružení na základě smlouvy o sdružení osob a profesní komory), neziskové organizace veřejně prospěšné (do této kategorie zahrnujeme:

¹⁰ Hynek Vladimír – Škarabelová Simona – Řeřichová Markéta, Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů (metody, problémy řešení), CVNS, 1. vydání, Brno, 2005, ISBN 80-239-5262-5

¹¹ Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších novel

¹² Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších novel

obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, politické strany a politická hnutí, registrované církve a náboženská hnutí) a neziskové organizace typu obchodních společností a jim podobných (tento typ neziskových organizací je výjimečný a zahrnuje i společenství vlastníků jednotek, např. bytových).¹³

Terminologický problém neziskového sektoru představil sociolog Lester M. Salomon pomocí „*strukturálně-operacionální definice*“.¹⁴ Jeho definice se stala mezinárodně uznávanou. Podle tohoto autora jsou neziskové organizace charakterizovány pěti rysy.

Prvním rysem je, že „*jde o organizace, tzn. skupiny, které jsou do určité míry institucionalizovány*.“¹⁵ To znamená, že jde o skupiny, které jsou organizovány. V některých zemích je podmínkou psaný dokument, ale projevem organizovanosti může být i pravidelné setkávání členů a jiná pravidla pro členy organizace. Druhý rys je, že tyto seskupení mají soukromou povahu. Jsou oddělené od státní správy. Znamená to, že to jsou instituce, které nespádají pod stát a ani nejsou řízeny žádným orgánem veřejné správy. To ovšem neznamená, že by nemohly dostávat podporu z veřejných rozpočtů. Nerozdělování zisku je třetím rysem. V praxi to znamená, že zisk se nerozděluje mezi individuální vlastníky nebo vedení organizace, jak tomu je u soukromého sektoru. Organizace zisku dosáhnout mohou, ale tento zisk musí být využit na cíle stanovené posláním organizace. Čtvrtým atributem neziskových organizací je fakt, že jsou to organizace samosprávné, autonomní. Samy řídí svou vlastní činnost, jsou schopny řídit samy sebe. Nejsou řízeny z vnějšku. Posledním, pátým rysem je, že jsou dobrovolné. Využívají do určité míry dobrovolnou účast na činnostech a řízení organizace. V praxi to znamená, že většina příjmů pochází z dobrovolných příspěvků a že v organizaci a pro organizaci pracuje mnoho dobrovolníků.¹⁶

Můžeme tedy říct, že nezisková organizace je taková organizace, která je institucionalizovaná, je soukromé povahy, je nezisková (nerozděluje zisk), je samosprávná a dobrovolná.

¹³ *Rektořík Jaroslav a kolektiv*, Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, druhé aktualizované vydání, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5

¹⁴ *Frič Pavol – Gouili Rochdi*, Neziskový sektor v České republice, Výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University, Eurolex Bohemia, Praha, 2001, ISBN 80-86432-04-01, str. 11-12

¹⁵ *Frič Pavol – Gouili Rochdi*, Neziskový sektor v České republice, Výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University, Eurolex Bohemia, Praha, 2001, ISBN 80-86432-04-01, str. 11

¹⁶ *Škarabelová Simona a kolektiv*, Když se řekne nezisková organizace..., Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko – Správní fakulta, Brno, 2002, ISBN 80-210-3031-3

Neziskové organizace můžeme dělit na dvě základní typologické skupiny a to podle kritéria veřejného prospěchu. Zde jde o to, zda organizace svým působením uspokojuje pouze své členy nebo zda toto přesahuje a přispívá k veřejnému blahu.

Prvním typem jsou organizace vzájemně prospěšné. Vzájemně prospěšné organizace slouží především svým členům. A to je hlavním cílem těchto organizací. Samozřejmě mohou sloužit i veřejnému blahu, ale je to druhotný efekt. Příkladem vzájemně prospěšných organizací jsou např. různé svazy, komory, atd. Jsou zakládány na základě profese, koníčků členů, sociálního postavení, zájmů.¹⁷

Druhou skupinou jsou neziskové organizace veřejně prospěšné. „*Jejich hlavním účelem je poskytování veřejně prospěšných služeb a služba obecním zájmům*“.¹⁸ Sem patří neziskové organizace, jako jsou na nadační fondy atd.

Neziskové organizace působí v celé řadě oblastí. Podle mezinárodní klasifikace se dělí do následujících 12 kategorií:¹⁹

- kultura a umění (včetně sportu a rekreace),
- vzdělávání a výzkum,
- zdraví,
- sociální služby,
- ekologie,
- rozvoj obce a bydlení,
- ochrana práv a obhajoba zájmů (včetně politiky),
- organizování dobročinnosti,
- náboženství,
- mezinárodní aktivity,
- profesionální a pracovní vztahy,

¹⁷ Frič Pavol – Gouili Rochdi, Neziskový sektor v České republice, Výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University, Eurolex Bohemia, Praha, 2001, ISBN 80-86432-04-01

¹⁸ Frič Pavol – Gouili Rochdi, Neziskový sektor v České republice, Výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University, Eurolex Bohemia, Praha, 2001, ISBN 80-86432-04-01, str. 13

¹⁹ Frič Pavol – Gouili Rochdi, Neziskový sektor v České republice, Výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University, Eurolex Bohemia, Praha, 2001, ISBN 80-86432-04-01, str. 14-16

- jiná oblast.

1.3 Stručná historie neziskových organizací po roce 1989

Neziskový sektor má v České republice bohatou historii. Jako významná období rozvoje neziskového sektoru můžeme zmínit období národního obrození, kdy vznikaly kulturní, historické a vzdělávací spolky. Další rozvoj byl zaznamenán v souvislosti s rozvojem samostatného Československého státu v roce 1918. Útlum byl naopak ve válečných letech a po roce 1948, kdy nastolený politický režim mnoho skupin zrušil a omezil právo občanů se sdružovat. Tento negativní vliv na rozvoj neziskového sektoru byl ještě více posílen v 70. letech.²⁰

Po roce 1989 přišel rozmach českého neziskového sektoru. Důležitým mezníkem pro rozvoj třetího sektoru byl den 27. března 1990, kdy československé Federální shromáždění přijalo zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů a zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďování. Tyto zákony umožňují a dávají právo občanům se shromažďovat.²¹

Vývoj po roce 1989 se dá rozčlenit do pěti etap. V první etapě (1990 – 1992) vznikly první právní úpravy, byl založen Nadační investiční fond. „V nadačním investičním fondu vláda vydělila 1% akcií z privatizace na financování nadačního sektoru, jeho cílem bylo podpořit finanční nezávislost nadací, aby se mohly podílet na rozvoji neziskového sektoru.“²² Finanční prostředky Nadačního investičního fondu ve výši 1 300 mil. Kč byly rozděleny mezi 73 nadací ve dvou etapách v roce 1999 a 2002.²³ Politika dávala prostor pro veřejné prospěšné činnosti. Rozvoji neziskového sektoru v období 1990 - 1992 značně pomohli zahraniční dárci, kteří podporovali rozvoj neziskového sektoru, jako představitelé demokracie. Vznikl zákon 83/1990 Sb., o sdružování občanů, který upravuje občanská sdružení.²⁴

²⁰ Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN978-80-86946-22-1

²¹ Anderle Petr - článek Útržky z historie občanské společnosti, Máme na čem stavět, březen 2002, dostupné na <http://neziskovky.cz/cz/fakta/neziskovy-sektor-v-cr/historie-ns-v-cr/>, staženo 3. 12. 2002

²² Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN978-80-86946-22-1, str. 39

²³ Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN978-80-86946-22-1

²⁴ Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN978-80-86946-22-1

Druhá etapa (1993 – 1996) vývoje neziskového sektoru po roce 1989 je charakteristická skeptickým postavením státu k neziskovému sektoru. Tato skepse se v dalších obdobích zmírnila. Tento postoj byl podpořen debatou dvou vůdčích politiků, a to Václavem Havlem a Václavem Klausem. V tomto období vznikl zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.²⁵

Třetí etapa (1997 – 2001) přinesla intenzivnější vztah neziskového sektoru a státu, především v legislativním směru. Byl vytvořen zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, zpřísnila se dotační pravidla a také došlo k prvnímu rozdělení prostředků z Nadačního investičního fondu.²⁶

Čtvrtá etapa (2002 - 2004) přinesla významnou změnu, a to vytvoření krajů, což začalo ovlivňovat situaci v neziskovém sektoru. Hlavním dopadem byla možnost čerpání krajských dotací, vedle již existujících dotací na státní a obecní úrovni. Česká republika také vstoupila v roce 2004 do Evropské unie. To vyvolalo odchod zahraničních dárců, ale i možnost využívání zdrojů vypívajících z titulu člena Evropské unie. Z legislativního hlediska bylo důležité vytvoření zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech.²⁷

Pátá etapa, v níž se neziskový sektor nachází od roku 2005, je charakteristická zejména orientací na Evropskou unii. Toto období již ukazuje problémy neziskových organizací, spojené se vstupem do Evropské unie, jako je značný odliv zahraničních dárců a nedostupnost evropských financí.²⁸

K postkomunistickému vývoji neziskového sektoru bych zmínila, že od roku 1990 pokračuje neustálý nárůst počtu neziskových organizací na českém území. Více se počtu organizací věnuji v následující kapitole.

Ve spojitosti s Evropskou unií je také posilován význam neziskových organizací, jelikož ze strany Evropské unie je na tyto organizace kladen veliký důraz a unie

²⁵ Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN978-80-86946-22-1

²⁶ Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN978-80-86946-22-1

²⁷ Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN978-80-86946-22-1

²⁸ Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN978-80-86946-22-1

zapojuje neziskový sektor do politik společenstva a finančně podporuje projekty, např. z ESF.²⁹

V této kapitole jsem se věnovala vývoji neziskového sektoru v České republice po roce 1989. Oproti letům minulým v tomto období zaznamenal tento sektor velký rozmach. V následujícím textu se budu zabývat již konkrétními typy neziskových organizací. Podle české legislativy rozlišujeme: občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, nadace a nadační fondy. Následující kapitola tyto typy stručně charakterizuje a zabývá se jejich vývojem po roce 1989.

1.4 Občanská sdružení, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a církevní právnické osoby

Základní typy nestátních neziskových organizací, dle legislativy České republiky, jsou občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a církevní právnické osoby.³⁰

Občanské sdružení jsou sdružení občanů. Členy mohou být jak fyzické tak právnické osoby. Nejsou zřizovány k výdělečné činnosti, avšak podnikání může být vedlejší činností a zisk použit na zajištění hlavní činnosti. Občanské sdružení může být jak vzájemně prospěšné, tak obecně prospěšné. Občanská sdružení upravuje zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších novel. Občanská sdružení jsou právnickými osobami, registrovat se musí u ministerstva vnitra ČR.^{31,32} Občanských sdružení je z těchto typů neziskových organizací nejvíce a mezi jejich členy se hlásí 47% populace České republiky.³³

Nadace a nadační fondy jsou účelová sdružení majetku. Poskytují finanční zdroje v oblastech, kde působí. Nadace je zřizována k obecně prospěšným cílům. *„Obecně prospěšným cílem je zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a*

²⁹ Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, Dopady členství České republiky v Evropské unii na nestátní neziskové organizace v programovacím období 2004 – 2006, 15. 1. 2007

³⁰ <http://neziskovky.cz/cz/fakta/neziskovy-sektor-v-cr/co-to-je-neziskovy-sektor/>, staženo 10. 10. 2008

³¹ Více viz Plamínek Jiří - Vladimír Svatoš, Jindřiška Hladíková, Petr Baboček, Pavla Jandáková, Josef Zetěk, Nadace Lotos, Řízení neziskových organizací, První český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, obecně prospěšných společnostech, školách, církevních a zdravotních zařízeních, 1. vydání, Praha, Nadace Lotos, 1996, str. 22-23

³² Více viz Zákon 83/1990 Sb. o sdružování občanů, ve znění pozdějších novel

³³ <http://www.czech.cz/cz/ekonomika-podnikani-veda/vseobecne-informace/neziskovy-sektor/>, staženo 10. 10. 2008

tradic a rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu.“³⁴ Stejně jako občanská sdružení i nadace a nadační fondy jsou právníckými osobami. Nadace a nadační fondy upravuje zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších novel. Tímto zákonem je dáno, že nadace musí ve svém názvu mít slovo „nadace“ a název nadačního fondu musí obsahovat slova „nadační fond“. Nadace a nadační fond jsou zřizovány nadační listinou a jsou vedeny v Nadačním rejstříku.³⁵

Obecně prospěšné společnosti poskytují obecně prospěšné služby. Zaměřují se na určitou skupinu lidí. Upravuje je zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších novel. Obecně prospěšná organizace je právníckou osobou. Obecně prospěšná organizace je založena na předpokladu, že v ní budou pracovat zaměstnanci a dobrovolníci, není organizací členského principu. Obecně prospěšná společnost je zakládána na základě zakládací listiny a je zapsaná v Rejstříku obecně prospěšných společností. Obecně prospěšná společnost může podnikat, pokud jde o doplňkovou činnost, kterou bude dosaženo efektivnějšího využití majetku a neohrozí-li podnikání kvalitu poskytovaných služeb.^{36,37}

Církevní právnícké osoby upravuje zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších novel. Církev a náboženská společnost vzniká dobrovolným sdružováním fyzických osob a svébytně rozhoduje o věcech spojených s vyznáváním víry, o organizaci náboženského společenství a o vytváření k tomu určených institucí. Církevní právnícké osoby jsou vedené v Rejstříku registrovaných církví a náboženských společností.³⁸

Následující tabulka ukazuje, že opravdu největší zastoupení v České republice mají občanská sdružení. Těch bylo v září roku 2007 evidováno 60 850, což je 89,27% ze všech neziskových organizací. Na druhém místě se umístily církevní právnícké osoby. Ty ovšem mají zastoupení v České republice o poznání menší. Je jich 6,52%. Třetí největší skupinou neziskových organizací jsou obecně prospěšné společnosti, kterých je 1 441 což je 2,11%. Na čtvrtém místě jsou nadační fondy s 1,51% a nejméně

³⁴ Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších novel

³⁵ Více viz Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších novel

³⁶ *Plamínek Jiří* - Vladimír Svatoš, Jindřiška Hladíková, Petr Baboček, Pavla Jandáková, Josef Zetěk, Nadace Lotos, Řízení neziskových organizací, První český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, obecně prospěšných společnostech, školách, církevních a zdravotních zařízeních, 1. vydání, Praha, Nadace Lotos, 1996

³⁷ Více viz Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších novel

³⁸ Zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších novel

je nadací, pouze 388, což je 0,57% z celkového počtu 68 156 neziskových organizací v ČR.

Tabulka 1 - Počet Neziskových organizací (září 2007)

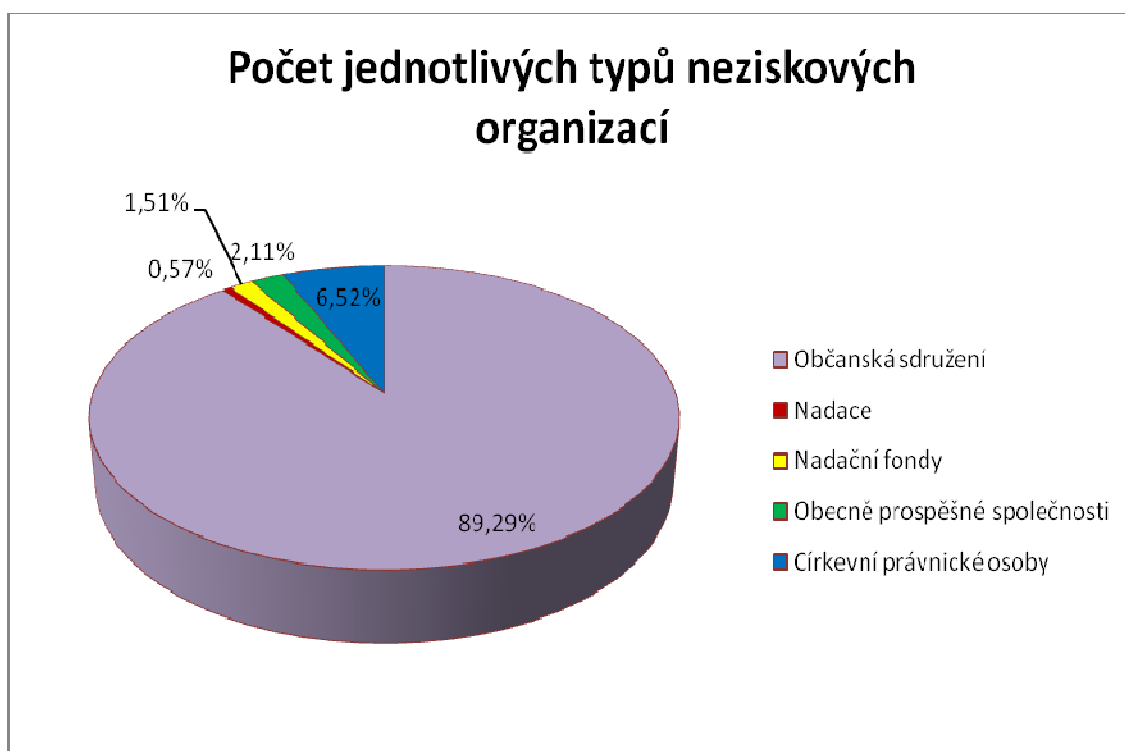
Září 2007	Počet organizací	Procent z celkových NO
Občanská sdružení	60 850	89,28%
Nadace	388	0,57%
Nadační fondy	1 030	1,51%
Obecně prospěšné společnosti	1 441	2,11%
Církevní právnické osoby	4 447	6,52%
Neziskové organizace celkem	68 156	100,00%

Zdroj:

http://neziskovky.cz/dataPublic/attachments/99934ad5d9b4ae8a6a26599c054ecc29/stat_NNO_tabulka_1990_2007.pdf, 3. 12. 2007, vlastní tabulka a výpočet

Graf doplňuje předchozí tabulku a graficky znázorňuje převahu občanských sdružení nad ostatními typy neziskových organizací v České republice. To, že mají takovou převahu v neziskovém sektoru, vychází podle mého názoru z legislativního vymezení jednotlivých typů. Nadace a nadační fondy jsou sdružení majetku, obecně prospěšné společnosti jsou zřizovány za účelem obecně prospěšné činnosti a církevní právnické osoby jsou spojeny s vírou. V české společnosti převažují lidé bez vyznání, tudíž zde není tak velká základna pro tento typ neziskových organizací. Z toho vyplývá, že v České republice je největší prostor pro vznik občanských sdružení, která mohou být jak vzájemně prospěšná, tak obecně prospěšná. Velkému nárůstu občanských sdružení jistě také přispělo, že zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších novel, je v platnosti již od roku 1990, kdežto ostatní typy neziskových organizací byly legislativně upraveny až později.

Graf 1 – Počet jednotlivých typů neziskových organizací

Zdroj:

http://neziskovky.cz/_dataPublic/attachments/99934ad5d9b4ae8a6a26599c054ecc29/stat_NNO_tabulka_1990_2007.pdf, 3. 12. 2007, vlastní graf

Následující tabulka představuje vývoj počtu jednotlivých typů neziskových organizací (občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a církevní právnické osoby) od roku 1990. Vývoj je zaznamenán od roku existence zákona upravujícího daný typ neziskové organizace.

Modře je zvýrazněn počet organizací v roce vstupu v platnost zákona upravujícího danou skupinu neziskových organizací. Pouze u nadací je sledován vývoj počtu organizací i před tímto rokem a je zřejmé, že nadační zákon značně zredukoval počet nadací v ČR. U občanských sdružení, obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů vidíme růstovou tendenci od roku legislativní úpravy. Domnívám se, že je to způsobeno postupným se seznamováním odborné i laické veřejnosti s neziskovým sektorem a otevíráním se nových možností v tomto, před rokem 1990, potlačovaném sektorem. Jen u církevních právnických osob zaznamenáváme malý úbytek organizací, což, jak už jsem naznačila, může být způsobeno vysokým podílem ateistů v české populaci.

Tabulka 2 - Vývoj počtu netiskových organizací v letech 1990 – 2007

Neziskové organizace	Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Církevní právnické osoby
1990	3 879				
1991	9 366				
1992	15 393	1 551			
1993	21 694	2 768			
1994	24 978	3 800			
1995	26 814	4 253			
1996	27 807	4 392		1	
1997	30 297	5 238		52	
1998	38 072	55	71	129	
1999	42 308	272	695	560	
2000	47 302	282	735	557	
2001	47 101	299	784	701	
2002	49 108	330	825	762	4 785
2003	50 108	350	859	884	4 946
2004	53 306	362	898	1 038	4 927
2005	54 963	368	925	1 158	4 605
2006	58 347	380	992	1 317	4 464
2007	60 850	388	1 030	1 441	4 447

Zdroj:

http://neziskovky.cz/_dataPublic/attachments/99934ad5d9b4ae8a6a26599c054ecc29/stat_NNO_tabulka_1990_2007.pdf, 3. 12. 2007

Nejaktuálnější údaj vyplývající z tabulky říká, že v roce 2007 na českém území bylo evidováno 60 850 občanských sdružení, 388 nadací, 1 030 nadačních fondů, 1 441 obecně prospěšných společností a 4 447 církevních právnických osob.

Je zřejmé, že definovat neziskový sektor a neziskové organizace je složité. Musíme rozlišit pojem neziskový sektor a občanská společnost, což nejsou pojmy totožné, ale v určité hierarchii. Neziskový sektor, podle kritéria financování, můžeme oddělit od soukromého (ziskového) sektoru, kde hlavním cílem organizací je kumulace zisku.

Oproti tomu neziskové organizace jsou zřizovány za účelem poskytování služby. Do národního hospodářství, přesněji také do neziskového sektoru obecně, můžeme zařadit i sektor domácností. Když se podíváme na další dělení, dělíme neziskový sektor, již bez domácností, podle toho, zda působí v soukromé nebo veřejné sféře. Můžeme tedy mluvit o veřejném sektoru a nevládním neziskovém sektoru. V další práci se budu právně tomuto nevládnímu neziskovému sektoru věnovat a pod pojmem nezisková organizace mám na mysli organizace právě v tomto prostoru působící.

Strukturálně-operacionální definice vymezuje neziskové organizace jako institucionalizované, soukromoprávní, neziskové, samosprávné a dobrovolné organizace. Podle české legislativy vymezujeme pět typů neziskových organizací, a to občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy a církevní právnické osoby, z čehož absolutně je nejvíce občanských sdružení.

Vývoj neziskových organizací má od roku 1990 růstový charakter a počet neziskových organizací neustále narůstá.

Jelikož nevládní neziskové organizace, jak jsem je v předešlém textu vymezila, nepůsobí na klasickém konkurenčním trhu, jako firmy soukromé a ani nespadají do veřejné sféry, často se potýkají s problémem financování. Tomuto tématu se budu věnovat v následující kapitole.

2. Financování neziskových organizací, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha

Nestátní neziskové organizace mají v české společnosti své místo, ovšem často se potýkají s problematikou financování. V této kapitole se nejprve zaměřuji na typy financování neziskových organizací v České republice obecně. Dále přiblížuji možnost financování v rámci regionální politiky Evropské unie, díky strukturálním fondům, konkrétně Evropského sociálního fondu, který v období 2004 -2006, dával možnost čerpat finanční pomoc neziskovým organizacím. Evropský sociální fond podporuje neziskové organizace i v nynějším období, nebyla to jen otázka let minulých. Po úvodu do problematiky financování neziskových organizací tedy stručně charakterizuji regionální politiku Evropské unie, strukturální fondy Evropské unie obecně a Evropský sociální fond.

Cílem kapitoly je popsat z čeho vychází Globální grant. Proto jsou poslední podkapitoly věnovány Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha, což je strategický dokument, jehož součástí je i vymezení Globálního grantu.

2.1 Typy financování

Financování nestátních neziskových organizací je vícezdrojového charakteru. Vícezdrojové financování znamená, že peníze do neziskové společnosti přitékají z více než jednoho zdroje. Neziskové organizace čerpají finanční zdroje z vlastních a cizích zdrojů. Do skupiny vlastních zdrojů můžeme zahrnout například členské poplatky, finanční prostředky získané z vlastní činnosti společnosti, atd. Druhou, mnohdy hlavní cestou přísunu peněz do neziskové organizace, jsou cizí zdroje a to sponzorské dary, dotace poskytované z rozpočtu státu, kraje nebo obce a pomoc nadnárodních institucí.³⁹

³⁹ Hynek Vladimír – Škarabelová Simona – Řeřichová Markéta, Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů (metody, problémy řešení), CVNS, 1. vydání, Brno, 2005, ISBN 80-239-5262-5

Finanční zdroje můžeme rozdělit do následujících skupin⁴⁰:

- Příspěvky od státu (finanční prostředky ze státního rozpočtu), příspěvky od obcí, krajů (finanční prostředky z krajských a místních rozpočtů), finanční příspěvky z fondů Evropské unie. Veřejné financování znamená, že finanční prostředky jdou od institucí veřejné správy. Jde tedy o financování z veřejných rozpočtů. Veřejné financování dále můžeme dělit na:
 - dotace,
 - veřejné zakázky,
 - smlouvy o poskytování služeb,
 - na základě zákona (týká se církevních právnických osob),
 - ostatní (např. investiční fond).
- Finance z neveřejných zdrojů, a to:
 - finanční prostředky od nadací – tuzemských i zahraničních,
 - finanční prostředky z podnikové sféry – dárcovství,
 - finanční prostředky od individuálních dárců,
 - finanční příjmy z vlastní činnosti,
 - finanční prostředky z členských příspěvků,
 - daňová zvýhodnění a
 - část příjmů z loterií a her.

Zdroje ze státního rozpočtu, místních a krajských rozpočtů představují důležitou složku financování neziskového sektoru. Tento typ financování neziskových organizací je nenárokového charakteru a poskytování financí od veřejného sektoru se řídí předem stanovenými podmínkami.⁴¹

Se vstupem České republiky do Evropské unie se neziskovému sektoru otevřely dveře k dalším možným finančním zdrojům, a to finančním prostředkům z fondů

⁴⁰ Hynek Vladimír – Škarabelová Simona – Řeřichová Markéta, Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů (metody, problémy řešení), CVNS, 1. vydání, Brno, 2005, ISBN 80-239-5262-5

⁴¹ Hynek Vladimír – Škarabelová Simona – Řeřichová Markéta, Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů (metody, problémy řešení), CVNS, 1. vydání, Brno, 2005, ISBN 80-239-5262-5

Evropské unie, ale i dalších nadnárodních institucí, jako jsou např. Norské či Švýcarské fondy.

U finančních prostředků z fondů Evropské unie se „uplatňují principy programového financování a „výběrových“ řízení pro získávání příslušných dotací.“⁴²

Veřejné rozpočty jsou významným zdrojem financování neziskového sektoru v ČR. Tento typ financování neziskových organizací se realizuje pomocí několika způsobů, jako je státní dotační politika, dotace přidělené mimo státní dotační politiku, podpora výzkumu a vývoje, veřejné zakázky a smlouvy uzavřené podle občanského zákoníku.⁴³

Základní předpis, který dává možnost získání dotace ze státního rozpočtu, je zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších novel, který v §7 říká, že „ze státního rozpočtu se hradí dotace občanským sdružením, dotace právnickým osobám, které jsou založeny nebo zřízeny k poskytování zdravotních, kulturních, vzdělávacích a sociálních služeb a k poskytování sociálně-právní ochrany dětí a fyzickým osobám, které takové služby nebo sociálně-právní ochranu dětí poskytují, a to výhradně na tyto účely. Dále se ze státního rozpočtu hradí dotace nadacím a nadačním fondům a dalším právnickým osobám, pokud tak stanoví zvláštní zákon.“⁴⁴ Dotace občanským sdružením dále upravuje zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších novel.

Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu neziskovým organizacím jsou dále upraveny usnesením vlády České republiky č. 114, ze dne 7. února 2001, které navazuje na zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších novel.

Dále se §11 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších novel, dotýká plnění závazků z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé, říká, „že financování programů a poskytování dotací a návratných finančních výpomocí podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů musí být v souladu se zákonem o veřejné podpoře“⁴⁵ a dále, že „systém vlastních zdrojů

⁴² Ministerstvo financí České republiky, Financování neziskových organizací, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/financovani_no_14855.html, staženo dne 10. 10. 2008

⁴³ Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN978-80-86946-22-1

⁴⁴ Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších novel

⁴⁵ Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších novel

*Evropských společenství se řídí rozhodnutím Rady 2007/436/ES, Euratom ze dne 7. června 2007 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství.*⁴⁶

Údaje týkající se poměrů zdrojů financování neziskových organizací jsou staršího data, z roku 1995, bohužel se mi nepodařilo získat komplexní aktuální data. Údaje z roku 1995, říkají, že veřejné zdroje pokrývají 33,5% finančních prostředků neziskových organizací, dále 35,1% jsou vlastní příjmy neziskových organizací a 11% připadá na dárcovství.⁴⁷ Podíl státních dotací se dnes nezměnil, je přibližně 33,5% příjmů neziskových organizací.⁴⁸

V roce 2006 bylo ze státního rozpočtu poskytnuto na dotace neziskovým organizacím téměř 5 569 mil. Kč, nejvíce dotací plynulo do oblastí rekreace a kultury, sociálních věcí a všeobecné veřejné služby. Neziskovým organizacím se sídlem v Praze bylo poskytnuto více než 57% z celkového objemu finančních prostředků. Z krajských rozpočtů šlo prostřednictvím dotací neziskovému sektoru celkem 1 931 mil. Kč a největší podíl směřoval do oblasti sociálních věcí a to téměř 68%. Krajské dotace v roce 2006 představovaly 35% objemu dotací poskytovaných ze státního rozpočtu.⁴⁹

Financování neziskového sektoru má vícezdrojový charakter. Finanční prostředky jsou na jedné straně poskytovány veřejnými subjekty, jako je stát, kraj a obec a od nadnárodních institucí. Na druhé straně stojí financování z neveřejných zdrojů, kam můžeme zahrnout firemní i individuální dárcovství, výnosy z vlastní činnosti atd. Možnost čerpání finančních prostředků od nadnárodních organizací se vstupem České republiky do Evropské unie nabývá na významu. Jedna z možností čerpání tohoto typu je umožněna díky existenci regionální politiky Evropské unie, která používá jako zprostředkující nástroj strukturální fondy. V následující podkapitole stručně shrnuji význam a cíle regionální politiky EU a dále se budu věnovat přímo strukturálním fondům, v závěrečné podkapitole především Evropskému sociálnímu fondu.

⁴⁶ Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších novel

⁴⁷ Hyánek Vladimír – Škarabelová Simona – Řežuchová Markéta, Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů (metody, problémy řešení), CVNS, 1. vydání, Brno, 2005, ISBN 80-239-5262-5

⁴⁸ Škarabelová Simona a kolektiv, Když se řekne nezisková organizace..., Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko – Správní fakulta, Brno, 2002, ISBN 80-210-3031-3

⁴⁹ Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů v roce 2006, 2. 4. 2008

2.2 Regionální politika Evropské unie a strukturální fondy

Regionální politika Evropské unie má významné postavení v rámci celkové politiky EU. Regionální politika je nástroj pro docílení vyrovnaného rozvoje regionů a snižování meziregionálních rozdílů. Evropská unie se snaží dosáhnout vyrovnaného rozvoje regionů a snižování rozdílů mezi nimi pomocí dotační politiky. Po zemědělské politice získává regionální politika druhé místo, co se objemu finančních prostředků týká. V rámci regionální politiky je podporováno mnoho „tvrdých“, investičních, ale i „měkkých“ neinvestičních projektů. Silné postavení regionální politiky Evropské unie vychází z formulovaných cílů.⁵⁰

Obecné cíle regionální politiky EU:

- 1) *„snížení rozdílů v životní úrovni obyvatel jednotlivých regionů a zajištění relativně vyváženého ekonomického a sociálního vývoje tak, aby měl z něho prospěch co největší počet obyvatel EU,*
- 2) *předcházení výrazným novým regionálním problémům, jež mohou být způsobeny strukturálními změnami v evropském, případně světovém hospodářství.“⁵¹*

Kromě obecných cílů regionální politiky se na každé plánovací období ustanovují konkrétní cíle. Pro období 2000 – 2006 byly stanoveny tři cíle⁵²:

- Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů. Tento cíl je zaměřen na evropské regiony, jejichž HDP na obyvatele nedosahuje 75% průměru HDP na obyvatele EU. V měřítkách České republiky do tohoto cíle spadají všechny regiony ČR s výjimkou Prahy.
- Cíl 2 – Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací. Cíl 2 je určen těm regionům, které už nespádají do Cíle 1, ale dotýkají se jich problémy spojené s restrukturalizací. Do Cíle 2 v ČR patří některá území Prahy.
- Cíl 3 – Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělávání. Programy realizované v rámci Cíle 3 mají být zaměřené především na snížení nezaměstnanosti v regionu, a to

⁵⁰ <http://www.dotace-help.cz/index.php?cmd=page&id=43>, staženo 11. 10. 2008

⁵¹ *Kolektiv autorů - Úvod do regionálních věd a veřejné správy*, 2. rozšířené vydání, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň, 2008, ISBN 978-80-7380-086-4, str. 120

⁵² <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika/regionalni-politika-eu-2004-2006>,
<http://www.dotace-help.cz/index.php?cmd=page&id=43>, staženo 11. 10. 2008

pomocí rekvalifikace a aktivní politiky zaměstnanosti. Cíl 3 je také určen regionům, které nespadají do Cíle 1. U nás do Cíle 3 spadá celá Praha.

Členění na Cíle 1, 2 a 3 platilo v období 2004 – 2006. Každé plánovací období má specifické vymezení cílů regionální politiky. Následující období 2007 - 2013 má jiné cíle: Konvergence, Konkurence a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce.⁵³

Pro každé plánovací období se definují operační programy a programové dokumenty. Operační programy se definují pro Cíl 1 a zaměřují se na konkrétní oblasti podpory. U nás bylo pro zkrácené období 2004 – 2006 schváleno 5 těchto operačních programů a to Operační program průmysl a podnikání, Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, Operační program rozvoj lidských zdrojů, Operační program Infrastruktura a Společný regionální operační program. Operační programy jsou financovány ze strukturálních fondů.⁵⁴

Pro Cíle 2 a 3 jsou sestavovány tzv. Jednotné programové dokumenty. Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 se budu podrobněji věnovat ve 3. kapitole práce.

Kromě operačních programů a Jednotných programových dokumentů existovaly v období 2000 – 2006 Iniciativy společenství, což jsou programy, které řídí přímo Evropská komise. Iniciativy se zaměřují na řešení konkrétních problémů, řešených na celém území EU. V ČR v tomto období působily čtyři iniciativy a to INTERREGN III, EQUAL, LEADER+ a URBAN.⁵⁵

*„Strukturální fondy jsou nástrojem k dosahování ekonomické a sociální soudržnosti Evropské unie.“*⁵⁶ Cílem politiky ekonomické a sociální soudržnosti, též cílem poskytování strukturálních fondů, je snaha vyrovnat životní úroveň zaostávajících regionů s průměrem Evropské unie. Každý ze strukturálních fondů EU se zbývá konkrétní tematickou oblastí, na kterou se specializuje. Finance se rozděluje pomocí tematicky zaměřených programů a existují i další podobné nástroje. Koordinátorem pro Českou republiku je Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, které je i přímým řídicím orgánem a zodpovídá za úspěšné čerpání prostředků. Jednotlivé operační programy jsou spravovány jednotlivými ministerstvy.⁵⁷

⁵³ <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika>, 16. 12. 2008

⁵⁴ <http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programym>, 16. 12. 2008

⁵⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/iniciativy-spolecenstvi> , 11. 10. 2008

⁵⁶ *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Průvodce fondy EU pro neziskové organizace: Cesta labyrintem financování EU, Praha, 2002, str. 64

⁵⁷ <http://www.mmr.cz/strukturalni-fondy>, staženo 12. 10. 2008

Strukturální fondy existují čtyři⁵⁸:

- Evropský fond regionálního rozvoje, z jeho zdrojů se financovaly projekty v regionech spadajících do Cíle 1 a 2,
- Evropský sociální fond, financující projekty v rámci Cíle 3, především zaměřené na mládež, dlouhodobě nezaměstnané, sociálně znevýhodněné skupiny, atd.,
- Evropský orientační a záruční fond pro zemědělství, financující rozvoj venkovských obcí, ale pouze orientační sekce je zahrnuta do strukturálních fondů,
- Finanční nástroj pro podporu rybolovu, podpora rybářství a přímořských regionů.

V následujícím plánovacím období toto již neplatí. Strukturální fondy jsou už jenom dva a to Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond. Zbylé dva strukturální fondy byly zrušeny.

Následující kapitola popisuje jeden ze strukturálních fondů EU, a to Evropský sociální fond. Z něj jsou poskytovány prostředky na financování Globálního grantu. Globální grant je grantový titul, který je zaměřen výhradně na podporu neziskových organizací.

2.3 Evropský sociální fond

Evropský sociální fond podporuje neinvestiční projekty z oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů, podporuje rozvoj trhu práce. Lze z něj čerpat finanční prostředky v rámci všech tří cílů, kam jsou zařazeny regiony EU podle hospodářské výkonnosti.⁵⁹

Pomoc je rozdělena:

Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů. Pomoc pro méně vyspělé regiony EU. Cíl 1 zahrnuje pouze regiony, kde HDP na obyvatele je nižší než 75% průměrného HDP na obyvatele v Evropské unii. Do Cíle 1 pro plánovací období 2004 – 2006 spadala celá Česká republika, s výjimkou Prahy. Území spadající do tohoto cíle mohou čerpat ze všech strukturálních fondů, a to až ve výši 75% celkových uznatelných

⁵⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika/regionalni-politika-eu-2004-2006>, staženo 12. 10. 2008

⁵⁹ <http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=6>, staženo 12. 10. 2008

nákladů na projekt. Pro Cíl 1 jsou preferované zejména projekty zaměřené na základní infrastrukturu, investice do podnikání a jiných hospodářských činností.⁶⁰

Cíl 2 – Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací. Jak již z názvu cíle vyplývá, pro tento cíl jsou stěžejní oblasti s problémy spojenými s restrukturalizací průmyslu a služeb. Do tohoto cíle spadá část území Prahy, zahrnující zhruba 31% obyvatel Prahy. Žadatelé v rámci Cíle 3 nemohou žádat podporu v rámci všech strukturálních fondů.⁶¹

Výjimkou je zde finanční nástroj na podporu rybolovu. Z ostatních strukturálních fondů mohou žadatelé dostat příspěvek až 50% uznatelných nákladů projektu.⁶²

Cíl 3 – Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání. Lidské zdroje jsou zaměřením tohoto cíle. Jde především o vzdělání a zaměstnanost, její přizpůsobení a modernizace. Tento cíl se vztahuje na regiony, které nespádají do Cíle 1, tzn. jejich HDP na obyvatele je vyšší než 75% průměru HDP na obyvatele EU. Do Cíle 3 spadá v plánovacím období 2004 – 2006 celé území hlavního města Prahy. V rámci tohoto cíle je možno čerpat prostředky pouze z jednoho strukturálního fondu, a to evropského sociálního fondu. Příspěvek přitom může tvořit maximálně 50% veškerých uznatelných nákladů projektu.⁶³

2.4 Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha – JPD 3

Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 vznikl v rámci Cíle 3 - Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání. V České republice do Cíle 3 spadá pouze jeden region NUTS II a to hlavní město Praha. Jednotný programový dokument pro Cíl 3 je referenční dokument, na jehož základě byla v letech 2004 až 2006 poskytována podpora rozvoji lidských zdrojů na území Prahy.

Finanční prostředky pro projekty realizované prostřednictvím JPD 3 jsou poskytovány z českých národních zdrojů a zdrojů Evropského sociálního fondu, jednoho ze strukturálních fondů EU. Celkový objem prostředků pro JPD 3 pro období

⁶⁰<http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=6>, staženo 12. 10. 2008

⁶¹<http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=6>, staženo 12. 10. 2008

⁶²<http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=6>, staženo 12. 10. 2008

⁶³<http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=6>, staženo 12. 10. 2008

2004 – 2006 byl 58,8 mil. € z Evropského sociálního fondu a 58,8 mil. € ze státního rozpočtu.⁶⁴

JPD 3 zpracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou a dalšími partnery. Přitom vycházeli z Nařízení Rady (ES) 1260/1999 o Strukturálních fondech, z Nařízení Rady (ES) 1784/1999 o Evropském sociálním fondu a z dalších nařízení.⁶⁵

Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha v úvodní části popisuje využití Evropského sociálního fondu v rámci Cíle 3 na území Prahy a charakterizuje hlavní město Praha v rámci jeho postavení a role. Další část JPD 3 obsahuje analýzu ekonomické a sociální situace Prahy. Dotýká se zde základní charakteristiky regionu, lidských zdrojů, kontextu národních strategií a politik a vazbou na politiky a zásady Evropské unie. Dále je zde vymezena strategie JPD 3, globální a specifické cíle, evropská strategie zaměstnanosti, Národní akční plán zaměstnanosti, horizontální témata a vliv programu na životní prostředí. Následují kapitoly věnované jednotlivým prioritám JPD 3 a jejich opatřením a informacím o veřejné podpoře. V JPD 3 nalezneme charakteristiku vazby JPD 3 na další strategické dokumenty, a to vazby priorit na priority Evropské strategie zaměstnanosti, na národní politiky a Strategický plán rozvoje hlavního města Prahy a další souvislosti s ostatními finančními nástroji. Další kapitoly jsou věnovány vymezení finančního rámce, seznámení s monitorovacími ukazateli, popisu plánovaný výstupů, předběžnému hodnocení adicionality JPD 3 a implementačnímu uspořádání, které se zabývá řídicími orgány, monitorovacími orgány, hodnotícími orgány, finančním řízením, finanční kontrolou, informacemi a publicitou. Závěr dokument JPD 3 je věnován popisu konzultačního procesu.⁶⁶

JPD 3 je referenční dokument, na jehož základě je poskytována podpora rozvoje lidských zdrojů na území hlavního města Prahy s využitím českých národních fondů a zdrojů Evropského sociálního fondu. JPD 3 zpracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou a ve spolupráci s dalšími partnery z hospodářské i sociální sféry. Nařízení Rady 1260/1999 o Strukturálních

⁶⁴ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Vyhlášení Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha, tisková zpráva, 28. 6. 2004

⁶⁵ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

⁶⁶ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

fondech a Nařízení Rady 1784/1999 o Evropském sociálním fondu jsou dva nejdůležitější dokumenty, z kterých JPD 3 vychází a kterými se řídí.⁶⁷

„Globálním cílem JPD 3 je vytvoření efektivního trhu práce založeného na kvalifikované pracovní síle, konkurenceschopnosti zaměstnavatelů, využití výzkumně-vývojového potenciálu regionu, sociální integraci ohrožených skupin a rovnosti při respektování zásad udržitelného rozvoje.“⁶⁸

Na základě formulace globálního cíle byly formulovány i cíle specifické. Specifické cíle JPD 3 se dotýkají konkrétních oblastí rozvoje lidských zdrojů.

„Specifické cíle JPD 3:

- 1. rozvoj pružného trhu práce s důrazem na skupiny ohrožené na trhu práce, prevenci nezaměstnanosti, zvýšení zaměstnanosti a zamezení růstu dlouhodobé nezaměstnanosti,*
- 2. sociální začleňování znevýhodněných skupin, rozvoj institucí a kvality služeb zaměřených na sociální integraci a poskytování stejných příležitostí na trhu práce pro ženy a muže,*
- 3. rozvoj systému celoživotního učení, který bude připravovat kvalifikovanou a flexibilní pracovní sílu schopnou aplikovat princip udržitelného rozvoje,*
- 4. zvýšení adaptability pražských organizací prostřednictvím zvyšování kvalifikace pracovníků, rozvoje a využití pražského inovačního potenciálu.“⁶⁹*

Specifické cíle JPD 3 odpovídají globálním cílům jednotlivých priorit JPD 3. Z každého specifického cíle JPD 3 vychází jedna priorita JPD 3, JPD 3 je navíc doplněn o pátou prioritu, která se zaměřuje na technickou pomoc. Každá z priorit JPD 3 se dále dělí na jednotlivá opatření. Rozdělení priorit a opatření přehledně charakterizuje následující schéma.⁷⁰

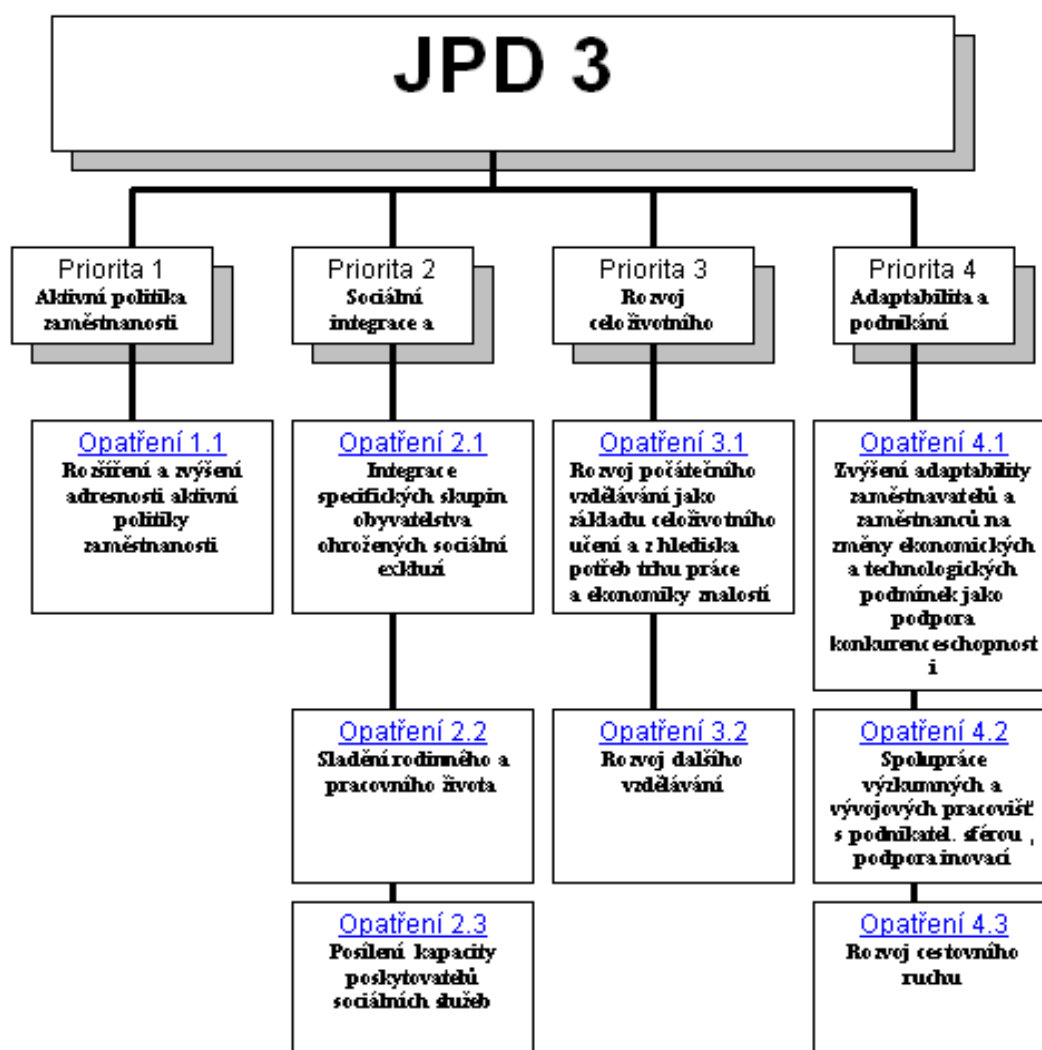
⁶⁷ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

⁶⁸ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, str. 73

⁶⁹ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, str. 74

⁷⁰ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

Schéma 1 – Členění JPD 3

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz, staženo dne 26. 10. 2008

Priorita 1 - Aktivní politika zaměstnanosti obsahuje pouze jedno opatření, a to Opatření 1.1 - Rozšíření a zvýšení adresnosti aktivní politiky zaměstnanosti. Priorita 2 - Sociální integrace a rovné příležitosti se dělí na tři opatření: Opatření 2.1 - Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí, Opatření 2.2 - Sladění rodinného a pracovního života a Opatření 2.3 - Globální grant – Posílení kapacit poskytovatelů sociálních služeb.⁷¹

⁷¹ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

Priorita 3 - Rozvoj celoživotního učení má dvě části: Opatření 3.1 - Rozvoj počátečního vzdělání jako základu celoživotního učení a z hlediska potřeb trhu práce a ekonomiky znalostí a Opatření 3.2 - Rozvoj dalšího vzdělání.⁷²

Priorita 4 - Adaptabilita a podnikání má opatření: Opatření 4.1 - Zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek jako podpora konkurenceschopnosti, Opatření 4.2 - Spolupráce výzkumných a vývojových pracovišť s podnikatelskou sférou a Opatření 4.3 - Rozvoj cestovního ruchu a poslední Priorita 5 - Technická pomoc je dělena na Opatření 5.1- Podpora řízení programu a Opatření 5.2 - Technické zabezpečení programu.⁷³

Jednotný programový dokument pro Cíl 3 vyhlásilo Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky dne 28. června 2004. Vláda České republiky předložila návrh JPD 3 Komisi evropských společenství dne 3. března 2003 a 7. července 2004 byl JPD 3 Komisí schválen.

Jednotný programovací dokument musí být dle Nařízení Rady Evropského společenství 1260/1999 o Strukturálních fondech do tří měsíců od vydání doplněn programovým dodatkem. Programový dodatek se zaměřuje na podrobnější popis podmínek využití pomoci popsané v JPD 3. Dodatek byl vypracován Ministerstvem práce a sociálních věcí ve spolupráci s hlavním městem Prahou a byl schválen Monitorovacím výborem dne 20. září 2004.

2.5 Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha

Programový dodatek je dokument, který doplňuje samotný Jednotný programový dokument. Zaměřuje se na upřesnění podmínek čerpání pomoci. Je základním implementačním dokumentem pro Cíl 3 na území hlavního města Prahy v plánovacím období 2004 -2006.⁷⁴

⁷² Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

⁷³ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

⁷⁴ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004

Programový dodatek podrobněji popisuje jednotlivé priority a opatření JPD 3, popisuje typy činností jednotlivých opatření podporovaných v rámci JPD 3, dále se věnuje implementačnímu uspořádání, finančnímu rámci a otázkám spolufinancování, ukazatelům jednotlivých opatření a kvantifikuje cíle pro opatření. Programový dodatek také přibližuje postup výběru projektů, kritéria pro hodnocení projektů a popisuje akční plán komunikace s veřejností, protože podle Nařízení Rady (ES) 1260/1999 o Strukturálních фондах, článek 46 říká, „že řídící orgán je zodpovědný za zajištění *publicity pro celý blok pomoci*.“⁷⁵ Ve svých závěrečných kapitolách se Programový dodatek věnuje výměně dat, strategií hodnocení programu a vymezení základních pojmů.

Financování neziskových organizací může být formou dvou základních typů, z veřejných a neveřejných zdrojů. Se vstupem České republiky do Evropské unie nabývá na významu, v rámci financování z veřejných zdrojů, poskytování prostředků ze strukturálních fondů působících jako součást regionální politiky Evropské unie. Na projekty z oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů a na podporu rozvoje trhu práce se zaměřuje Evropský sociální fond. Podpora v rámci evropské regionální politiky musí být poskytována na základě řádného dokumentu, v rámci Cíle 3 regionální politiky EU existuje Jednotný programový dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, který jsem v předcházejících kapitolách popisovala. Ve vztahu k neziskovým organizacím je důležité Opatření 2.3 JPD 3, které se zaměřuje na posilování kapacit neziskových organizací pracujících s osobami, kterých se týká sociální vyloučení, nebo jsou jím ohroženi. Tomuto Opatření 2.3. - Globální grant – Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb se věnuji v následujících kapitolách.

⁷⁵ Nařízení Rady (ES) 1260/1999 o Strukturálních фондах

3. Globální grant

Globální grant se zaměřuje na kapacitně menší neziskové organizace, které se zaměřují na pomoc při vstupu na trh práce osobám, kterých se týká nebo jim hrozí sociální vyloučení, a které by s obtížemi, anebo vůbec nedosáhly na finanční pomoc v rámci JPD 3. Globální grant se zaměřuje na budování kapacit těchto organizací. Globální grant umožňuje zjednodušenou možnost čerpání finančních prostředků a zaměřuje se na oblasti, které jdou mimo hlavní podporu strukturálních fondů.

Důležité pro vymezení samotného Globálního grantu je obecně se seznámit s Prioritou 2 – Sociální vyloučení a rovné příležitosti. Této prioritě se věnuji v první podkapitole, vymezuji základní cíle a postavení priority v rámci JPD 3. Po úvodní kapitole již charakterizují samotný Globální grant, nejprve obecně, dále se zaměřuji na řízení a implementaci a Nadaci rozvoje občanské společnosti, jakožto zprostředkujícímu subjektu Globálního grantu.

3.1 Priorita 2 – Sociální integrace a rovné příležitosti

Priorita 2 navazuje na sociální politiku České republiky a na principy uplatňované v Evropské unii. „Cílem je vytvoření soudržné sociální struktury české společnosti, obdobné strukturám dlouhodobě se neprodukujícím v členských zemích Evropské unie.“⁷⁶

Priorita 2 – Sociální integrace a rovné příležitosti je zaměřena na efektivní integraci sociálně znevýhodněných skupin obyvatel. Především na děti z problémových rodin, z různých etnických menšin, výchovných zařízení atd. a začlenění dětí do běžného života a uplatnění na trhu práce. Dále je zaměřena na skupiny osob, které jsou těžko umístitelné na trhu práce, příkladem mohou být osoby mentálně či fyzicky postižené, lidé z výkonu trestu atd.⁷⁷

Konečným výsledkem by mělo být co nejefektivnější integrace znevýhodněných skupin lidí do běžného života, především na trh práce a to prostřednictvím zajištění kvalitních a dostupných veřejných služeb a základních společenských zdrojů

⁷⁶ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, str. 84

⁷⁷ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

(např. bydlení, vzdělání atd.) pro tyto skupiny obyvatel. Důležité je také odstraňování bariér, které ohrožují sociální integraci ohrožených skupin. Bariérami můžeme označit např. zdravotní postižení, ztrátu pracovních návyků, dovedností atd. V rámci Priority 2 je tedy podporován další rozvoj sociálních sítí, reagující na potřeby klientů a náprava nedostatků. S tímto rozvojem je blízce spjato vzdělávání a specializace pracovníků organizací působících v této sféře. Především jsou vyzdvihovány organizace poskytující moderní sociální služby znevýhodněným skupinám obyvatel. Jedná se jak o státní, tak o nestátní neziskové organizace.⁷⁸

Další důležitou oblastí zaměření Priority 2 je oblast rovných příležitostí pro muže a ženy ve specifických podmínkách hlavního města Prahy. Zde za důležité je považováno především odstranění stereotypů, a to především povýšení statutu rodiče v zaměstnání i společnosti, posílení role muže-otce a zvyšování povědomí o smyslu rovných příležitostí. To je hlavní oblast práce neziskových organizací. V porovnání se státními subjekty, neziskové organizace působí i v těchto, státem mnohdy opomíjených oblastech.⁷⁹

Shrneme-li předcházející, můžeme říci, že Priorita 2 „je zaměřena zejména na pomoc skupinám a jednotlivcům ohroženým sociální exkluzí a na vyrovnaní šancí pro všechny, kteří chtějí participovat na životě společnosti a také v praxi naplňovat princip rovných příležitostí pro muže a ženy. Záměrem této priority je přispět k začlenění sociálně znevýhodněných osob do společnosti tak, aby se zlepšilo jejich výchozí postavení pro vstup a udržení na trhu práce.“⁸⁰

Globální cíl Priority 2 je: „sociální začleňování znevýhodněných skupin, rozvoj institucí a kvality služeb zaměřených na sociální integraci a vyrovnaní příležitostí žen a mužů na trhu práce.“⁸¹

⁷⁸ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

⁷⁹ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

⁸⁰ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, str. 84

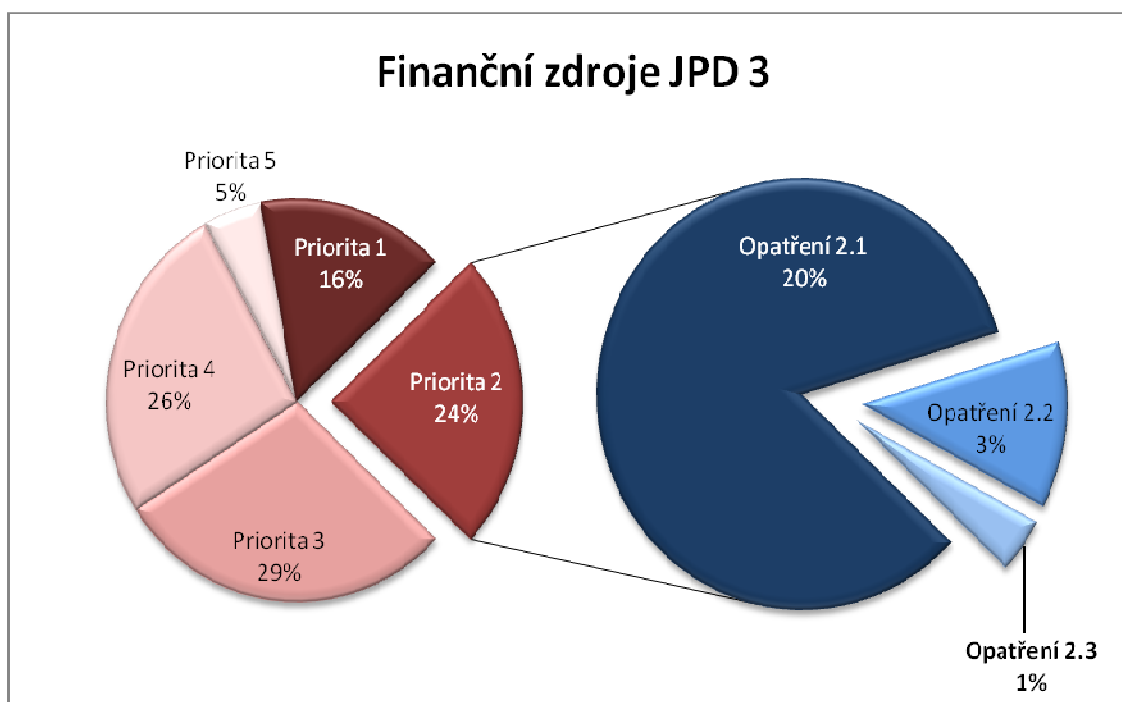
⁸¹ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, str. 86

Globální cíl priority 2 je doplněn třemi specifickými cíly:

- „pomoc skupinám ohroženým sociální exkluzí získat odpovídající dovednosti a schopnosti vytváření podmínek, které jim pomohou začlenit se do společnosti a na trh práce,
- Podpoření naplnění principu rovnosti šancí pro muže a ženy *de facto* (v praxi) při plnění povinností v rodinném i pracovním životě,
- Zajištění rovného přístupu pro příslušníky skupin ohrožených sociální exkluzí ke vzdělání, školení, zaměstnání a dalším možnostem seberealizace v pracovním životě a v životě společnosti.“⁸²

Realizace Priority 2 JPD 3 přispívá k naplnění Národního akčního plánu zaměstnanosti 2002 a to především směrnic 7, 16 a 17 a Priorita 2 navazuje na cíle Strategického plánu hlavního města Prahy.⁸³

Graf 2 – Finanční zdroje JPD 3

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, vlastní graf

⁸² Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, str. 86

⁸³ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

V rámci Priority 2 JPD 3 jsou realizována, jak již bylo řečeno výše, 3 opatření. Z celkového rozpočtu JPD 3 je na Prioritu 2 vyčleněno 24%. Z těchto 24% je na Opatření 2.1 vymezeno 20%, na Opatření 2.2 3% a na Opatření 2.3 1%.

Prioritě 2 je vyhraněna téměř čtvrtina finančních zdrojů rozdělovaných v rámci JPD 3, což ukazuje na přinejmenším srovnatelnost významnosti této priority s ostatními. Podíváme-li se na rozdělení prostředků uvnitř této priority, nejsou už poměry tak vyrovnané jako v rámci priorit. Největší podíl a to 20% z celkových zdrojů JPD 3 náleží Opatření 2.1 - Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí, druhé místo patří s 3% Opatření 2.2 - Sladění rodinného a pracovního života a v rámci JPD 3 pouhé 1% připadá na Opatření 2.3 - Globální grant – Posílení kapacit poskytovatelů sociálních služeb. Ovšem toto malé procento vychází z povahy tohoto grantového titulu, který jak se zmiňuji v dalším textu je zjednodušeným grantovým schématem zaměřeným na posílení kapacit pouze neziskových organizací (na rozdíl od jiných opatření), které nedosáhnou na složitější grantová schémata. Rozložení finančních prostředků přehledně znázorňuje předešlý graf.

3.2 Opatření 2.3 Globální grant – Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb

Globální grant je zjednodušené grantové schéma, které se používá „*při realizaci malých projektů na základě výzvy s jasně stanovenými podmínkami účasti.*“⁸⁴ Globální grant se používá zejména u pomoci místním rozvojovým iniciativám.

Grantové schéma je „*rámcový plán pro realizaci opatření nebo jeho částí. Grantová schémata lze využít pro poskytnutí podpory podnikatelským subjektům, ale i veřejným orgánům a neziskovým organizacím. Předkladateli grantových schémat jsou Koneční příjemci pro grantová schémata.*“⁸⁵

Globální cíl opatření 2.3: „*Zajištění rovného přístupu pro příslušníky skupin ohrožených sociální exkluzí ke vzdělání, školení, zaměstnání a k dalším možnostem seberealizace v pracovním životě a v životě společnosti.*“⁸⁶ Důraz je v Opatření 2.3

⁸⁴ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004, str. 103

⁸⁵ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004, str. 103

⁸⁶ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, str. 93

především kladen na rozvoj a budování nových kapacit nestátních neziskových organizací, které jsou zaměřené na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatelstva. Mezi tyto organizace většinou patří malé organizace, které postrádají dostatečné kapacity na zajištění projektů z jiných opatření či priorit JPD 3. Přesto jsou významnými nositeli inovací, tzn. nových postupů a metod práce s klienty, také jsou blízko klientům, díky tomu mohou tyto organizace výrazně přispět ke zkvalitnění sociálních služeb a vzdělávání a pozitivně ovlivnit situaci na trhu práce.⁸⁷

„Specifické cíle opatření 2.3:

- *posílení kapacity a kvality subjektů zabývajících se programy společenské integrace osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením,*
- *rozšíření nabídky a dostupnosti sociálních služeb podle potřeb osob ohrožených sociálním vyloučením a podle požadavků jednotlivých regionů,*
- *transformace rezidenčních služeb a rozšíření kapacity terénních služeb.*“⁸⁸

Mezi typy podporované v rámci Opatření 2.3 můžeme především zahrnout: vzdělávací programy na zlepšení kvality a dostupnosti poskytovaných služeb, vzdělávání škoolitelů a vzdělavatelů z řad neziskových organizací, rozvoj moderních metod sociální práce a služeb, poradenské služby, odborné vzdělávání zaměstnanců neziskových organizací, zajišťování speciálních služeb ohroženým skupinám obyvatel, atd.⁸⁹

Důležitá je také vazba Opatření 2.3 na horizontální témata, jako jsou rovné příležitosti, udržitelný rozvoj, informační společnost a podpora místních iniciativ. Velmi důležité je, při naplňování horizontálních témat, zachování rovných příležitostí. Při hodnocení žádostí je velmi důležité posuzovat organizace podle jejich služeb, na koho jsou orientovány. Veškeré aktivity v rámci tohoto opatření mají být v souladu se snahou po dosažení udržitelného rozvoje. Dále je důležité informovat o programu

⁸⁷ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004

⁸⁸ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, str. 93

⁸⁹ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004, str. 30

skupiny, na které jsou programy zaměřené, a v neposlední řadě je velmi důležitá orientace na lokální iniciativy.⁹⁰

Cílové skupiny globálního grantu můžeme nalézt dvě, primární a sekundární. Do primární cílové skupiny můžeme zahrnout nestátní neziskové organizace poskytující sociální služby osobám sociálně vyloučeným, nebo těm, které tento problém ohrožuje. Do této skupiny patří žadatelé o podporu. Důraz je také kladen na spolupráci nestátních neziskových organizací s místními orgány veřejné správy.

Do druhé cílové skupiny, sekundární, spadají ti, komu je pomoc neziskových organizací určena. Spadají sem tedy osoby znevýhodněné při vstupu na trh práce. Toto znevýhodnění může být dáno věkem, zdravotním stavem, ztrátou nebo nepřítomností pracovních návyků nebo konkrétní sociální situací. Nejvíce jsou ohroženi ti, u nichž dochází ke kumulaci více znevýhodnění.

Jelikož Globální grant se vztahuje na osoby znevýhodněné při vstupu na trh práce, nespádají do jeho podpory děti a osoby v důchodovém věku.

Tabulka 3 – Cíle pro Globální grant

Kvantifikované cíle pro Globální grant, cíle pro rok 2006			
Vstupy		Celkový rozpočet	1 175 866 €
Výstupy	1.01	Počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb	300
	1.11	Počet podpořených projektů	70
	1.04	Počet podpořených organizací	70
Výsledky	2.43	Podíl vyškolených osob poskytujících sociální služby nebo osob podporujících poskytování služeb	75%

Zdroj: *Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou*, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004

V rámci Globálního grantu byly předem vytyčené cíle pro rok 2006, které zaznamenává tabulka. Celkový rozpočet pro Globální grant je 1 175 866 €. Cílená

⁹⁰ *Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou*, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004

hodnota podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb je 300 osob. Dále byl zvolen cíl podpořit 70 projektů a 70 organizací a žádaný podíl vyškolených osob poskytujících sociální služby nebo osob podporujících poskytování služeb je 75%. Tomu, jak se tyto cíle naplňovaly, se více věnuji ve čtvrté kapitole této práce.

V této kapitole jsem charakterizovala co je Globální grant, jaké má cíle a komu je určen. V následující kapitole se budu zabývat řízením a implementací Globálního grantu. Charakterizuji řídicí a zprostředkující orgány, blíže vymezím, komu je Globální grant určen a jak vlastní realizace grantu pobíhá.

3.3 Řízení a implementace Globálního grantu

Implementační uspořádání a struktura orgánů pro řízení JPD 3 je charakterizováno v JPD 3 a dále také v Programovém dodatku JPD 3. Dobrá koordinace orgánů působících při realizaci Globálního grantu je podmínkou efektivnosti.

Řídicí orgán má za úkol správné a efektivní řízení celého programu. Řídicím orgánem pro celý JPD 3 je Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor pro řízení pomoci ESF. Řídicí orgán koordinuje, řídí, monitoruje a hodnotí celý program. Některé své pravomoci může přenést na Zprostředkující subjekty. Zprostředkujícím subjektem v případě Opatření 2.3 – Globální grant je nezisková organizace Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS). Zprostředkující subjekty mají za úkol řídit jednotlivá opatření v rámci priorit.⁹¹

Nadace rozvoje občanské společnosti „posiluje rozvoj neziskového sektoru, dárcovství a dobrovolnictví, a tím přispívá k rozvoji občanské společnosti a k evropské integraci.“⁹² Podpora je zaměřena na neziskové organizace „poskytující pomoc ohroženým a znevýhodněným skupinám, hájí lidská práva, demokratické hodnoty, přispívají k vzájemnému soužití a toleranci menšin ve společnosti nebo jinak oživují zájem občanů o místní rozvoj a veřejný život.“⁹³

Nadace rozvoje občanské společnosti byla založena roku 1993. Od tohoto roku spravovala Program rozvoje občanské společnosti, což byl jeden z předstupních

⁹¹ Nařízení Rady (ES) 1260/1999 o Strukturálních fondech

⁹² http://www.nros.cz/o_nadaci, staženo 5. 10. 2008

⁹³ http://www.nros.cz/o_nadaci, staženo 5. 10. 2008

programů v České republice. Podporovány byly projekty dlouhodobého charakteru se zaměřením na nové typy služeb a věnované vyloučeným typům občanů. Cílem bylo především posilovat a rozvíjet neziskový sektor v ČR.⁹⁴

Oblasti zaměření Nadace rozvoje občanské společnosti můžeme shrnout do tří základních priorit, které jsou uskutečňovány v rámci jednotlivých projektů Nadace rozvoje občanské společnosti. Jedná se o priority:⁹⁵

- rozvoj občanské společnosti a neziskového sektoru,
- oblast lidských práv a romské integrace,
- programy pro děti a mládež.

Ve vztahu ke Globálnímu grantu je Nadace rozvoje občanské společnosti zprostředkujícím subjektem, na který jsou delegované některé povinnosti a pravomoci Řídícího orgánu. Nadace rozvoje občanské společnosti je tedy důležitou součástí realizace globálního grantu.

NROS je také konečným příjemcem, tj. orgán nebo firma, odpovědná za zadávání a realizaci projektu. V případě pomoci poskytované orgány jmenovanými členskými státy jsou konečnými příjemci ty orgány, které tuto pomoc poskytují.⁹⁶

Konečný příjemce realizuje, zodpovídá za projekty, vyhlašuje grantová schémata nebo zpracovává vlastní projekty. Pojem, který je potřeba odlišit je také konečný uživatel, což je ten, kdo realizuje projekt. V případě opatření 2.3 konečný příjemce (NROS) není konečným uživatelem. NROS jako konečný příjemce realizuje především: přípravu a realizaci projektů, má v kompetenci uzavírání dohod s konečnými uživateli, vytváří vnitřní postupy a systémy, vyhlašuje výběrová řízení, zodpovídá se řídícímu orgánu, zodpovídá za pravidelné monitorování projektu. Důležitým je také zprostředkování konzultací a školení pro konečné uživatele, což jsou konkrétní neziskové organizace čerpající prostředky v rámci grantu. Přesný výčet činností je uveden v Programovém dodatku JPD 3.⁹⁷

Globální grant je určen „*nestátním neziskovým organizacím, které působí v oblasti sociálních služeb poskytovaných osobám ohroženým sociálním vyloučením, a které*

⁹⁴ http://www.nros.cz/o_nadaci/historie-nros, staženo 5. 10. 2008

⁹⁵ http://www.nros.cz/o_nadaci/zamereni, staženo 5. 10. 2008

⁹⁶ Nařízení Rady (ES) 1260/1999 o Strukturálních фондах

⁹⁷ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004, str. 80

prokáží svůj nevládní a neziskový statut.“⁹⁸ V Programovém dodatku⁹⁹ JPD 3 je jasné definováno, že příjemci pomoci musí být v ČR zaregistrováni jako:

- občanské sdružení,
- obecně prospěšná společnost,
- církevní právnická osoba.

Z toho vyplývá, že pro poslední typ neziskových organizací, pro nadace a nadační fondy, není tento typ podpory stavěn. Podle mého názoru to vyplývá z faktu, že nadace a nadační sdružení jsou účelová sdružení majetku, které majetkové zdroje dále poskytují na různé aktivity.

Každá organizace, která chce žádat o nadační příspěvek v rámci Opatření 2.3 JPD 3 musí prokázat svou neziskovost a že není státní organizací, dále nesmí být prostředník, musí zodpovídat za přípravu a realizaci projektu a nesmí jít o exkluzivní organizaci (nesmí být spjata s určitou ideologií atd.).

Dohoda o deklarování činností a pravomocí Řídícího orgánu na Zprostředkující subjekt při zabezpečení realizace Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha byla podepsána dne 5. srpna 2004 mezi zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (MPSV) a Nadací pro rozvoj občanské společnosti (NROS). Předmětem této dohody je přenesení a vymezení činností Řídícího orgánu na Zprostředkující subjekt v rámci Priority 2 – Sociální integrace a rovné příležitosti, Opatření 2.3 - Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb (Globální grant). Dále byly podobné dohody podepsány i mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky s hlavním městem Prahou, a to 14. září 2004 a mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Správou služeb zaměstnanosti, dne 20. 9. 2004.¹⁰⁰

Dne 13. 12. 2004 Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky schválilo Nadaci pro rozvoj občanské společnosti grantové schéma „Posílení kapacit poskytovatelů sociálních služeb“, vycházející z Opatření 2.3 JPD 3. V tento den byl

⁹⁸ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004, str. 32

⁹⁹ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004

¹⁰⁰ <http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=210>, staženo 11. 10. 2008

žadatelům, v rámci tohoto Opatření 2.3, dán impulz k očekávání vyhlášení první výzvy v rámci projektu Posílení kapacit poskytovatelů sociálních služeb. V letech 2004 – 2006 proběhly 3 výzvy Globálního grantu.

První a druhá výzva byly vyhlášeny roku 2005, v první bylo předloženo 55 projektů, z čehož schváleno bylo 27 projektů. V druhé výzvě bylo předloženo 52 žádostí, z nich bylo schváleno 25 projektů. V závěrečné třetí grantové výzvě, která proběhla v roce 2007, bylo z 55 žádostí podpořeno 11. Celkem tedy bylo podáno 162 žádostí o nadační příspěvek, z čehož 99 žádostí bylo zamítnuto a 63 projektů doporučeno k podpoře v rámci Globálního grantu. Je tedy zřejmé, že byl jasný převis žádostí o Globální grant. Vypovídá to o něm, že neziskové organizace o něj mají zájem a jeho existence je na místě. Tomu, jak projekty procházely schvalovacím procesem, se věnuji v pozdějších kapitolách práce. Seznamy podpořených projektů jsou uvedeny v přílohách práce.¹⁰¹

Podrobnější analýze projektů se budu věnovat v kapitole Analýza schválených a neschválených projektů.

V této kapitola jsem vymezila Globální grant jako součást Priority 2 JPD 3, zaměřila se na jeho cíle, finanční rámec a řízení a implementaci.

V další části se budu zabývat procesem realizace Globálního grantu. V rámci tohoto grantového schémata byly vyhlášeny tři výzvy, těm se budu věnovat v první podkapitole. Následující podkapitola je věnována procesu výběru projektů, který je třífázový. Hodnotí se formální náležitosti, posuzuje se přijatelnost projektu a závěrečnou částí je věcné hodnocení. To se uskutečňuje na základě kritérií a podkritérií, kterým se v textu také věnuji. Třetí podkapitola charakterizuje smlouvu uzavíranou mezi NROS jakož to zprostředkujícím subjektem a konečným uživatelem, neziskovou organizací, jejíž projekt byl vybrán k podpoře.

Součástí čtvrté kapitoly je také popis financování a rozpočtu Globálního grantu. Závěr je věnován monitoringu, monitorovacím indikátorům a jejich analýze. Monitoring je důležitý pro sledování a hodnocení průběhu programu a také pro zpětnou vazbu při celkovém hodnocení projektu.

¹⁰¹ *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva

4. Realizace Globálního grantu

Proces realizace Globálního grantu začíná vyhlášením Grantové výzvy, kterou vyhlašuje Nadace rozvoje občanské společnosti. Grantovým výzvám se budu věnovat v první podkapitole. Po předložení žádostí o Globální grant následuje druhá fáze, a to hodnocení grantových projektů na základě různých kritérií. Procesu výběru projektů se věnuji v následující podkapitole. Pokud byl projekt doporučen k podpoře, musí se mezi danou neziskovou organizací a Nadací rozvoje občanské společnosti uzavřít smlouva o poskytnutí nadačního příspěvku a následuje období vlastní realizace schváleného projektu, financování projektu a následně hodnocení podpořeného projektu pomocí monitorovacích indikátorů. Tato témata jsou problematikou následujících čtyř podkapitol.

4.1 Grantové výzvy

Každá výzva se vyhlašuje k určitému datu. V textu výzvy je uvedeno datum od kdy do kdy se mohou předkládat žádosti o finanční podporu. Text výzvy je rozčleněn do dvanácti částí. Úvodní část se nazývá identifikace výzvy a jsou zde identifikační údaje, a to číslo a název grantového schématu, číslo kola výzvy a celková částka pro tuto výzvu.

Následující část výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu uvádí program, prioritu a opatření, ke kterým se daná výzva vztahuje a dále je zde výčet cílů opatření.

V první výzvě jsou dány cíle opatření:

- *„Vyrovnání příležitostí v přístupu ke vzdělávání, zaměstnání a dalšímu společenskému a pracovnímu uplatnění příslušníků skupin ohrožených sociální exkluzí.*
- *Posílení kapacity a kvality subjektů zabývajících se programy pro společenskou integraci osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením.*
- *Rozšíření nabídky a dostupnosti sociálních služeb podle potřeb osob ohrožených sociálním vyloučením a podle požadavků jednotlivých regionů.*

- *Vzdělávání v oblasti transformace residenčních služeb a rozšíření kapacity terénních služeb se zaměřením na snížení sociálního vyloučení ve vztahu k trhu práce.*¹⁰²

Toto je formulace cílů opatření z první výzvy. Druhá a třetí výzva se liší ve formulaci prvního cíle, ve druhé a třetí výzvě je formulován takto: „Zajištění rovného přístupu pro příslušníky skupin ohrožených sociální exkluzí ke vzdělání, školení, zaměstnání a k dalším možnostem seberealizace v pracovním životě a v životě společnosti.“¹⁰³

Další část text výzev se věnuje popisu grantového schématu. Uvádí, že cílem grantového schématu je podpora neziskových organizací, které jsou zaměřené na osoby sociálně vyloučené, nebo kterým toto sociální vyloučení hrozí. Globální grant je zaměřen zejména na posílení kapacit těchto neziskových organizací. Také zde jsou vyjmenovány podporované aktivity a cílové skupiny. Je zde vymezeno kdo může a kdo nemůže žádat o finanční podporu, také vymezení minimální a maximální výši podpory, minimální je 150 000 Kč a maximální 650 000 Kč. Míra podpory může být až 100% uznatelných nákladů, což znamená, že není potřeba spolufinancování od žadatele podpory. Z 100% uznatelných nákladů může být maximálně 49% na nákup služeb.¹⁰⁴

Dalším bodem je vymezení kritérií pro věcné hodnocení projektu a vyjmenovány důležité přílohy k žádosti o podporu.

Všechny tři výzvy jsou určeny nestátním neziskovým organizacím, které mají právní status občanské společnosti, obecně prospěšné společnosti nebo církevní právnické osoby. Žádost nemohou podávat nadace a nadační fondy a další organizace, které nejsou definovány mezi možnými žadateli. Primární cílovou skupinou jsou organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a církevní právnické osoby), které jsou zaměřeny na poskytování sociálních služeb osobám ohroženým sociálním vyloučením. Sekundární cílovou skupinou jsou právě tyto osoby, které jsou

¹⁰² *Nadace rozvoje občanské společnosti*, První Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 10. 1. 2005, str. 2

¹⁰³ *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Druhá Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 21. 11. 2005, str. 2

¹⁰⁴ *Nadace rozvoje občanské společnosti*, První Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 10. 1. 2005

znevýhodněné při vstupu na trh práce a to z důvodu věku, zdravotního stavu, ztráty nebo absence pracovních návyků nebo sociální situace.¹⁰⁵

Podporované aktivity u žádostí o finanční pomoc v 1. a 2. výzvě jsou:

- „Rozvoj a realizace vzdělávacích programů zaměřených na zlepšení kvality a dostupnosti sociálních služeb,
- Rozvoj a realizace programů pro vzdělávání školitelů a vzdělávání z řad NNO o užívání moderních metod sociální práce a sociálních služeb.
- Rozvoj a realizace poradenských služeb s dopadem na sociální začlenění ohrožených skupin na trhu práce.
- Zajištění odborného vzdělávání a celoživotního učení pracovníků NNO poskytujících sociální služby s dopadem na trh práce.
- Zajištění sociálních služeb skupinám ohroženým sociální exkluzí.
- Vzdělávání k posílení kapacit a rozvoji lidských zdrojů v NNO poskytujících sociální služby znevýhodněným skupinám osob a skupinám osob ohrožených sociální exkluzí.“¹⁰⁶

Třetí výzva v rámci opatření 2.3 JPD 3 měla specifické zaměření, a to na posílení finančního řízení neziskových organizací. Zúžení zaměření 3. výzvy vycházelo ze zkušeností s realizací prvních dvou výzev, kde byly shledány značné nedostatky neziskových organizací právě ve finančním řízení. V rámci této výzvy byly označeny tři podporované aktivity za povinné, tedy musí být součástí projektu a to: finanční řízení, jehož cílem je posílení kapacity organizace v oblasti finančního řízení, finanční systémový audit, tato aktivita má čtyři etapy a zavádění vnitřních směrnic organizace, s cílem nastavení a posílení finančního a organizačního řízení.¹⁰⁷

Mezi další podporované aktivity patří:

- „Zavádění standardů kvality sociálních služeb,
- Strategické a operační plánování,

¹⁰⁵ Nadace rozvoje občanské společnosti, První Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 10. 1. 2005

¹⁰⁶ Nadace rozvoje občanské společnosti, První Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 10. 1. 2005, str. 3

¹⁰⁷ Nadace rozvoje občanské společnosti, Třetí Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 26. 2. 2007

- *Zajištění odborného vzdělávání a celoživotního učení pracovníků NNO poskytujících sociální služby s dopadem na trh práce,*
- *Vzdělávání k posílení kapacit a k rozvoji lidských zdrojů v NNO poskytujících sociální služby znevýhodněným skupinám osob a skupinám osob ohrožených sociální exkluzí.*¹⁰⁸

Text výzvy také vymezuje místo realizace projektu, to je to místo, kde cílové skupiny budou mít z projektu prospěch. A to je pro opatření 2.3 hlavní město Praha. Sídlo žadatele může být kdekoli na území České republiky.¹⁰⁹ Toto zjištění mě trochu překvapilo. Je podle mého názoru správné, že místo realizace je jasně definované, a to hlavní město Praha. Ale domnívám se, že když je podpora určena Praze, měly by i podporované organizace zde sídlit. Jelikož grantové schéma je zaměřeno na budování kapacit neziskových organizací, domnívám se, že by i další efekty realizovaných projektů měly dopadat do vymezeného území. Zde ale vzniká prostor pro využívání finančních prostředků, možná nechtěně, i v jiném území.

Následující text výzvy definuje formu podpory, jako nevratné nepřímé pomoci. Na tuto pomoc není právní nárok. Text dále určuje dobu trvání projektu (pro první výzvu platí maximálně 24 měsíců, pro druhou 18 měsíců a pro třetí 11 měsíců, tzn., projekt třetí výzvy musí být realizován do 30. 6. 2008. Ve výzvě je také věnována pozornost uznatelným nákladům projektu, termínu podání žádostí, způsobu výběru projektů, principem je soutěž mezi předloženými projekty. Nejprve proběhne kontrola formálních náležitostí, poté kontrola kritérií přijatelnosti a dále následuje věcné hodnocení. Počet vybraných projektů je také omezen alokací prostředků.

Programy podpořené z JPD 3 také nesmí čerpat podporu z jiného programu EU nebo ČR, žadatelé mají v průběhu projektu povinnost sledovat naplňování indikátorů, závěr výzev je věnován postupu předložení žádosti.

Pro předkládání žádostí existuje standardní formulář, který žadatel vyplní v programu MSSF-BENEFIT, ten si může opatřit v elektronické podobě na webových stránkách NROS nebo ESF, popřípadě může být vydán na pevném médiu. Texty výzev jsou uzavřeny adresou vyhlašovatele a spojením na kontaktní osobu.

¹⁰⁸ *Nadace rozvoje občanské společnosti, Třetí Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 26. 2. 2007, str. 3*

¹⁰⁹ *Nadace rozvoje občanské společnosti, První Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 10. 1. 2005*

4.2 Výběr projektů – grantové projekty

Pokud žadatel podá žádost o nadační příspěvek v souladu se všemi pravidly, přichází na řádku výběr projektů k podpoření.

V případě grantových projektů jsou projekty předkládány v rámci grantových schémat a na základě výzvy k podání žádostí. Výzvy, v případě opatření 2.3, vyhlašuje Nadace rozvoje občanské společnosti. Pro proces výběru projektů je nutné dodržovat principy transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace. Výsledky výběrových řízení jsou veřejné.

Výzva k podání žádostí musí mít jasně definované podmínky účasti. Globální grant je zjednodušené globální schéma určené k přidělování finančních prostředků menším projektům, finanční pomoc na jeden projekt je stanovena na 5 000 - 20 000€ (150 000 – 650 000Kč). Hlavním úkolem Globálního grantu je poskytování prostředků těm subjektům, které nemají dostatečně vyvinutou kapacitu pro to, aby mohly žádat o pomoci v rámci standardních, ale složitějších postupů v rámci hlavní orientace JPD 3. Jak žádost, tak i samotná výzva k předkládání žádostí, jsou upraveny do zjednodušené podoby.¹¹⁰

V jedné výzvě může jeden žadatel předložit pouze jeden projekt. Jeden subjekt se může zúčastnit více výzev.

Vybírání projektů pro nadační příspěvek probíhá jako soutěž mezi jednotlivými podanými projekty. Hodnocení se skládá ze tří částí. Jde o kontrolu formálních náležitostí, následuje kontrola kritérií přijatelnosti. Pokud projekt projde těmito dvěma kontrolami, následuje věcné hodnocení. Výběr projektů je omezen vymezenou finanční částkou pro dané opatření. Hodnotitelé žádostí jsou jednak pracovníci NROS a také externí odborníci.¹¹¹

Kontrola formálních náležitostí znamená zkontrolovat žádost, zda je úplná a má všechny své náležitosti. Pokud předloženému projektu některá z formálních záležitostí chybí, je žadatel vyzván k doplnění do 48 hodin, pokud nedojde k nápravě, je projekt

¹¹⁰ *Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005, 1. vydání*

¹¹¹ *Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005, 1. vydání*

vyřazen. Druhá forma kontroly je posouzení přijatelnosti projektu. Zde se bere na zřetel, zda je projekt v souladu podmínkami projektu, legislativou atd. Sleduje se, zda žadatel splňuje podmínky. Věcné hodnocení má jasně daný postup, věcná kritéria jsou stanovena pro všechny typy projektů z Evropského sociálního fondu. U Globálního grantu se hodnocení skládá ze souboru šesti kritérií, každé má svou váhu. Hodnotí se na základě informací, které jsou uvedené v žádosti. Jednotlivá kritéria jsou dále členěna.¹¹²

Tabulka 4 – Kritéria a subkritéria

Tabulka kritérií a subkritérií	Váha subkritérií	Váha kritérií celkem
1. Zdůvodnění projektu a cíl		30%
Zdůvodnění záměru	18%	
Přínos pro cílovou skupinu	12%	
2. Cílová skupina		15%
Přiměřenost cílových skupin	10%	
Zapojení cílových skupin	5%	
3. Realizace projektu		16%
Klíčové aktivity a stadia realizace	5%	
Monitorování projektu	3%	
Předchozí zkušenosti žadatele s řízením obdobných projektů	2%	
Publicita	3%	
Udržitelnost projektu	3%	
4. Výsledky a výstupy		14%
Kvalifikace výstupů a výsledků	10%	
Zajištění výsledků a výstupů	4%	
5. Horizontální témata		10%
Rovné příležitosti	4%	
Udržitelný rozvoj	2%	
Informační společnost	2%	
Místní iniciativy	2%	
6. Specifické požadavky		15%
Partnerství se subjekty veřejné správy	10%	
Kapacita organizace	5%	
Celkem	100%	100%

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005*

¹¹² *Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005, 1. vydání*

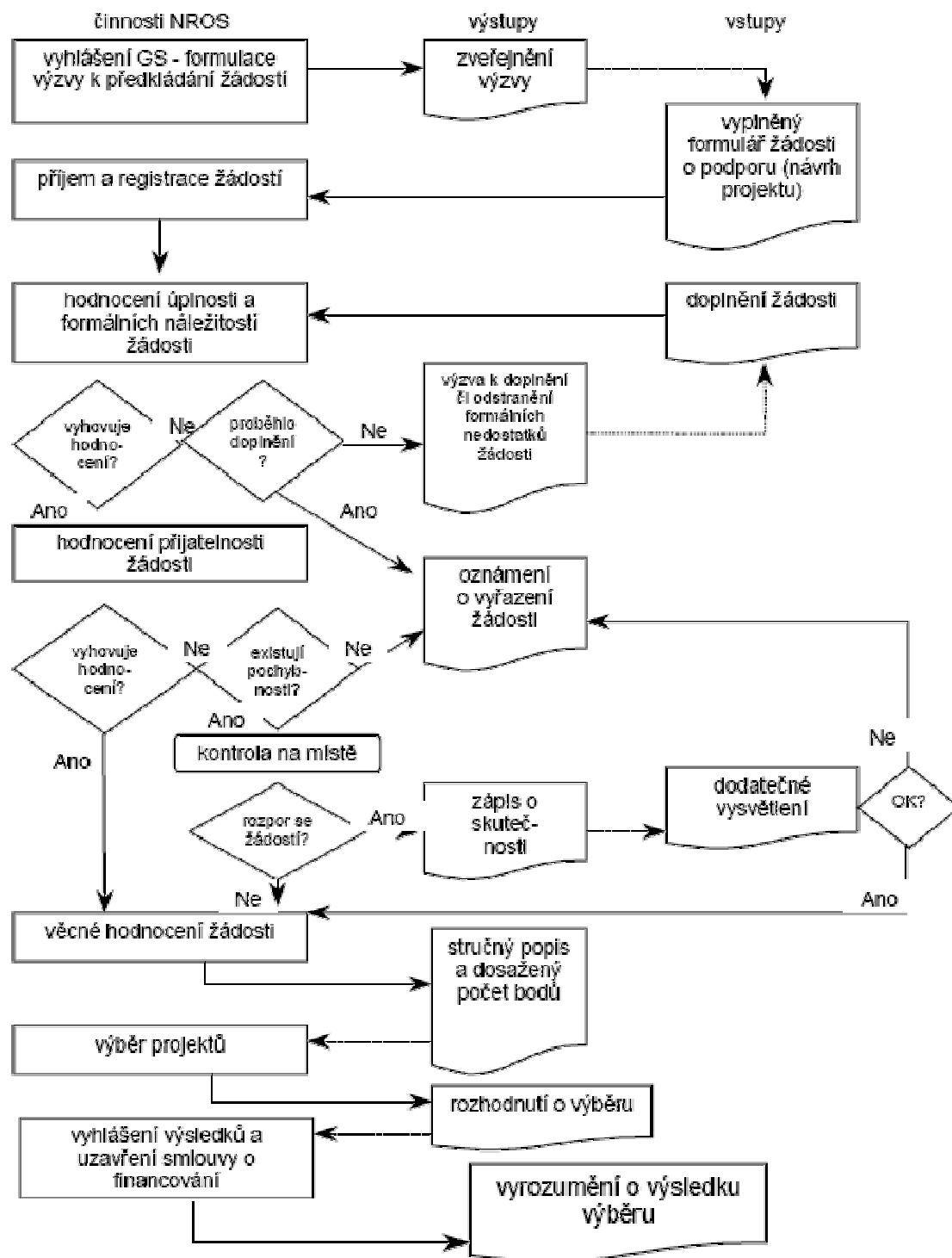
Tabulka znázorňuje přehled hodnotících kritérií ve třetí fázi hodnocení, věcném hodnocení. Šest hlavních kritérií hodnocení se skládá celkem ze sedmnácti podkritérií. Vidíme, že největší váhu v hodnocení projektů má kritérium 1 – zdůvodnění projektu a cíle a to 30%. Ostatních 5 kritérií má váhu v rozmezí 10% až 16%. Mezi nejdůležitější subkritéria můžeme zařadit zdůvodnění záměru, přínos pro cílovou skupinu a partnerství se subjekty veřejné správy. Z toho vychází, že se klade důraz na to, schvalovat projekty především potřebné, které naplňují cíle Globálního grantu, tzn., zda je projekt zaměřen na posilování vlastních kapacit organizace působící v oblasti pomoci sociálně znevýhodněným skupinám osob, především v začleňování na trh práce.

Projekt je hodnocen dvěma hodnotiteli a výsledek získáme zprůměrnováním. Hodnotitelé mají k dispozici vlastní příručku (Příručka pro hodnotitele) a prošli školením. Dalším krokem věcného hodnocení je postoupení projektu výběrové komisi, která na základě dosaženého bodového hodnocení vybírá projekty vhodné k financování. Požadovaná výše finančního příspěvku může být komisí upravena. Podmínka způsobilosti k financování je 65 bodů (65%), pokud získá daný projekt méně, nemůže být doporučen k financování.¹¹³

Celý postup od vyhlášení výzvy Globálního grantu Nadací pro rozvoj občanské společnosti. Až po vyrozumění o výsledku přehledně zobrazuje následující schéma. Schéma popisuje cestu žádosti a především činnosti NROS při schvalování projektů. Tato cesta začíná zpracováním a vyhlášením výzvy k předkládání žádostí. Po zveřejnění výzvy NROS přijímá, registruje a hodnotí žádosti o podporu. Proces hodnocení začíná hodnocením úplnosti a formálních náležitostí. Pokud žádost nevyhovuje požadavkům, je žadatel vyzván k doplnění, pokud k tomu nedojde je žádost vyřazena. Pokud je žádost v pořádku nebo pokud nebyla a žadatel ji doplnil, pokračuje k hodnocení přijatelnosti projektu. Pokud projekt vyhovuje, postupuje rovnou k věcnému hodnocení. Když existují pochybnosti při hodnocení přijatelnosti, probíhá kontrola. Není-li něco v pořádku, žádost se opět vyřazuje, jinak postupuje dál. Třetím hodnocením je věcné hodnocení žádosti, kde na základě stručného popisu a udělení bodů od hodnotitelů se vybírají žádosti k poskytnutí nadačního příspěvku.

¹¹³ *Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005, 1. vydání*

Schéma 2 – Postup schválení žádosti o nadační příspěvek

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005, 1. vydání*

Na základě výsledku výběru uzavírá NROS s vybraným žadatelem o projekt smlouvu o poskytnutí nadačního příspěvku. Podle mého názoru zde NROS přebírá poměrně velkou kompetenci od Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky. Nemusí to nic znamenat, ale bude tu určitě prostor pro zneužití pravomoci. Také se domnívám, že to zmenšuje prostor pro zlepšení komunikace a vztahů mezi subjekty veřejné správy a neziskovými organizacemi, který je také jedním z cílů Globálního grantu.

Podle mého názoru je však proces schvalování žádostí o Globální grant srozumitelný a funkčně dobře zvolen. Nejprve se vyloučí žádosti, které nevyhovují už formálními náležitostmi. Ve druhé fázi se provádí hodnocení přijatelnosti, kde je jistě důležité především to, aby projekt nebyl v rozporu s platnou legislativou a vyhovoval nastaveným parametrům. Třetí fáze výběru, věcné hodnocení žádostí, má pak za úkol vybrat ty nejlepší projekty z předložených žádostí, zde je důraz kladen na to, aby projekt byl opravdu zaměřen na podstatu Globálních grantů a to posilování kapacity neziskových organizací a důraz je také kladen na posilování kooperace s veřejnou správou. Podle mého názoru je hodnotící řetězec logicky správně nastaven.

Zhodnocení úspěšnosti projektů v jednotlivých fázích hodnocení se věnují detailněji v kapitole Analýza schválených a neschválených projektů.

4.3 Smlouva o poskytnutí nadačního příspěvku

Finanční prostředky v rámci Opatření 2.3 JPD 3 jsou žadateli poskytovány na základě uzavřené Smlouvy o poskytnutí nadačního příspěvku. Tuto smlouvu žadatel uzavírá se Zprostředkujícím subjektem a to Nadací rozvoje občanské společnosti. Smlouva má jasně definované parametry. Smlouva o poskytnutí nadačního příspěvku se uzavírá poté, kdy žadatelův projekt byl vybrán k realizaci. O úspěchu svého projektu je žadatel informován do 15 dnů od rozhodnutí o výběru projektu.¹¹⁴

Před uzavřením Smlouvy o poskytnutí nadačního příspěvku musí žadatel splnit určité náležitosti. A to hlavně doručit nadaci požadované podklady pro uzavření smlouvy. V případě, že jsou všechny náležitosti k uzavření smlouvy v pořádku, NROS připraví smlouvu, která by se měla uzavřít. Pokud se smlouva s vybraným žadatelem

¹¹⁴ *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Pokyny pro příjemce nadačního příspěvku z Globálního grantu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha

z jakéhokoli důvodu neuzavře, např. žadatel nesplní podmínky pro uzavření smlouvy, nedodá potřebné podklady nebo navrženou smlouvu neakceptuje, finanční podpora se poskytne dalšímu vybranému projektu a původnímu žadateli nárok na čerpání nadačního příspěvku zaniká. Například u třetí výzvy byly schváleny dva projekty do zásobníku projektů.¹¹⁵

Den zahájení projektu musí být realizován nejpozději 20 dnů od podepsání smlouvy mezi NROS a žadatelem, není-li ve smlouvě uvedeno jinak. Den ukončení projektu je stanovený ve smlouvě. V případě, že tento den není ve smlouvě jasně definován, má se za to, že projekt má být uzavřen nejpozději do 24 měsíců od zahájení. Nejzazší termín pro ukončení vyplývá z pravidla „n+2“ pro čerpání finanční podpory ze strukturálních fondů EU a znamená to, že finanční prostředky na projekt jsou poskytovány nejpozději do dvou let od ukončení plánovacího období.¹¹⁶

Po uzavření Smlouvy o nadačním příspěvku neziskové organizace přecházejí k realizaci schválených projektů. Celá realizace je provázena finančními toky prostředků od Evropského sociálního fondu, přes Nadaci pro rozvoj občanské společnosti až ke konečným uživatelům. Financování a rozpočet Globálního grantu je proto náplní mojí další kapitoly.

4.4 Financování a rozpočet Globálního grantu

Nařízení Rady (ES) 1260/1999 o Strukturálních фонdech, článek 28 odstavec 3 definuje příspěvek fondů jako nevratnou přímou pomoc. Ta je v rámci celého JPD 3 poskytována vybraným konečným příjemcům/uživatelům.

Jak již bylo v předchozím textu zmíněno, na Opatření 2.3 – Globální grant bylo vyčleněno 1% z celkového rozpočtu JPD 3, což je 1 175 866€, z čehož je polovina poskytnuta Evropským sociálním fondem a druhá státním rozpočtem ČR. 50% je 587 933€. Na spolufinancování se nepodílí rozpočet hlavního města Prahy. Tyto finanční prostředky byly dále rozděleny do tří grantových výzev.

¹¹⁵ *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Pokyny pro příjemce nadačního příspěvku z Globálního grantu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha

¹¹⁶ *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Pokyny pro příjemce nadačního příspěvku z Globálního grantu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha

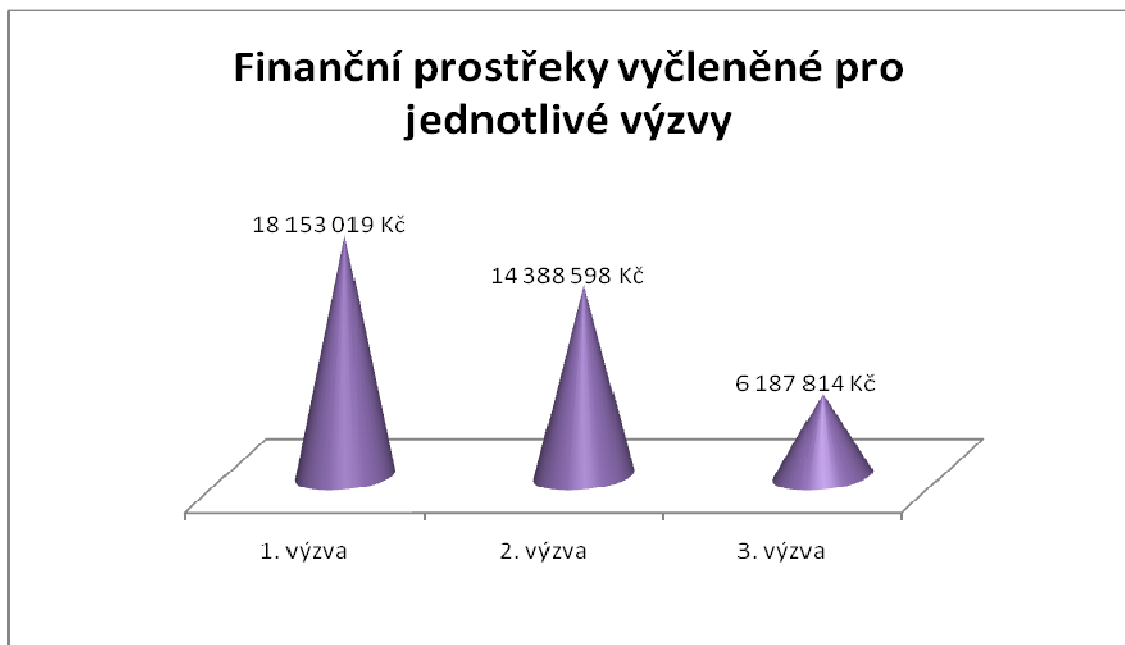
Tabulka 5 - finanční prostředky vyčleněné pro jednotlivé výzvy

	Finanční částka
1. výzva	18 153 019 Kč
2. výzva	14 388 598 Kč
3. výzva	6 187 814 Kč

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, vlastní tabulka.

Nejvíce finanční podpory bylo určeno žadatelům v první výzvě Globálního grantu, a to přes 18 mil. Kč. O přibližně 4 mil. Kč méně prostředků bylo určeno pro výzvu druhou, tzn. přes 14 mil. Kč. Nejméně prostředků, přes 6 mil. Kč, bylo vyčleněno pro poslední, třetí, výzvu. Porovnání přidělených finančních prostředků jednotlivým výzvám přehledně znázorňuje následující graf.

Graf 3 - Finanční prostředky vyčleněné pro jednotlivé výzvy

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, vlastní graf.

První výzva Nadace rozvoje občanské společnosti k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci JPD 3 byla vyhlášena 10. 1. 2005. Celková částka vyčleněná pro tuto první výzvu byla 18 153 019 Kč. Druhá výzva byla vyhlášena 21. 11. 2005. Pro druhou výzvu byla vyčleněna částka 14 388 598 Kč. Nadace rozvoje občanské společnosti vyhlásila třetí výzvu 26. 2. 2007. Pro třetí výzvu byla určena maximální výše podpory 6 187 814 Kč.¹¹⁷

Způsob a provádění plateb jsou dohodnuty při schvalování jednotlivých grantových schémat, obecně se užívá mechanismus zálohových plateb. U Globálního grantu může být obvykle vyplacena zálohová platba až ve výši 80% z uznatelných nákladů projektu u projektu kratší než rok, nebo 80% z částky pro první rok realizace u projektů delších. Průběžné platby jsou poskytovány pouze na žádost, která musí být doplněna průběžnou (monitorovací) zprávou. Součet všech zálohových a průběžných plateb musí být maximálně 90% z celkových uznatelných nákladů. Závěrečná platba se vyplácí, až když poskytovatel podpory schválí konečnou zprávu. Konečná platba je maximálně ve výši 20% z uznatelných nákladů. Projekty mohou trvat maximálně 24 měsíců.¹¹⁸

Náklady projektu představují plán čerpání finančních prostředků. Náklady projektu můžeme mít trojího typu, a to celkové náklady projektu, uznatelné a neuznatelné náklady. Celkové finanční náklady na projekt získáme sečtením uznatelných a neuznatelných nákladů. Uznatelné náklady jsou ty, na jejichž pokrytí můžeme čerpat veřejné prostředky. Neuznatelné náklady spadají do režie žadatele.¹¹⁹

Aby byl finanční výdaj uznatelný, musí splňovat následující:

- *„typ výdaje: výdaj musí být vynaložen na činnosti v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1784/1999 o ESF,*
- *účel výdaje: výdaj musí být vynaložen na aktivity v souladu s obsahovou stránkou a cíli projektu,*

¹¹⁷ *Nadace rozvoje občanské společnosti, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, Nadace rozvoje občanské společnosti, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, Nadace rozvoje občanské společnosti, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva*

¹¹⁸ *Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005, 1. vydání*

¹¹⁹ *Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005, 1. vydání*

- *datum uskutečnění výdaje: výdaj musí vzniknout v době trvání smlouvy o financování projektu počínaje dnem podpisu smlouvy oběma smluvními stranami,*
- *evidence a prokazování uskutečněného výdaje: výdaj musí skutečně vzniknout, být zaznamenán na účtech příjemce finanční podpory nebo jeho partnerů, být identifikovatelný a kontrolovatelný a musí být doložitelný originály účetních dokladů ve smyslu §11 zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, resp. originály jiných dokladů ekvivalentní průkazní hodnoty,*
- *zdravé finanční řízení: výdaj musí být nezbytný pro realizaci projektu, být obsažen ve smlouvě o financování a splňovat zásady správného finančního řízení.“¹²⁰*

Rozpočet projektu je odhad celkových nákladů projektu. Rozpočet obsahuje osm subkapitol a prvních šest je dále členěno na nákladové položky. Mezi položky rozpočtu patří: osobní náklady, pracovní cesty, zařízení a vybavení, místní kancelář/náklady projektu, nákup služeb, drobné stavení úpravy, daň z přidané hodnoty.¹²¹

Příjemci nadačního příspěvku se samozřejmě také musí ve věci rozpočtu řídit zákonem a to zákonem č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole, ve znění pozdějších novel.

4.5 Monitorování a monitorovací indikátory

Otázka monitoringu, sledování a vyhodnocování je velmi důležitá. Výstupy monitoringu mají také zpětnou vazbu, říkají, kde má daný program mezery a kde funguje v pořádku, např., kde chybí finanční dotace, kde je jich alokováno více než je potřeba, zda opatření dopadají na cílové subjekty, na které mají atd. Tyto výstupy jsou velmi důležité pro fungování jak stávajících projektů, které již běží a popřípadě se mohou poupravit, ale především jsou důležité pro přípravu a realizaci projektů pro další plánovací období. Evropská komise požaduje pravidelné monitorování realizace projektů s použitím monitorovacích indikátorů.

Nařízení Rady (ES) 1260/1999 o Strukturálních fondech, čl. 36 dává povinnost řídicímu a monitorovacímu orgánu provádět monitorování s ohledem na materiální a finanční ukazatele programu, dále uvádí, že monitorovací ukazatele dále blíže

¹²⁰ *Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005, 1. vydání, str. 14*

¹²¹ *Nadace rozvoje občanské společnosti, Pokyny pro příjemce nadačního příspěvku z Globálního grantu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha*

specifikuje samotný JPD 3. Nadace rozvoje občanské společnosti vydala ke každé své výzvě k překládání žádostí přílohu a vymezenými monitorovacími ukazateli.

Monitorovací ukazatele pomáhají sledovat průběh a realizaci projektů, naplňování cílů programu, hodnotit výkonnost atd. Následující tabulka ukazuje používané u jednotlivých výzev.

Tabulka 6 – Monitorovací indikátory

Kód	Název	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3
1.01.00	Počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporující poskytování služeb	x	x	x
1.04.00	Počet podpořených organizací	x		x
1.06.33	Počet přímo podpořených osob ze skupin ohrožených sociální exkluzí	x	x	
1.11.00	Počet podpořených projektů	x		x
1.17.00	Počet účastníků kurzů poskytujících služby nebo osob podporujících poskytované služby	x	x	x
1.25.00	Podíl účastníků kurzů s komponentou informačních technologií	x		
1.26.00	Podíl účastníků kurzů s komponentou životního prostředí	x	x	
2.12.00	Počet nově vytvořených/innovativních produktů	x		x
2.29.00	Počet vytvořených partnerství	x		x
2.42.00	Počet vyškolených poskytovatelů služeb			x
2.43.00	Podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb	x	x	x

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k druhé výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k třetí výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, vlastní tabulka.

Ke každé výzvě byla vydaná příloha obsahující monitorovací indikátory, pomocí kterých se sleduje průběh a výsledky projektů. Každý monitorovací indikátor má svůj kód, název ukazatele a definici. Celkem bylo u všech tří výzev použito 11 indikátorů, některé byly určené pro všechny výzvy, jiné třeba jen pro jednu. U všech tří výzev se opakovaly tři indikátory, a to: celkový počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb, podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb a počet účastníků kurzů poskytujících služby nebo osob podporujících poskytované služby.¹²²

V rámci realizace Globálního grantu neziskové organizace sestavují průběžné a závěrečné monitorovací zprávy, první monitorovací zpráva se sestavuje za prvních 6 měsíců realizace projektu. Další monitorovací zprávy se vypracovávají nejpozději do 6 měsíců od odevzdání předchozí zprávy. Závěrečná zpráva hodnotí úspěšnost celého projektu a vypracovává se do 2 měsíců od ukončení projektu. Monitorovací indikátory mají v monitorovacích zprávách své místo, vyplňují se do vlastní tabulky.¹²³

Jednotlivé monitorovací indikátory jsou shrnuty v předcházející tabulce č. 6 a podrobněji popsány v následujícím textu.

Pro výzvy Globálního grantu byly vymezeny indikátory¹²⁴:

- Počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb (1.01.00) – tento ukazatel nám udává celkový počet podpořených osob, na mysli jsou osoby z primární cílové skupiny, tedy pracovníci organizace, kteří byli nějakou formou podpořeni. Důležitý je celkový počet osob, ale také počet žen z celkového počtu podpořených osob.

¹²² *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k druhé výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k třetí výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha

¹²³ *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Podklady pro MONITORING – školení pro příjemce, 12. – 16. září, <http://www.nros.cz/programy-nros/globalni-granty/ke-stazeni/dokumenty-jpd-3/prijemci-jpd-3>, staženo 17. 12. 2008

¹²⁴ *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k druhé výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k třetí výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha

- Počet přímo podpořených osob ze skupiny ohrožených sociální exkluzí (1.06.33) – tento ukazatel se již zaměřuje na osoby ze sekundární cílové skupiny, tedy osoby ohrožené sociální exkluzí, jimž byla poskytnuta sociální služba v rámci projektu. Tento indikátor se používal pouze u první a druhé výzvy, důležitý je opět celkový počet podpořených osob a celkový počet podpořených žen.
- Počet účastníků kurzů poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb (1.17.00) – zde jde o počet osob, účastnících se kurzů pořádaných v rámci projektu, jde o osoby v rámci neziskové organizace, tzn., jde o vlastní pracovníky organizace, účastníci se školení. Jeda osoba se může započítávat i vícekrát, záleží, kolika kurzů se zúčastnila. Tento indikátor se používá u všech třech výzev a opět je důležitý jak počet osob celkem, tak počet žen.
- Podíl účastníků kurzů s komponentou informačních technologií (1.25.00) – zde se má uvést procento účastníků kurzů, ve kterých je problematice informačních technologií věnováno alespoň 40 hodin.
- Podíl účastníků kurzů s komponentou životního prostředí (1.26.00) – procento účastníků kurzů, ve kterých byl problematice životního prostředí věnován tematický blok výuky v rozsahu alespoň 5% výukového času a minimálně jedné výukové hodiny.
- Počet podpořených organizací (1.04.00) – počet organizací, jako konečných příjemců pomoci, které buď obdržely podporu na základě smlouvy, nebo se na podpoře podílely. Hodnotu tohoto ukazatele sleduje NROS.
- Počet podpořených projektů (1.11.00) – počet podpořených projektů na základě Globálního grantu. Také sleduje NROS a ne příjemci nadačního fondu.
- Počet vyškolených poskytovatelů služeb (2.42.00) – počet osob, které zakončili kurz stanoveným způsobem. Týká se pracovníků organizací.
- Podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb (2.43.00) – podíl osob, které úspěšně dokončily kurz (získaly nějaké osvědčení o absolvování) na celkovém počtu podpořených osob. Týká se pouze pracovníků neziskových organizací.
- Počet vytvořených partnerství (2.29.00) – celkový počet, sleduje NROS.

- Počet nově vytvořených/inovovaných produktů (2.12.00) – počet produktů (jako např. programů, postupů, systému atd.), které vznikly, nebo byly inovovány v rámci projektu. Sleduje NROS.

Tabulka 7 – Monitorovací indikátory 2

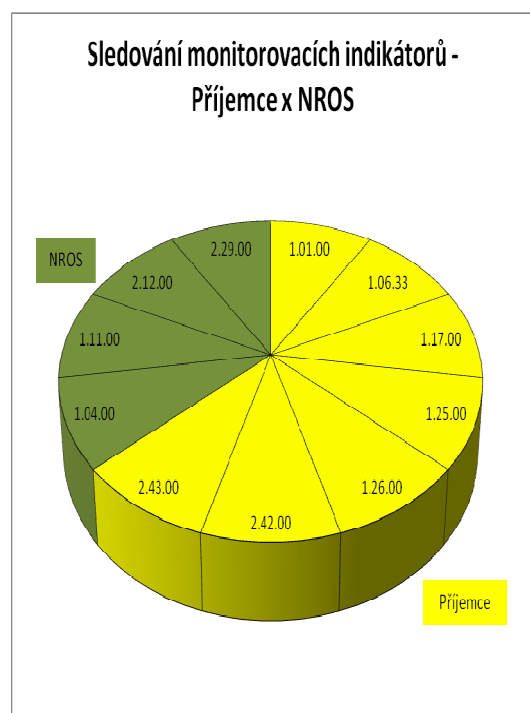
Kód	Název	Sleduje		Týká se		
		Příjemce	NROS	Osoby ohr. exkluzí	Pracovníků NNO	Ostatní
1.01.00	Počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporující poskytování služeb	x			x	
1.04.00	Počet podpořených organizací		x			x
1.06.33	Počet přímo podpořených osob ze skupin ohrožených sociální exkluzí	x		x		
1.11.00	Počet podpořených projektů		x			x
1.17.00	Počet účastníků kurzů poskytujících služby nebo osob podporujících poskytované služby	x			x	
1.25.00	Podíl účastníků kurzů s komponentou informačních technologií	x			x	
1.26.00	Podíl účastníků kurzů s komponentou životního prostředí	x			x	
2.12.00	Počet nově vytvořených/inovativních produktů		x			x
2.29.00	Počet vytvořených partnerství		x			x
2.42.00	Počet vyškolených poskytovatelů služeb	x			x	
2.43.00	Podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb	x			x	

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k druhé výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, *Nadace rozvoje občanské společnosti* - Příloha č. 1 k třetí výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, vlastní tabulka.

Tabulka 7 shrnuje, kdo monitorovací indikátory sleduje, zda konečný příjemce, čili konkrétní nezisková organizace, nebo zprostředkující subjekt (NROS). Druhá část tabulky dává přehled, koho monitorovací indikátory sledují, zda osoby ohrožené sociální exkluzí, pracovníky neziskových organizací či ostatní. Tabulku doplňují dva přehledné grafy 4 a 5.

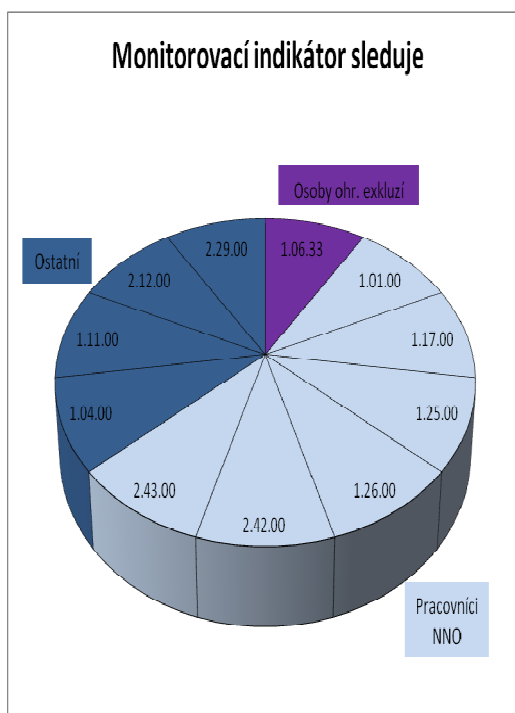
Tabulka jasně ukazuje, že operační program je zaměřen opravdu na budování kapacit neziskových organizací. Pouze jeden indikátor zaznamenává, kolika konkrétním osobám ohrožených sociální exkluzí byla poskytnuta pomoc. Ostatní kritéria jsou zaměřena na neziskové organizace. Buď konkrétně na pracovníky neziskových organizací přijímajících nadační příspěvek (graf 5, světle modrá výseč), nebo indikátory sledují celkový počet podpořených organizací, celkový počet podpořených projektů, počet vytvořených partnerství a počet nových nebo inovativních produktů vzniklých v rámci programu. Dále nám tabulka a grafy říkají, že čtyři z jedenácti monitorovacích indikátorů sleduje NROS, ty globálně zaměřeny na celé opatření 2.3. Zbytek, 7 indikátorů, sledují jednotlivé neziskové organizace.

Graf 4 – Monitorovací indikátory 1

Zdroj: www.esfr.cz, vlastní graf

Graf 5 – Monitorovací indikátory 2

Zdroj: www.esfr.cz, vlastní graf

Grafy naznačují, že 7 indikátorů sleduje příjemce a 4 Nadace rozvoje občanské společnosti, vývoji těchto čtyř ukazatelů se budu věnovat v následující kapitole. Druhý graf znárodňuje, že více jak polovina monitorovacích indikátorů je zaměřena na pracovníky neziskových organizací, což potvrzuje cíl Globálního grantu, budování kapacit neziskových organizací, pouze jeden indikátor je zaměřen na osoby ohrožené sociální exkluzí a čtyři mají jiné zaměření, jde zde o absolutní počet podpořených organizací, projektů, počet nově vytvořených/inovativních projektů a počet nově vytvořených partnerství. Tyto ukazatele sleduje NROS, ostatní neziskové organizace.

V průběžných monitorovacích zprávách si neziskové organizace čerpající prostředky v rámci Globálního grantu stěžovaly na poměrně velkou administrativní náročnost, kterou právě nejvíce zaznamenaly u monitorovacích zpráv.¹²⁵ Tento fakt však může být způsoben tím, že neziskové organizace doposud většinou neměly zkušenosti s tímto typem čerpání finančních prostředků.

Problémy neziskové organizace zaznamenaly při schvalování monitorovacích zpráv a závěrečné zprávy. Jako důvody, kromě předchozí chybějící zkušenosti, byly také zmiňovány problémy se špatně, hlavně nejednoznačně, definovanými monitorovacími indikátory pro první monitorovací zprávu. V negativní dopad na schvalování zpráv se také obrátily časté personální změny v NROS. S výměnou zodpovědného pracovníka se měnily i požadavky na neziskové organizace čerpající Globální grant. Neziskové organizace dostávaly zprávy o schválení nebo neschválení monitorovacích zpráv se značným časovým odstupem od odevzdání. S postupem času a nabývajících zkušenostmi se však situace postupně zlepšovala.¹²⁶

Po seznámení se s monitoringem a monitorovacími indikátory bych se zaměřila na vývoje indikátorů sledovaných Nadací pro rozvoj občanské společnosti, tato část práce ukazuje, jak se naplňují předem kvantifikované cíle Globálního grantu.

¹²⁵ Cheval s.r.o., Hodnocení dopadů globálních grantů na kapacity příjemců podpory z Evropského sociálního fondu, Průběžná zpráva 2, srpen, 2007

¹²⁶ Cheval s.r.o., Hodnocení dopadů globálních grantů na kapacity příjemců podpory z Evropského sociálního fondu, Průběžná zpráva 2, srpen, 2007

4.6 Vývoj věcných monitorovacích indikátorů

V rámci povinného monitorování projektu jsou průběžně sledovány věcné monitorovací indikátory a to počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb (1.01), počet podpořených organizací (1.04) a podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb (2.43). Při vypracovávání JPD 3 byly kvantifikovány, jako cíle projektu. Monitorovací indikátory sledují průběh projektu a hodnotí výstupy.

Následující tabulka ukazuje cílovou hodnotu těchto ukazatelů a jejich stav k roku 2006 a roku 2007.

Tabulka 8 – Věcné monitorovací indikátory Opatření 2.3

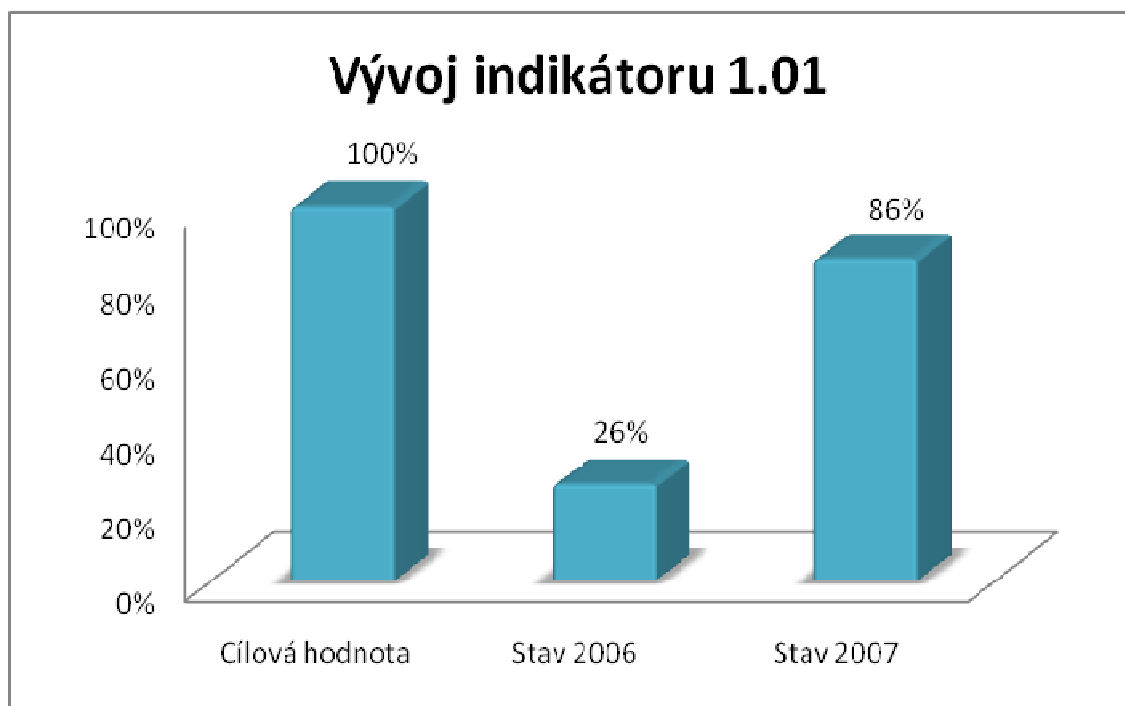
Typ indikátoru	Kód	Název indikátoru	Cílová hodnota	Stav 2006	Stav 2007
Výstupy	1.01	Počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb	1136	293	977
	1.04	Počet podpořených organizací	70	51	117
Výsledky	2.43	Podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb	75%	1068	53%

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008.

Prvním monitorovacím indikátorem je indikátor 1.01 - počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb. Cílová hodnota pro rok 2007 je 1136. V tabulce vidíme, že v roce 2006 byl počet těchto osob 293, což je 26% požadovaného stavu. V roce 2007 počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb oproti roku předcházejícímu rapidně vzrostl, a to na 977 osob, což už je 83% z cíleného stavu. Blíže toto charakterizuje graf - vývoj

indikátoru 1.01 – počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb.¹²⁷

Graf 6 – Indikátor 1.01 - Počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.

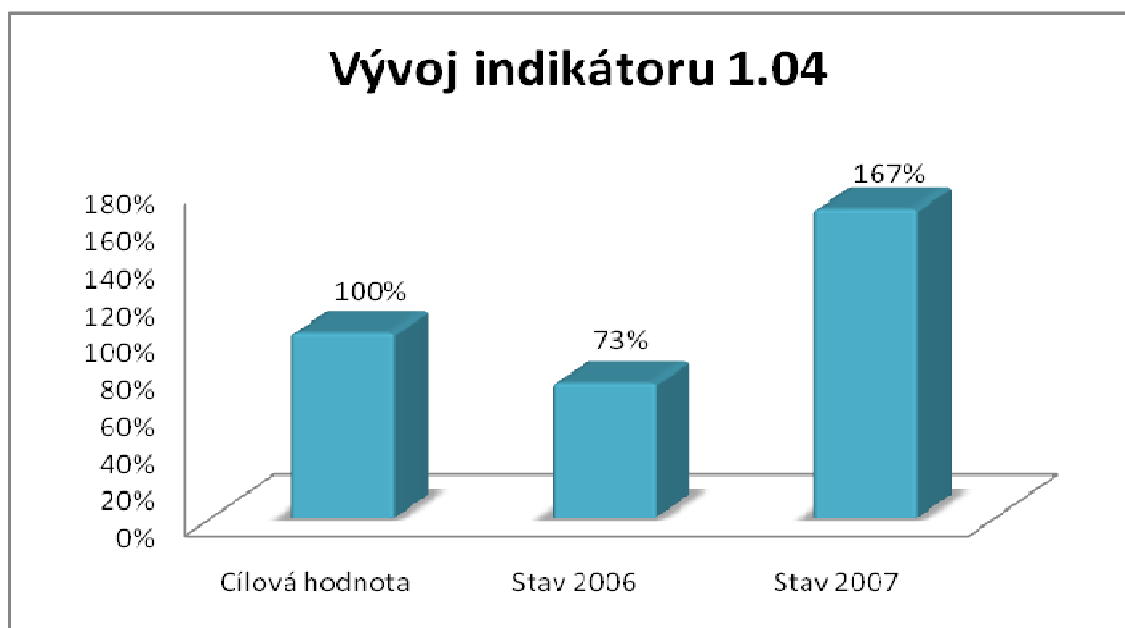
Velký skok z 26% na 86% můžeme jistě přisoudit postupné realizaci podpořených projektů. Projekty nebyly ukončeny striktně k 31. 12. 2006, konci plánovacího období, ale dobíhají dle pravidla „n+2“, takže se počet podpořených osob stále zvyšuje až do úplného ukončení všech realizovaných projektů.

Druhým sledovaným monitorovacím indikátorem je indikátor 1.04 – počet podpořených organizací. Kvantifikovaná hodnota tohoto cíle je 70. Už v roce 2006 se skutečný počet podpořených organizací tomuto číslu blížil, bylo to 51, tzn. 73%. Stejně jako u předchozího ukazatele i počet podpořených organizací mezi roky 2006 a 2007 rapidně narostl a to na 177, což je číslo vysoce nad původně očekávanými 70, je to 167%. Opět dokumentuje graf.¹²⁸

¹²⁷ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008

¹²⁸ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008

Graf 7 – Indikátor 1.04 - Počet podpořených organizací

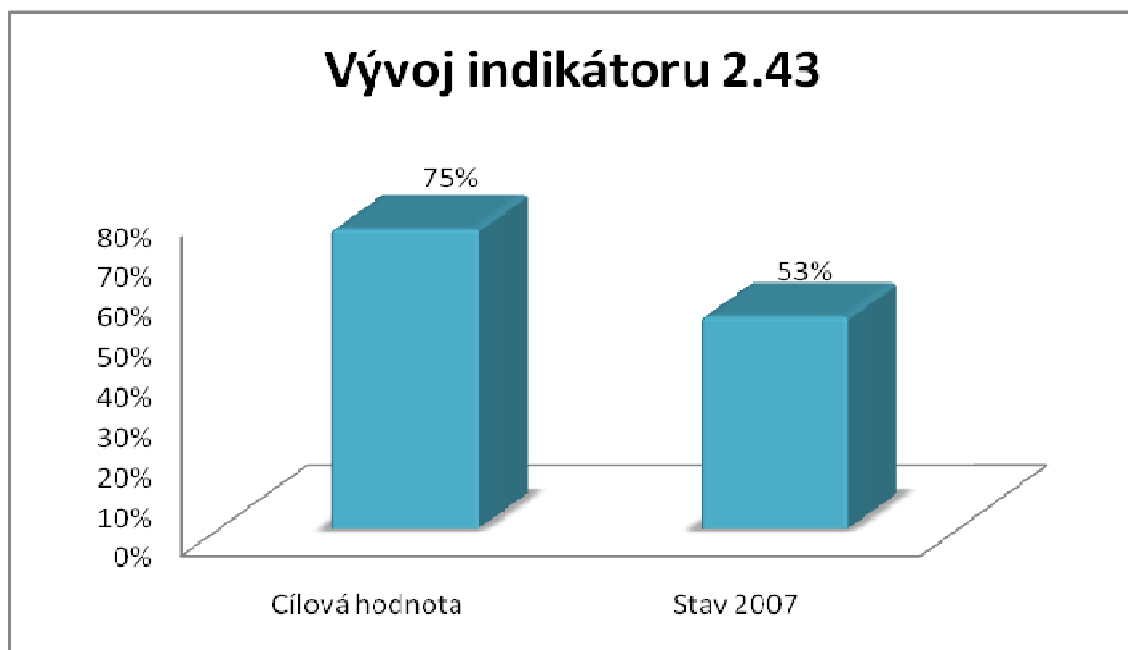
Zdroj: *Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.*

Výsledky vývoje ukazují, že ze strany neziskových organizací byl zájem o Globální grant a počet finálně podpořených organizací byl vyšší, než původně zamýšlený. To svědčí o úspěchu tohoto grantového schématu. Tento indikátor ještě nevypovídá přesně to, kolik bylo podpořených samotných projektů, těch bylo více než organizací, jelikož některé organizace uspěly, pokaždé s jiným projektem, ve více výzvách.

Třetím zkoumaným monitorovacím indikátorem, je indikátor 2.43 - podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb. Zde bylo dáno za cíl, aby 75% účastníků kurzů bylo vyškoleny. Bohužel z roku 2006 nemáme procentuálně vyjádřené číslo, tudíž nemůžeme posuzovat vývoj mezi lety 2006 a 2007. Ale procento vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb z roku 2007 je 53%.¹²⁹ Víme tedy, že podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb zatím bohužel nedosahuje cíle.

¹²⁹ *Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008*

Graf 8 – Indikátor 2.43 - Podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb

Zdroj: *Ministerstvo práce a sociálních věc České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.*

Hodnota tohoto indikátoru přesahuje 50%, cílený stav je 75% vyškolených osob. Tento stav však není konečným stavem, projekty dobíhaly i v roce 2008, takže i tento cílený stav může být naplněn.¹³⁰

Analýzu věcných monitorovacích indikátorů bych zakončila konstatováním, že realizace Globálního grantu pomalu naplňuje předem určené cíle. Stav indikátorů k roku 2007 ještě není konečný, a proto se bude měnit. Celkové naplňování můžeme zhodnotit až po úplném doběhnutí všech projektů. Myslím si, že nejen indikátor 04 – počet podpořených organizací, který už teď na více než 100% splňuje vytyčený cíl, ale i ostatní jsou na dobré cestě cíle Globálního grantu naplnit. To vše ukazuje na fakt, že Globální cíle jsou jistě na místě a pro neziskové organizace důležité.

Tato kapitola uzavírá část mé práce týkající se vlastní realizace Globálního grantu, která je započatá grantovými výzvami, následuje schvalovací proces, zakončen podpisem Smlouvy o nadačním příspěvku. Realizace podpořeného projektu a ukončení projektu je spojeno s monitorováním a vyhodnocováním pomocí monitorovacích indikátorů. V následující práci se věnuji vlastním projektům v rámci Globálního grantu.

¹³⁰ *Ministerstvo práce a sociálních věc České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008*

5. Analýza schválených projektů a Globální grant v rámci JPD 3

V této kapitole bych chtěla analyzovat schválené a neschválené projekty Globálních grantů. Nejprve se budu věnovat tomu, jaké byly úspěšnosti schválení předložených projektů v jednotlivých výzvách Globálního grantu. Druhým bodem je zjištění, v které ze tří fází hodnotícího projektu byly žádosti nejvíce a nejméně zamítány. Zmíním také, jak velké finanční prostředky byly poskytovány, jaké organizace nadační příspěvky obdržely a jaké mají zastoupení v rámci Prahy. Druhý oddíl této kapitoly je zaměřen na postavení Globálního grantu v rámci JPD 3, jak si stojí v porovnání s ostatními opatřeními.

5.1 Analýza schválených a neschválených projektů

V reakci na první výzvu k předkládání žádostí obdržela NROS 55 projektů. Celkem bylo vybráno pro získání finanční podpory 27 projektů. V druhé výzvě bylo předloženo 52 žádostí o nadační příspěvek, z nich bylo schváleno 25 projektů. V závěrečné třetí grantové výzvě bylo z 55 žádostí podpořeno 11.¹³¹ Přehled o poměru mezi přijatými a schválenými výzvami si můžeme udělat pomocí následující tabulky.

Tabulka 9 - Úspěšnost výzev

Opatření 2.3	1. výzva		2. výzva		3. výzva		Celkem	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Schváleno	27	49,1%	25	48,1%	11	20,0%	63	38,9%
Neschváleno	28	50,9%	27	51,9%	44	80,0%	99	61,1%
Celkem	55	100,0%	52	100,0%	55	100,0%	162	100,0%

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní tabulka.

Tabulka zaznamenává jak informace o jednotlivých grantových výzvách, tak i údaje o podaných, schválených a neschválených žádostech. Vidíme, že ve všech třech

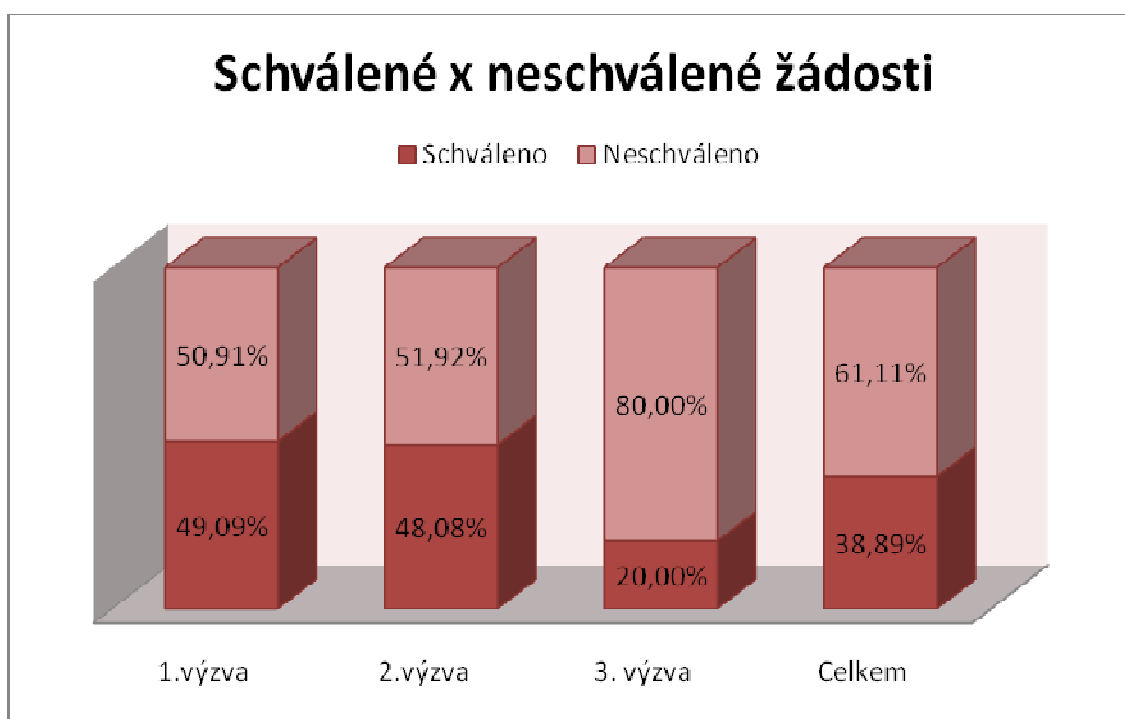
¹³¹ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008

výzvách bylo podáno přibližně stejně žádostí. První a druhé kolo mělo téměř 50% schválených žádostí z celkem podaných, třetí kolo pouze 20%. Celkem tedy bylo v rámci Opatření 2.3 podáno 162 žádostí o nadační příspěvek, z této sumy bylo 99 žádostí vyloučeno, to je 61,11% a 63 projektů doporučeno k podpoře. Podpořených projektů tedy máme 38,89%.

Zaznamenáváme tedy souhrnně 61% převis poptávky po globálních grantech.

Nízká úspěšnost schválení projektů ve třetím výzvodém kole může být zapříčiněna zúžením rámce podpory. Třetí výzva byla zaměřena na podporu zlepšení finančního řízení neziskových organizací. Pro třetí výzvu byly zařazeny povinné části jako vstupní a závěrečný systémový finanční audit organizace a další povinné části projektu zaměřené na zlepšení finančního řízení.¹³²

Graf 9 – Schválené a neschválené žádosti

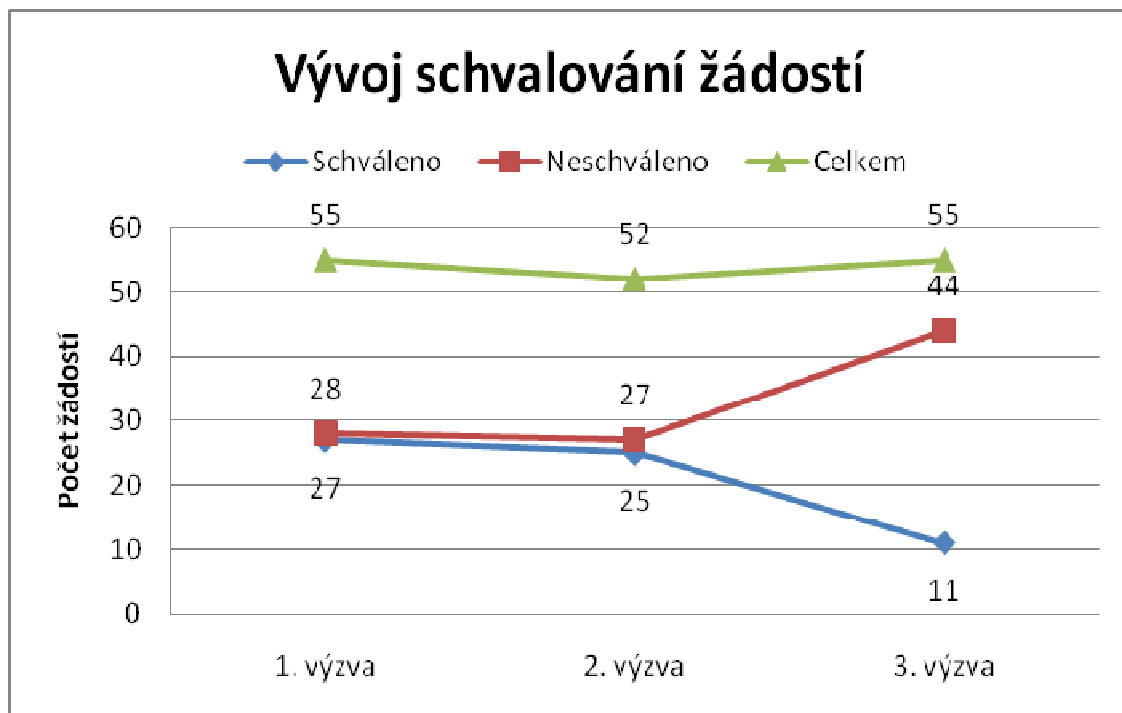
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.

Vývoj počtu podaných, schválených a neschválených žádostí popisuje graf č. 9. Z grafu je patrné, že všechny tři grantové výzvy měly přibližně stejný ohlas. V prvním

¹³² Nadace rozvoje občanské společnosti – Ing. Grešl Petr, Ing. Svoboda Rodan, Evaluace výstupů projektů 3. výzvy Globálních grantů, Závěrečná zpráva projektu, 14. srpna 2008

kole bylo podáno 55 žádostí, v druhém 52 a ve třetím 55. Jelikož počty podaných žádostí jsou přibližně shodné, můžeme se podívat na vývoj počtu schválených žádostí mezi jednotlivými koly výzev. V první a druhé výzvě byl počet schválených a neschválených žádostí přibližně stejný a křivka má konstantní vývoj. Odlišný vývoj přináší třetí výzva, kde v porovnání s předchozími, je poměrně velký propad schválených žádostí a narostl počet neschválených.

Graf 10 – Vývoj schvalování žádostí

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.

Je důležité zkoumat, čím byl zaviněn tento propad. Důvodů může být jistě více. Může jít o špatně sestavené žádosti, které neprošly jednou ze tří fází hodnocení (hodnocení formálních náležitostí, hodnocení přijatelnosti, věcné hodnocení). Na vině bude také zúžení rámce podpory, který je ve třetí výzvě orientován na finanční řízení organizací. Projekty měly nastaveny specifitější podmínky, součástí projektu musel být finanční audit a další náležitosti. Změna, pro některé vnímána nejspíš jako ztížení podmínek, měla podle mého názoru dopad na kvalitu podávaných žádostí o nadační příspěvek, a proto jich bylo vyloučeno větší procento než v předešlých dvou výzvách.

Následující tabulka porovnává druhou a třetí výzvu z hlediska schvalovacího procesu. Hodnotí, v které z fází hodnotícího cyklu: hodnocení formálních náležitostí,

hodnocení přijatelnosti a věcné hodnocení, bylo schváleno a vyřazeno nejvíce a nejméně žádostí. Tabulka může dát odpověď, zda předpoklad horšího zpracování projektů je důvodem poklesu procenta schválených žádostí.

Tabulka 10 – Proces schvalování žádostí

Nevyhovující projekty v jednotlivých fázích schválení				
	2. výzva		3. výzva	
	Počet	%	Počet	%
Formální hodnocení	1	3,70%	1	2,27%
Hodnocení přijatelnosti	0	0,00%	3	6,82%
Věcné hodnocení	16	59,26%	34	77,27%
Výběrová komise	10	37,04%	6	13,64%
Neschváleno	27	100,00%	44	100,00%

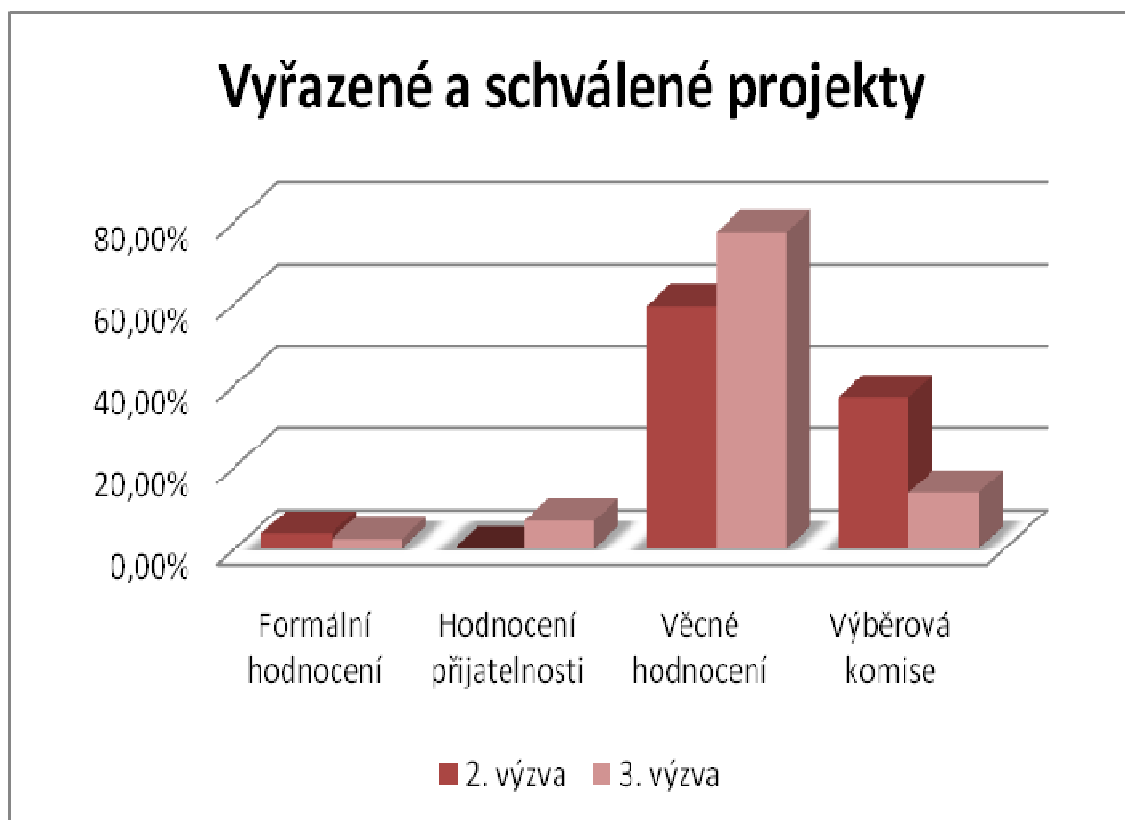
Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, vlastní výpočet a tabulka.

Tabulka ukazuje, kolik procent žádostí bylo v kterém kroku výběru vyřazeno. Formální náležitosti nesplnila v obou kolech pouze jedna podaná žádost. Hodnocením přijatelnosti v druhé výzvě prošly všechny žádosti a ze třetí výzvy vypadly tři žádosti.

Větší rozdíly mezi jednotlivými koly jsou zřejmé u třetího kola výběru, věcného hodnocení a následné řízení výběrové komise. Věcným hodnocením neprošlo ve druhé výzvě 59,26% z neschválených žádostí, ovšem ve třetí výzvě se toto procento zvětšilo na 77,27% žádostí. Zde se pravděpodobně odráží již zmíněný fakt přidání podmínek realizace projektů ve 3. výzvě Globálního grantu a zaměření 3. výzvy pouze na zlepšení finančního řízení neziskových organizací, oproti v předcházejících výzvách podporovanému celkovému budování kapacit neziskových organizací. Výběrová komise kromě nedoporučených žádostí k poskytnutí finančního příspěvku vyřadila ve druhém kole dalších 10 žádostí a ve třetím 4 žádosti a 2 žádosti hodnotícím procesem sice prošly, ale byly vedeny jako záložní programy, takže jim nadační příspěvek nebyl

přidělen, proto je zařazují také do této kategorie. Existence kategorie záložní projekty odráží fakt omezených finančních prostředků pro Globální grant, a proto i projekty, které předchozími fázemi prošly, mohou být vyřazeny. Kdyby některý z jedenácti schválených projektů ve třetí výzvě nečerpal nadační příspěvek, byl by nahrazen jedním z těchto záložních projektů. Úspěšnost projektů ve schvalovacím procesu znázorňuje následující graf.

Graf 11 - Vyřazené a schválené projekty

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, vlastní graf.

Graf zaznamenává, že formálním hodnocením a hodnocením přijatelnosti neprošlo ve druhé a třetí výzvě Globálního grantu jen minimum projektů. Nejvíce žádostí o podpoření projektu nadačním příspěvkem neprošlo věcným hodnocením. Ve druhé výzvě to bylo téměř 60% projektů a ve třetí výzvě dokonce téměř 77%.

Další část této kapitoly se zabývá už jen podpořenými projekty. Jako další ukazatel, zajímavý pro sledování, jsem zvolila rozčlenění podpořených projektů do velikostních skupin, dle velikosti schváleného nadačního příspěvku. Finanční rozmezí pro žadatele

o Globální grant je od 150 000 Kč do 650 000 Kč. Rozdělila jsem si tento interval do pěti kategorií.

Rozložení projektů do těchto kategorií znázorňuje tabulka. Nejvíce poskytnutých nadačních příspěvků je od 550 do 650 tisíc Kč. Celkově je to 76,2%, což odpovídá 48 žádostem z 63, které byly schváleny. Ve druhé výzvě dokonce 80% podpořených projektů má přiznaný finanční příspěvek v této nejvyšší možné finanční kategorii. U první výzvy to bylo jen o něco méně a to 77,8%. Z třetí výzvy do této kategorie spadá také nejvíce projektů a to 63,6%.

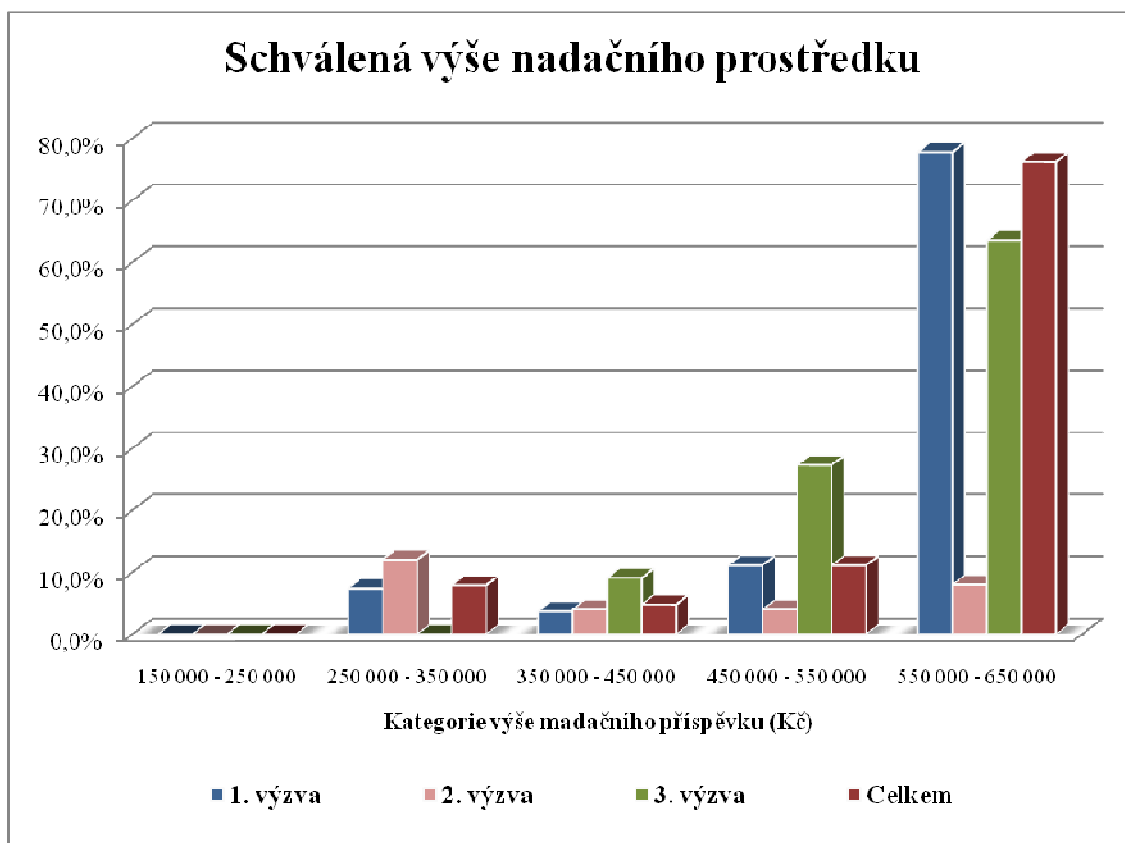
Tabulka 11 - Podpořené projekty

Podpořené projekty								
Finanční prostředky (Kč)	1. výzva		2. výzva		3. výzva		Celkem	
150 000 - 250 000	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
250 000 - 350 000	2	7,4%	3	12,0%	0	0,0%	5	7,9%
350 000 - 450 000	1	3,7%	1	4,0%	1	9,1%	3	4,8%
450 000 - 550 000	3	11,1%	1	4,0%	3	27,3%	7	11,1%
550 000 - 650 000	21	77,8%	20	80,0%	7	63,6%	48	76,2%
celkem	27	100,0%	25	100,0%	11	100,0%	63	100,0%

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, vlastní výpočet a tabulka.

Zajímavé je, že v rámci celého Globálního grantu nespadal ani jeden projekt do kategorie nejnižší, 150 000 Kč až 250 000 Kč. I do ostatních kategorií nespadá mnoho projektů, díky převaze té nejvyšší. Přes 10% se dostáváme jen třikrát a to u první výzvy do intervalu 450 000 Kč až 550 000 Kč, kde je to 11,1% projektů, 12% projektů z druhé výzvy spadá do kategorie 250 000 Kč až 350 000 Kč a u třetí výzvy spadá 27,3% do druhé nejvyšší kategorie 450 00 až 350 000 Kč. Přehledně nám toto zjištění zaznamenává následující graf.

Graf 12 – Schválená výše nadačního příspěvku

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, vlastní graf.

V první výzvě, jak už je výše zmíněno, bylo vybráno k podpoře 27 projektů. Většina neziskových organizací, předkládající žádost měla formu občanského sdružení, ale byly zastoupeny i obecně prospěšné společnosti a církevní právnické osoby. Nejvíce se projekty realizovaly u organizací sídlících na Praze 2 (7 projektů) a Praze 1 (5 projektů), následovaly Praha 4 (4 projekty), Praha 3 a 8 (3 projekty) a Praha 5, 6, 7, 9 a 10 po 1 projektu.

Ve druhé výzvě bylo schváleno 25 projektů, také zde převažovala občanská sdružení. Nejvíce projektů bylo podpořeno na Praze 1 a 4 (po 5 projektech), dále na Praze 9 (4 projekty), Praha 8 (3 projekty), Praha 2, 3, 5 a 6 (po 2 projektech) a na Praze 7 a 10 nebyl podpořen žádný projekt.

Některé neziskové organizace žádaly o Globální grant vícekrát, ve více výzvách a uspěly. Šlo např. o Diakonii ČCE – křesťanské středisko v Praze, která dosáhla schválení projektů jak v 1. výzvě, šlo o projekt „Rozumím, umím, pomáhám – vzdělávání pracovníků Diakonie ČCE v přímé péči“, tak i ve 2. výzvě, zde byl schválen

projekt „Hodnocení a rozvoj naplňování standardů kvality v Diakonii ČCE – Středisko křesťanské pomoci“.

Místní příslušnost neziskových organizací podpořených v rámci Globálního grantu shrnuje následující tabulka.

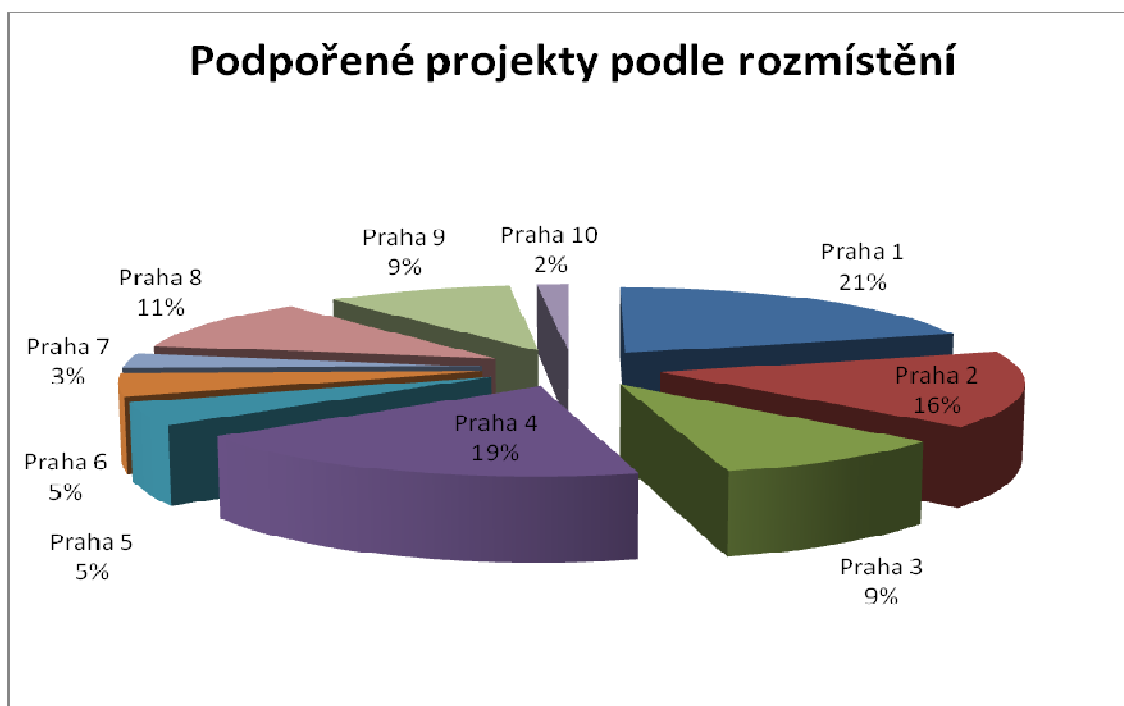
Tabulka 12 – Místní příslušnost podpořených neziskových organizací

Sídla podpořených organizací				
	1. výzva	2. výzva	3. výzva	Celkem
Praha 1	5	5	3	13
Praha 2	7	2	1	10
Praha 3	3	2	1	6
Praha 4	4	5	3	12
Praha 5	1	2	0	3
Praha 6	1	2	0	3
Praha 7	1	0	1	2
Praha 8	3	3	1	7
Praha 9	1	4	1	6
Praha 10	1	0	0	1
Celkem	27	25	11	63

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, vlastní výpočet a tabulka.

Třetí výzva, reagující svým pozměněným zaměřením především na podporu finančního řízení, podpořila 11 projektů. Opět nejvíce organizací má formu občanských sdružení, ale jsou zastoupeny i 2 církevní právnické osoby. Nejvíce, a to 3 projekty, byly schváleny na Praze 1 a 4, po 1 projektu potom na Praze 2, 3, 7, 8, a 9. Tato výzva podpořila celkem 7 z 11 projektů organizací, kterým již byl schválen jiný projekt i v 1. nebo 2. výzvě. Chtěla bych tady upozornit, že nešlo o stejný projekt, ale pro každou výzvu si neziskové organizace připravily projekt nový. 5 organizací již realizovalo své projekty v 1. výzvě, šlo o neziskové organizace: LATA, FORMIKA, o.s., YMCA Praha, Berkat, o.s. a Letní dům. Organizace, které měly schválený projekt jak v 2., tak 3. výzvě byly: Křesťanské centrum pro rodinu Heřmánek o.s. a Kolpingova rodina Praha 8.

Graf 13 – Podpořené projekty podle místní příslušnosti neziskových organizací

Zdroj: *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, *Nadace rozvoje občanské společnosti*, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, vlastní výpočet a graf.

Ze stručného shrnutí, jaké neziskové organizace byly podpořeny, a kde sídlí, vidíme, že nejvíce zastoupené organizace, které získaly Globální grant, byla občanská sdružení. Což je pochopitelné, jelikož občanských sdružení v České republice je téměř 80% ze všech neziskových organizací. Ale v menším zastoupení byly podpořeny i církevní právnické osoby a obecně prospěšné společnosti. Když se podíváme na sídla podpořených organizací, bylo podpořeno: Praha 1 – 13 projektů, Praha 2 – 10 projektů, Praha 3 – 6 projektů, Praha 4 – 13 projektů, Praha 5 – 3 projekty, Praha 6 -3 projekty, Praha 7 – 2 projekty, Praha 8 – 7 projektů, Praha 9 – 6 projektů a Praha 10 – 1 projekt. Nejvíce podpořených organizací tedy sídlí na Praze 1, 2 a 4. Domnívám se, že tento fakt je důsledkem dobré dostupnosti organizací v těchto částech Prahy. Pro zřizovatele neziskových organizací jsou tato území jistě atraktivní.

V rámci Globálního grantu bylo celkem 63 projektů ze 169 předložených vybráno pro přiznání nadačního příspěvku v rámci Opatření 2.3 JPD 3. To je 39%. 99 žádostí o finanční příspěvek bylo zamítnuto, tj. 61%. V prvních dvou výzvách byla úspěšnost schválení žádosti 49% a 48%, což je poměrně vysoké číslo na rozdíl od 20% schválených žádostí ve výzvě třetí. Tento pokles úspěšnosti je podmíněn vyšším

procentem vyřazených žádostí ve věcném hodnocení, tato výzva měla také nejnížší alokovanou částku k přidělení.

Rozdělení schválených projektů nám ukazuje, že projekty mají nejčastěji přiznanou finanční podporu v horní části intervalu 550 000 – 650 000.

5.2 Opatření 2.3 v kontextu ostatních opatření JPD 3

V předchozí kapitole jsem se zajímala o projekty v rámci Globálního grantu samostatně. Nyní zaměřím na Opatření 2.3 v rámci celého JPD 3. Zajímá mě postavení, úspěšnost žádostí o finanční příspěvky, plnění atd.

Jako první se zaměřím na úspěšnost žádostí o schválení.

Tabulka 13 – Úspěšnosti předložených projektů v rámci JPD 3

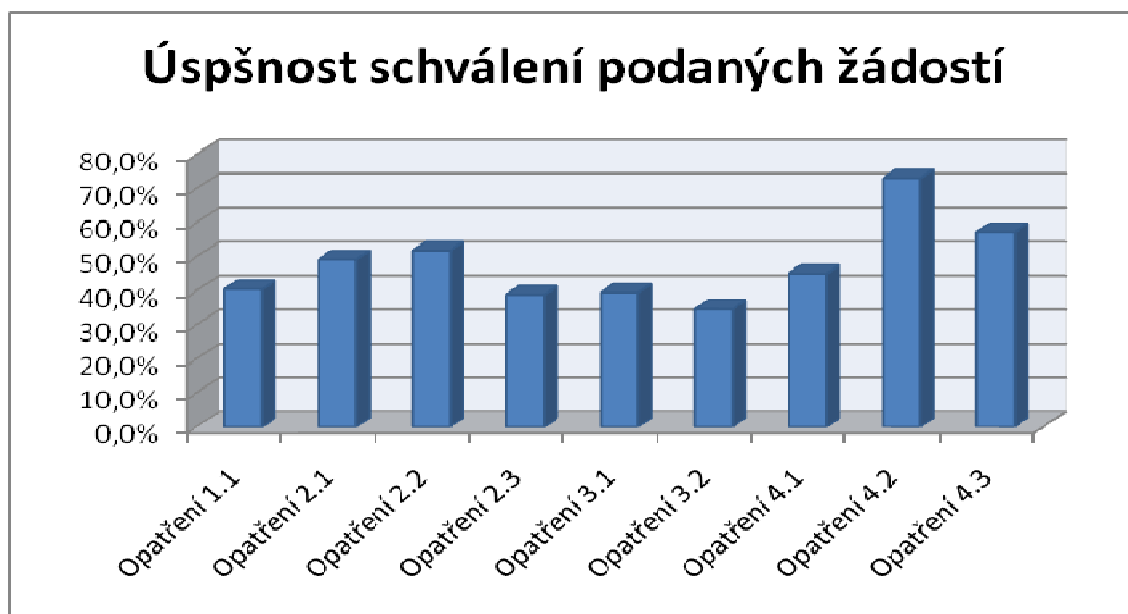
Úspěšnost předložených projektů			
2007	Přijaté projekty celkem	Vybrané	Úspěšnost
Priorita 1	230	93	40,4%
Opatření 1.1	230	93	40,4%
Priorita 2	378	170	45,0%
Opatření 2.1	189	93	49,2%
Opatření 2.2	27	14	51,9%
Opatření 2.3	162	63	38,9%
Priorita 3	551	205	37,2%
Opatření 3.1	294	116	39,5%
Opatření 3.2	257	89	34,6%
Priorita 4	259	143	55,2%
Opatření 4.1	111	50	45,0%
Opatření 4.2	52	38	73,1%
Opatření 4.3	96	55	57,3%

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní tabulka

V rámci Opatření 2.3 bylo předloženo 162 žádostí o nadační příspěvek, z čehož bylo 63 vybráno, tzn., žádosti o Globální grant mají ve schvalovacím procesu úspěšnost 28,9% Srovnání s ostatními opatřeními ukazuje předešlá tabulka. Vidíme, že úspěšnost v rámci Opatření 2.3 patří k těm nižším. Nejvyšší úspěšnost vidíme u Opatření 4.2,

73,1% a nejnižší u Opatření 3.2, 34,6%. Podobně jako Globální grant na tom je Opatření 1.1 (40,4%) a Opatření 3.1 (39,5%) Přesto je Globální grant v úspěšnosti žádání na předposledním místě, 8. z 9. Vidět to také můžeme na následujícím grafu.¹³³

Graf 14 – Úspěšnost schválení podaných žádostí

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.

Tento fakt, nižší úspěšnost schválených projektů, může být způsoben mnoha příčinami, mezi které jistě patří možnost neúspěchu v procesu vyplňování žádostí, oproti žadatelům v jiných oblastech, může zde sehrát roli nedostatečná informovanost neziskových organizací, ale na druhé straně, pro opatření 2.3 je vyhraněno pouze 1% všech prostředků JPD 3. Tzn., může být podpořeno oproti ostatním opatřením méně projektů a přispěje-li k tomu velký zájem o tuto možnost financování, pak jasným výsledkem je malé procento úspěšnosti. Dalším důvodem může být vysoký zájem o poskytnutí finančních prostředků oproti ostatním opatřením. Pokud žadatelů je hodně, je logické, že s omezeným finančním rámcem a danými postupy bude úspěšnost nižší.

Další tabulka se zaměřuje na finanční zdroje k roku 2007. Jsou zde zaznamenány celkové zdroje na jednotlivé opatření a priority, finanční závazky a skutečné finanční plnění všech priorit a opatření v rámci JPD 3.

¹³³ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008

Tabulka 14 – Čerpání příspěvku

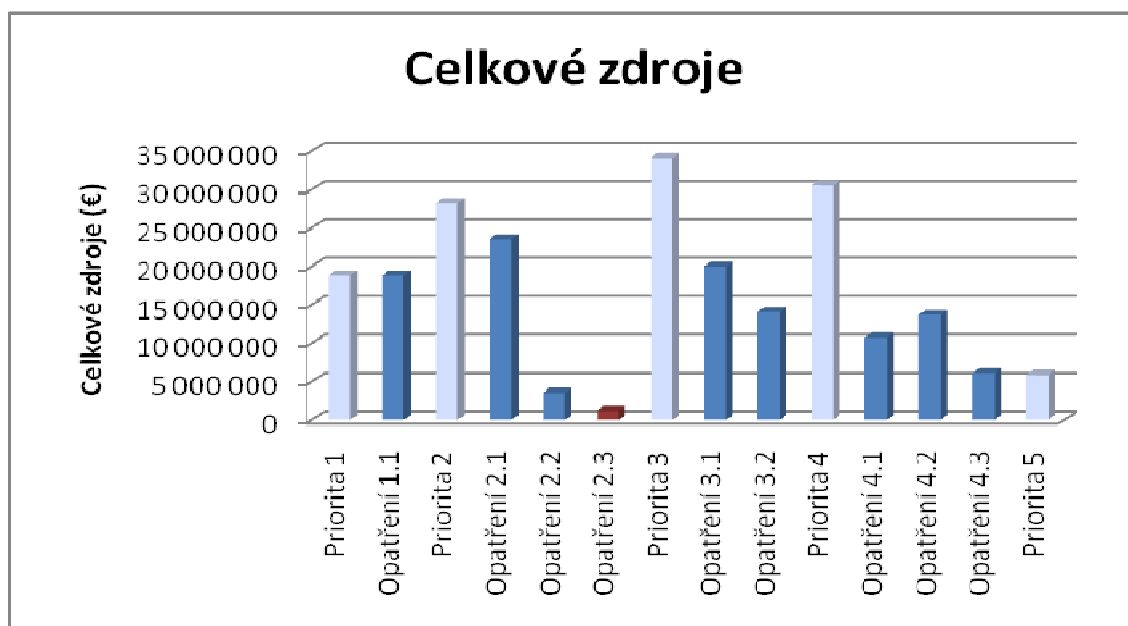
Čerpání příspěvku k roku 2007					
	Celkové zdroje	Závazky		Skutečné plnění	
		celkem	%	celkem	%
Priorita 1	18 813 876	21 367 258	113,6%	3 476 206	18,5%
Opatření 1.1	18 813 876	21 367 258	113,6%	3 476 206	18,5%
Priorita 2	28 220 812	32 437 632	114,9%	15 268 713	54,1%
Opatření 2.1	23 517 344	27 013 684	114,9%	11 814 136	50,2%
Opatření 2.2	3 527 602	4 047 063	114,7%	2 572 469	72,9%
Opatření 2.3	1 175 866	1 376 886	117,1%	822 108	75,0%
Priorita 3	34 100 152	39 664 041	116,3%	19 330 357	56,7%
Opatření 3.1	20 001 974	23 222 442	116,1%	12 367 944	61,8%
Opatření 3.2	14 098 178	14 441 599	116,6%	6 962 413	49,4%
Priorita 4	30 572 552	35 312 698	115,5%	18 399 261	60,2%
Opatření 4.1	10 759 260	12 511 818	116,3%	6 045 464	56,2%
Opatření 4.2	13 698 784	15 976 767	116,6%	8 738 612	63,8%
Opatření 4.3	6 114 508	6 824 112	111,6%	3 615 185	59,1%
Priorita 5	5 879 334	6 335 469	107,8%	2 563 682	43,6%

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní tabulka.

Nejprve se budu zabývat celkovými finančními zdroji. Jak již bylo uvedeno v textu, pro Opatření 2.3 bylo vyčleněno 1% z celkových prostředků JPD 3. Přehledně to vidíme v následujícím grafu, kde Opatření 2.3 je zvýrazněné. Světle modře jsou dále označeny Priority a tmavě jednotlivá opatření.

Z pěti priorit JPD 3 je nejvíce finančních prostředků určeno Prioritě 3, na druhém místě je Priorita 4. Priorita 2 je, co se objemu finančních prostředků týká, na třetím místě, Nižší finanční rámec je pak určen Prioritě 1 a nejméně finančních prostředků je přiděleno Prioritě 5, která se týká technické pomoci. V rámci Priority 2 čerpají nejvíce projekty realizované v rámci Opatření 2.1. To bylo již zmíněno v úvodních kapitolách mé práce. Priorita 2.3 – Globální grant čerpá pouze 1% prostředků JPD 3. Toto malé procento je dáno povahou Priority 2 – Globální grant. Tabulku přehledně ilustruje graf.

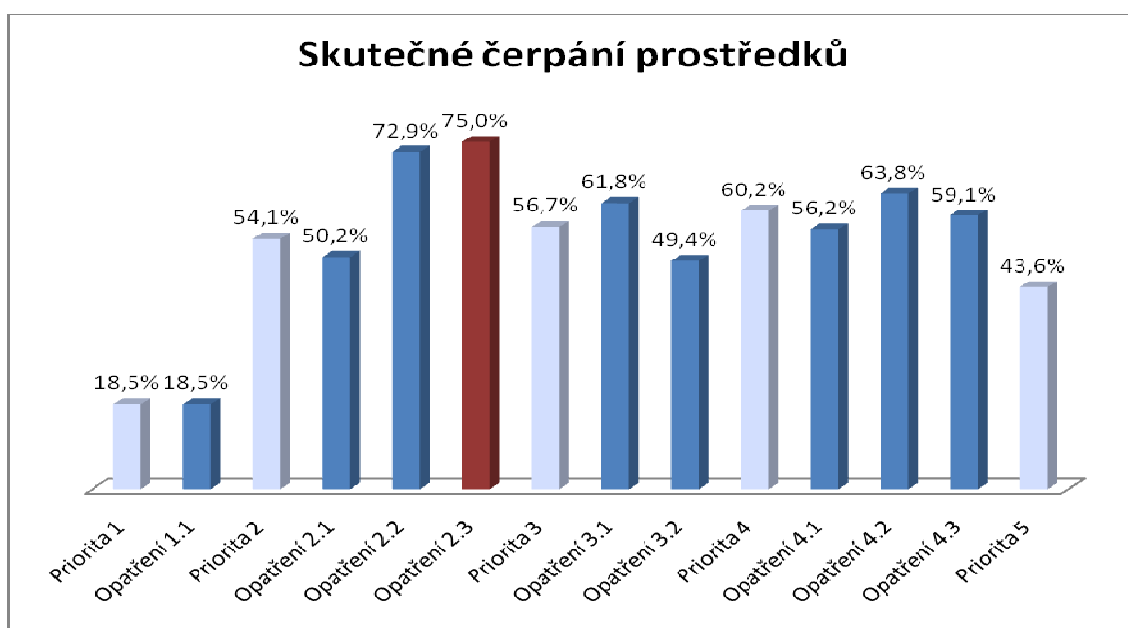
Graf 15 – Celkové zdroje v rámci JPD 3

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.

Přes to, že má Globální grant tak malé finanční prostředky oproti ostatním opatřením, ve skutečném čerpání těchto prostředků je na tom nejlépe.

Graf 16 – Skutečné čerpání finančních prostředků

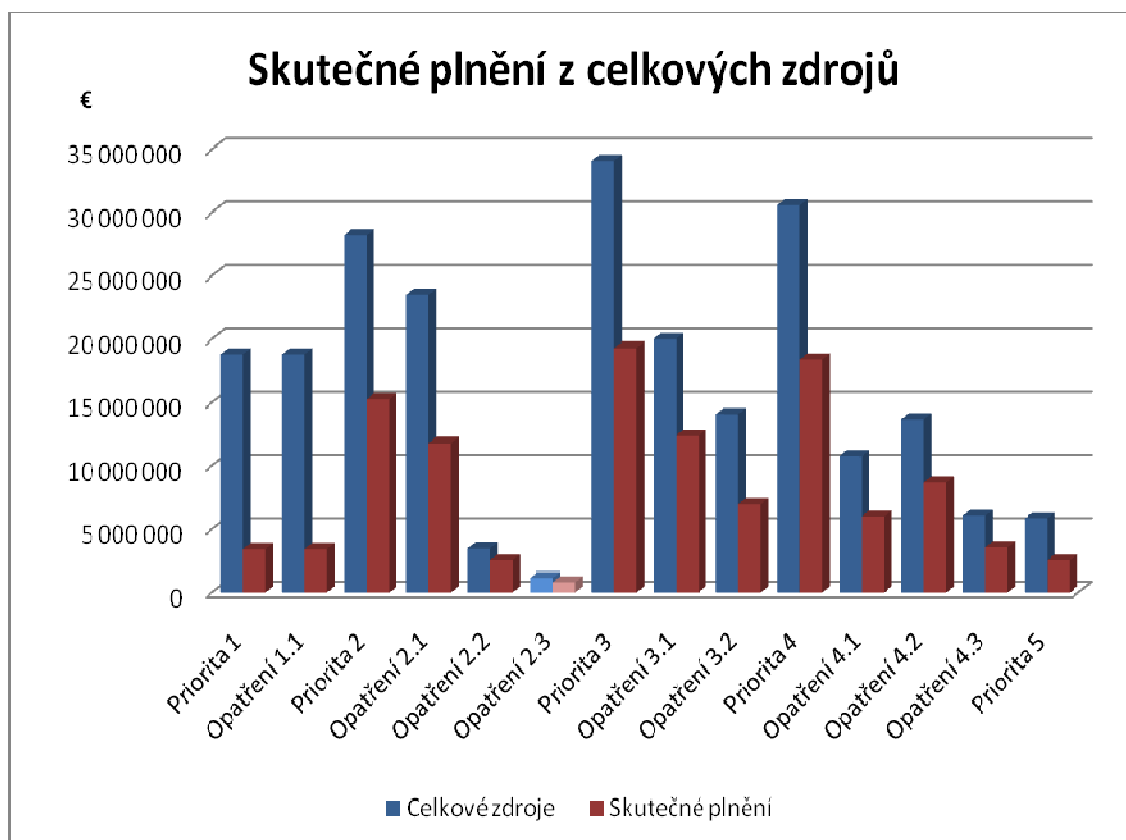

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.

K roku 2007 bylo v rámci Opatření 2.3 čerpáno 75% prostředků z celkových zdrojů, tomuto vysokému procentu se blíží také Opatření 2.2.¹³⁴ Vypovídá to o schopnosti realizátorů projektů naplňovat své projekty a také efektivnosti Globálního Grantu jako takového.

Celkové plnění z celkových zdrojů také popisuje následující souhrnný graf.

Graf 17 – Skutečné plnění z celkových zdrojů

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf

Pro Globální grant je sice vymezené jen malé procento z prostředků JPD 3. Globální grant je zjednodušené grantové schéma určené specifické skupině neziskových organizací, proto tak malá finanční alokace. Avšak ve skutečném čerpání finančních prostředků toto opatření nezaostává, naopak oproti ostatním opatřením je na výši a údaje o skutečném čerpání finančních prostředků ukazují na to, že neziskové organizace se naučily využívat podpory ze Strukturálních fondů.

Následující kapitole se budu věnovat hodnocení dopadů globálních grantů.

¹³⁴ Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008

6. Hodnocení dopadů Globálních grantů

V kapitole Hodnocení dopadů globálních grantů se zaměřuji na problémy spojené s realizací. Uvádím, na co byly projekty zaměřeny a co pozitivního Globální granty neziskovým organizacím přinesly. Společnost Cheval s.r.o. vydala dvě zprávy zaměřené na hodnocení dopadu globálních grantů a to „*Hodnocení dopadů globálních grantů na kapacity příjemců podpory z Evropského sociálního fondu, Průběžná zpráva 1*“¹³⁵ a „*Hodnocení dopadů globálních grantů na kapacity příjemců podpory z Evropského sociálního fondu, Průběžná zpráva 2*“.¹³⁶

Zadavatelem byla NROS. První hodnotící zpráva je kvantitativního charakteru, druhá ji doplňuje o poznatky získané skupinovými rozhovory. Z těchto dvou publikací především vycházím v této kapitole. Šetření pro hodnotící zprávy se prováděla v období srpen 2006 – září 2006, to znamená, že zahrnují první dvě grantové výzvy.

6.1 Pozitivní dopady Globálního grantu a problémy při realizaci

Většina podpořených organizací měla charakter občanských sdružení a jednalo se jednak o menší, jednak o větší neziskové organizace s různým odborným zaměřením. Setkáváme se zde s organizacemi působícími v oblasti zajišťování rovného přístupu lidí ze skupin ohrožených sociálním vyloučením především ke vzdělání a zaměstnání. Podpořené organizace se zaměřují na různé skupiny ohrožené sociální exkluzí. Mezi 63 podpořenými organizacemi můžeme nalézt zaměření na: oběti domácího násilí (ACORUS o.s.), romskou komunitu (Athinganoi), lidi postižené např. sluchově (Krajská organizace SNN v ČR Praha), ženy dotčené násilím (ProFem o.p.s.), a další.

Mezi činnosti, které byly nejčastěji podporované z prostředků získaných prostřednictvím globálního grantu, můžeme zahrnout především vzdělávání a školení zaměřené na členy, pracovníky a dobrovolníky neziskových organizací. Dalšími nosnými činnostmi projektů bylo poskytování sociálních služeb a vytvoření podmínek pro poskytování těchto služeb, poradenství a tvorba analýz. Kromě samotných zaměstnanců a dobrovolníků neziskových organizací byly projekty zaměřené také na osoby, kterým hrozí sociální vyloučení, především na osoby dlouhodobě

¹³⁵ Cheval s.r.o., Hodnocení dopadů globálních grantů na kapacity příjemců podpory z Evropského sociálního fondu, Průběžná zpráva 1, shrnutí, duben 2007

¹³⁶ Cheval s.r.o., Hodnocení dopadů globálních grantů na kapacity příjemců podpory z Evropského sociálního fondu, Průběžná zpráva 2, srpen 2007

nezaměstnané a zdravotně postižené. Školení pracovníků neziskových organizací byla zaměřena hlavně na práci s klienty, organizační zajištění neziskových organizací, problematiku cílových skupin, obecné sociální problémy, finanční zajištění neziskové organizace nebo čerpání zdrojů z mezinárodních fondů.

Nadace rozvoje občanské společnosti organizovala školení ke zpracování monitorovacích zpráv, školení pro příjemce, konzultovala projektové žádosti, atd. Její služby byly hojně využívány.

Co se služeb neziskových organizací týká, byl zaznamenán pozitivní vliv na zacílení služeb na potřeby klientů a rozšíření nabídky služeb. Také je kladně hodnocen vliv projektů na rozšíření znalostí v oblasti čerpání podpory. Organizace získaly cenné zkušenosti do budoucna, rozšířily si povědomí v otázce možnosti získávání finančních prostředků z Evropského sociálního fondu a jiných podobně stavěných podpor v rámci nadnárodních institucí. Tyto zkušenosti mohou zúročit u jiných grantových titulů. Také se organizace zdokonalily v průběžném sledování potřeb klientů. Zlepšily se v analýze potřeb klientů a naučily se na ně pružněji reagovat. Projekty také zaznamenaly pozitivní dopad na komunikaci organizací. Většina organizací také zvětšila počet svých zaměstnanců a změnily se i postupy výběru zaměstnanců a zlepšilo se prezentování organizací.

Problémy zaznamenaly neziskové organizace především v administrativní náročnosti projektu, i když se jedná o zjednodušené grantové schéma. Tyto problémy jednak vycházely z toho, že neziskovým organizacím chyběly zkušenosti s podobnými projekty a na druhé straně byl nedostatek i na straně NROS. Chybějící zkušenosti se projevovaly v průběhu projektů. Neziskové organizace např. zjišťovaly, že některé činnosti do projektu špatně, nebo dokonce vůbec nezahrnuly. NROS byly vyčítány měnící se podmínky v průběhu realizace projektů a také problémy spojené s častými personálními změnami, kdy noví pracovníci přicházeli s novými požadavky. Ovšem veškeré problémy se dařilo v průběhu projektů odstraňovat. A s odstupem času účastníci hodnotí i administrativní náročnost jako malou.

Globální granty přispěly k ujasnění si zaměření jednotlivých organizací, aktivizaci a profesionalizaci činnosti zúčastněných organizací. Hlavní důraz byl kladen na vzdělávání pracovníků. Neziskové organizace hodnotí účast na Globálním grantu jako přínosné. Účast také přinesla zvýšení prestiže organizací, což se může promítat do zlepšení pozice při vyjednávání s veřejnou správou i soukromým sektorem a individuálními dárci.

6.2 Příklad realizovaného Globálního grantu

V této kapitole bych ráda zmínila některé opravdu realizované projekty a chtěla bych zdůraznit úspěchy podpořených neziskových organizací. V této kapitole vycházím z příručky vydané Nadací pro neziskový sektor s názvem „Třetí sektor, druhá šance“¹³⁷.

Občanské sdružení Acorus je zaměřeno na poskytování sociálních služeb obětem domácího násilí a jejich dětem. V rámci Globálního grantu realizovalo projekt s názvem „Práce s oběťmi domácího násilí“. Projekt byl realizován v první výzvě Globálního grantu, délka trvání projektu byla od 1. 9. 2005 do 28. 2. 2007, což je 18 měsíců a byl podpořen částkou 649 070 Kč.

Před projektem bojovalo občanské sdružení s nedostatečným vybavením sociálních pracovníků praktickými dovednostmi. Ve sdružení Acorus díky projektu začala od 1. 9. 2005 pracovat kontaktní sociální pracovníce a videotrenér. Dalším úspěchem bylo vyškolení pracovníků v krizové intervenci a v práci s počítači, dále byly uspořádány dva semináře pro pracovníky týkající se domácího násilí a metod práce s jeho oběťmi. Projekt také napomohl rozšíření služeb pro klienty.

Další úspěšný projekt realizovala nezisková organizace Občanské sdružení LATA, zaměřující se na působení proti sociálnímu vyloučení mladistvých a mladých dospělých klientů. Realizovala projekt „Budování kapacity občanského sdružení LATA“ v první výzvě Globálního grantu. Projekt byl realizován v období 1. 9. 2005 až 30. 6. 2007 a byl podpořen částkou 626 500 Kč.

Sdružení LATA v sílící konkurenci ztrácelo svou pozici, potýkalo se s nedostatečnými finančními prostředky, pomalu ztrácelo dobrovolníky i klienty. Sdružení ovšem narazilo na úskalí pro něj složité administrace. Koordinace mnoha aktivit v rámci projektu a změn způsobilo úpadek sdružení do krize, protože především díky chybějícímu personálnímu zázemí projektu na projekt nestačilo. LATA ale tyto problémy přestalo a výsledkem projektu bylo zdvojnásobení pracovníků, profesionalizace organizace a získání akreditace dobrovolné služby, což otvírá cestu k dalším finančním prostředkům.

Za třetím úspěšným projektem stojí nezisková organizace Romosrom o.s., která se zaměřuje na prosazování práv a integraci příslušníků romské národní menšiny a dalších osob ohrožených nepříznivými životními situacemi a sociálním vyloučením. V období

¹³⁷ *Nadace rozvoje občanské společnosti, Třetí sektor, druhá šance*

1. 7. 2006 až 31. 12. 2007 realizovalo projekt s názvem „Jedeme!“. Tento projekt získal podporu 649 965 Kč.

Projekt byl zaměřen na nasměrování pracovníků, dobrovolníků a vedení k poskytování kvalitnějších služeb klientům. Díky projektu pracovníci absolvovali vzdělávací kurzy, byly zavedené nové pozice a byl zaveden systém práce s dobrovolníky.

Výše uvedené příklady projektů ukazují, že i malé peníze mohou pomáhat. Projekty, i když na ně při realizaci čekala různá úskalí, byly nakonec úspěšné a měly pozitivní dopad na neziskové organizace. Může se zdát, že 1% vyčleněné pro Globální grant je malé, organizacím však může pomoci v rozvoji a ty pak mohou, jako již zkušené organizace úspěšně žádat o další grantové tituly a to pomůže zlepšit kvalitu, rozsah a cílenost veřejných služeb, které jsou důležité pro veřejnou správu.

Globální grant byl v období 2004 – 2006 realizován jako první tohoto typu v České republice. Bylo mu vyčleněno 1% z prostředků určených Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha. Toto 1 % je částka 1 175 866€, která byla dále v rámci Globálního grantu rozdělena do tří výzev. Do první bylo alokováno nejvíce prostředků a do třetí nejméně.

Celkem ve všech výzvách bylo podáno 162 žádostí o podporu projektu, bylo podpořeno 63 projektů (39%). Tyto údaje vypovídají o velkém zájmu o Globální grant mezi neziskovými organizacemi. Nejčastější příčiny nepodpoření projektu byly ve věcných nedostacích žádostí, limitujícím je také suma finančních prostředků. Nejčastěji byly projekty podpořeny částkou 550 000 – 650 000 Kč. Projekty realizované v rámci Opatření 2.3 vykazují vysoké procento skutečného čerpání a to 75% schválených prostředků. To naznačuje, že projekty běží tak jak mají.

Závěr

Neziskové organizace působící v sociální oblasti zaujímají v dnešní společnosti důležité místo. Sociální vyloučení ze společnosti je problém, ohrožující stále více lidí ve společnosti. Neziskové organizace zaměřující se na poskytování služeb těmto skupinám obyvatel však často bojují s nedostatečnými finančními prostředky, nedostatečnými personálními kapacitami a nemožností zajištění služeb v dostatečné míře stávající a potencionální klientele. Právě na tyto neziskové organizace se zaměřuje Globální grant, především na podporu budování a zkvalitňování kapacit těchto organizací.

Globální grant je součástí Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha a čerpá prostředky z Evropského sociálního fondu.

Pro monitorování Globálního grantu byly stanoveny monitorovací indikátory. Tyto monitorovací indikátory jsou zaměřeny hlavně na budování kapacit organizací, proto většinou sledovaly data týkající se pracovníků neziskových organizací. Indikátory, které jsem v práci analyzovala, byly: počet podpořených osob poskytujících služby nebo podporující poskytování služeb, počet podpořených organizací a podíl vyškolených osob poskytujících služby nebo podporujících poskytování služeb. Z analýzy vyplývá, že tyto indikátory se v průběhu realizace projektů přibližují cíleným hodnotám, indikátor počet podpořených organizací dokonce tento cíl překročil. O Globálním grantu to vypovídá, že byl nastaven správně a že schválené projekty opravdu realizují to, co zamýšlely.

Z mé práce vyplynulo, že Globální granty pozitivně ovlivňují neziskové organizace. Ty díky nim mohou posilovat své kapacity, zlepšovat své služby a také se učí pracovat s tímto typem grantových titulů. Efektivnější se také staly v otázkách komunikace a kooperace. Neziskové organizace mohly vyškolit své pracovníky, rozšířily a zlepšily nabízené služby, ujasnily si cíle pomoci a díky třetí výzvě se také zaměřily na zlepšení finančního řízení organizace.

Při realizaci programů neziskové organizace narážely na některé problémy. Pro nezkušené organizace byly náročné administrativní úkony, problémy také přinášely technické nedostatky a nepřesnosti ze strany Nadace rozvoje občanské společnosti. I tato organizace plnila svůj úkol poprvé, ale v průběhu realizace grantu své nedostatky

odstraňovala. I podpořené neziskové organizace se naučily, jak sestavovat projekt, jak žádat o podporu, jak se vypořádat s monitorovacími zprávami.

Nejen že Globální grant pomáhá zkvalitnit, zprofesionalizovat a rozšířit jak neziskové služby, tak i vlastní neziskovou organizaci, ale také těmto neziskovým organizacím dává cenné zkušenosti do budoucna. Následující plánovací období 2007 – 2013 v rámci operačního programu Adaptabilita také umožňuje těmto neziskovým organizacím čerpat finanční prostředky na projekty. Neziskové organizace, které byly v rámci Globálního grantu podpořeny, mohou využít zkušenosti získané při realizaci.

Mnou zkoumaný Globální grant byl realizován v plánovacím období 2004 – 2006. Řekla bych, že to bylo období zkušební a poučné, a mělo pozitivní dopady jak na stranu nestátního neziskového sektoru, jako příjemce, tak i na stranu druhou, veřejnou správu, jako řídicí orgán program.

Cílem mé práce bylo zhodnotit dopady Globálního grantu na neziskové organizace. Na základě výše zmíněného bych konstatovala dopady jako pozitivní, Globální grant napomáhá rozvoji neziskových společností, tím i neziskového sektoru. Neziskové organizace pomáhají lidem, kteří to potřebují a pokud se zlepší kvalita organizace i poskytovaných služeb, má to kladné dopady na klienty, kteří dostanou efektivnější pomoc a díky posílení kapacit se pomoc dostane i více lidem.

Doporučení z mé strany k řídicímu a zprostředkujícímu orgánu, tzn., Ministerstvu práce a sociálních věcí České republiky a Nadaci pro rozvoj občanské společnosti by bylo: přesvědčit se, zda opravdu zprostředkující orgán (NROS) pracuje efektivně. Dále zda zmíněným problémům s častými personálními změnami, a z toho změněné požadavky pracovníků NROS na čerpající neziskové organizace, nelze nějak efektivně řešit. Příkladem řešení může být dokument pro NROS, který jasně definuje co, a jakým způsobem mohou pracovníci NROS od podporovaných organizací požadovat, jak řešit problémy atd.

Na druhé straně by bylo doporučení neziskovým organizacím, které by především při zpracování projektů měly dbát na reálnost a cílenost programu, využívat nabízená školení týkající se realizace Globálního grantu, která pořádala Nadace rozvoje občanské společnosti a především se nebát žádat o tento typ podpory, ovšem s realistickými vyhlídkami.

Přílohy

PŘÍLOHA Č. 1 – SCHVÁLENÉ A NESCHVÁLENÉ PROJEKTY	87
PŘÍLOHA Č. 2 – MONITOROVACÍ ZPRÁVA O REALIZACI PROJEKTU JEDNOTNÉHO PROGRAMOVÉHO DOKUMENTU PRO CÍL 3 REGIONU NUTS 2 HLAVNÍ MĚSTO PRAHA .	90
PŘÍLOHA Č. 3 – VÝZVA K PŘEDKLÁDÁNÍ GRANTOVÝCH PROJEKTŮ.....	97
PŘÍLOHA Č. 4 – SEZNAM PODPOŘENÝCH PROJEKTŮ V 1., 2., 3. VÝZVĚ.....	103

Příloha č. 1 – Schválené a neschválené projekty

První výzva

Žádosti předložené v 1. Výzvě		
Předloženo	55	100%
Schváleno	27	49%
Neschváleno	28	50%

Nadace rozvoje občanské společnosti, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, Nadace rozvoje občanské společnosti, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, Nadace rozvoje občanské společnosti, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, vlastní graf.

Druhá výzva

Žádosti předložené v 2. Výzvě		
Předloženo	52	100%
Schváleno	25	48%
Neschváleno	27	52%

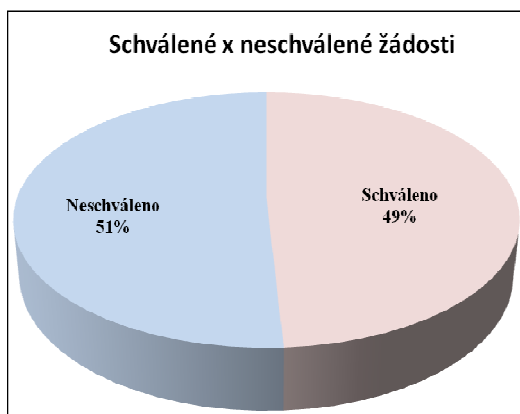
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní tabulka.

Třetí výzva

Žádosti předložené v 3. Výzvě		
Předloženo	55	100%
Schváleno	11	20%
Neschváleno	44	80%

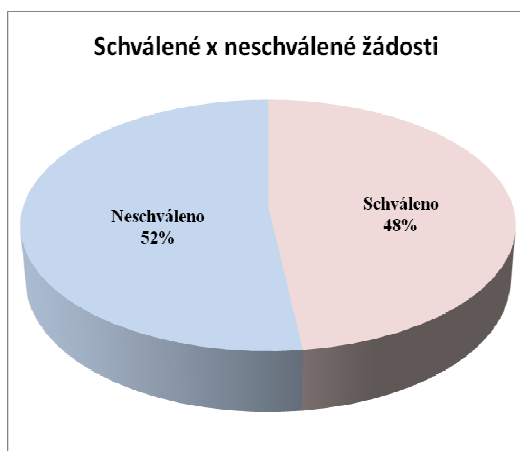
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní tabulka.

Graf – 1. výzva

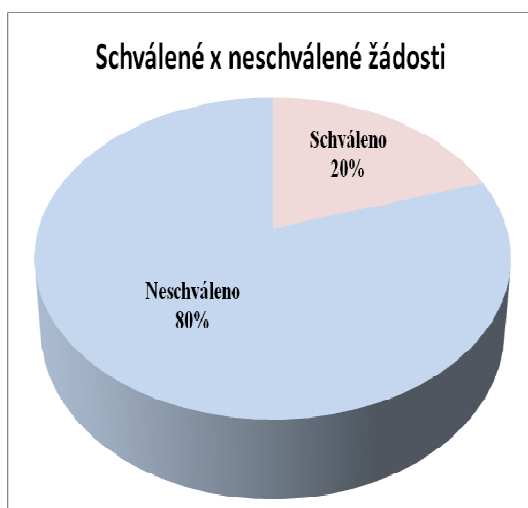
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.

Graf – 2. výzva

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.

Graf – 3. výzva

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, vlastní graf.

Příloha č. 2 – Monitorovací zpráva o realizaci projektu Jednotného programového dokumentu pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha

MONITOROVACÍ ZPRÁVA

o realizaci projektu

*Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2
hlavní město Praha*

Vyplněnou monitorovací zprávu zasílejte v tištěné i elektronické podobě (na CD nebo disketě).

Zprávu vyplňujte podle pokynů k vyplnění monitorovací zprávy, které naleznete na stránkách www.nros.cz => sekce KE STAŽENÍ => GLOBÁLNÍ GRANT.

Verze: 2.0

Platná od:

4.5.2006_____

1. ÚDAJE O PROJEKTU A MONITOROVACÍ ZPRÁVĚ

Číslo opatření				
Registrační číslo projektu				
Název projektu				
Celková výše finanční podpory v Kč				
Datum zahájení realizace				
Datum ukončení realizace				
Monitorovací zpráva				
Pořadové číslo zprávy				
Monitorované období	Začátek		Konec	
Typ zprávy	Průběžná		Závěrečná	
Žádost o platbu	Ano		Ne	
Datum vypracování zprávy				

2. ÚDAJE O PŘÍJEMCI A ZHOTOVITELI ZPRÁVY

Příjemce				
IČ				
Statutární zástupce/jméno a příjmení, funkce				
Zhotovitel zprávy				
Jméno a příjmení				
Telefonní číslo/Fax				
E-mail				

A. VĚCNÁ ČÁST MONITOROVACÍ ZPRÁVY

3. REALIZOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY – *nakopírujte tabulku pro každou klíčovou aktivitu zvlášť.*

Číslo klíčové aktivity	
Název klíčové aktivity	
Období realizace klíčové aktivity	
Podrobný popis realizace klíčové aktivity	
Cíl aktivity:	
Popis průběhu realizace:	
Charakteristika a rozsah zasažené cílové skupiny:	
Změny oproti původnímu záměru:	
Popř. další významné okolnosti	
Zhodnocení a výsledky klíčové aktivity	

4. DALŠÍ INFORMACE O REALIZACI PROJEKTU – např. popište zapojení partnera projektu

--

5. PLÁNOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU – *nakopírujte tabulku pro každou klíčovou aktivitu zvlášť.*

Číslo klíčové aktivity	
Název klíčové aktivity	
Období realizace klíčové aktivity	
Popis a cíl klíčové aktivity	
Obsah aktivity:	
Cíl aktivity:	

6. PUBLICITA

Popis zajištění publicity a informování o projektu	
Popis aktivit:	

Příklady výstupních materiálů:	
--------------------------------	--

7. PROBLÉMY PŘI REALIZACI PROJEKTU

Popis problémů spojených s realizací projektu, které mají vliv na plnění jeho cílů
Popis opatření na odstranění těchto problémů

8. ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ

Zadávací řízení vyhlášená v monitorovaném období	Ano		Ne	
Popis vyhlášených zadávacích řízení				
Zadávací řízení uzavřená v monitorovaném období	Ano		Ne	
Popis uzavřených zadávacích řízení				
Poznámky				

Podrobnosti o uzavřených zadávacích řízeních uveďte v příloze č. 2 Monitorovací zprávy – v Přehledu uzavřených zadávacích řízení.

9. VEŘEJNÁ PODPORA – netýká se Globálního grantu

10. KONTROLY

Kontrola provedená v monitorovaném období	Ano		Ne	
Název subjektu, který provádí/provedl kontrolu				
Typ kontroly (např. kontrola na místě)				
Datum kontroly				
Číslo kontroly				
Závěry kontroly				
Nápravná opatření splněna	Ano		Ne	
			Částečně	
			Nebyla uložena	
Poznámky				

11. NEPODSTATNÉ ZMĚNY PROJEKTU

Formální změny v monitorovaném období
Věcné změny v monitorovaném období
Změny rozpočtu v monitorovaném období

12. PODSTATNÉ ZMĚNY PROJEKTU

Schválené podstatné změny:
Podstatné změny v řešení:

13. MONITOROVACÍ UKAZATELE

Zdroje dat pro monitorovací ukazatele
Komentář k monitorovacím ukazatelům

Dosažené hodnoty monitorovacích ukazatelů se vykazují pomocí Monitorovacího Benefitu, podrobnosti jsou obsaženy v příloze č. 1 Monitorovací zprávy.

B. FINANČNÍ ČÁST MONITOROVACÍ ZPRÁVY

Vyplňuje se pouze v případě, že je s Monitorovací zprávou zároveň předkládána Žádost o platbu.

14. VÝŠE ŽÁDOSTI O PLATBU A ČERPÁNÍ UZNATELNÝCH NÁKLADŮ

Pořadové číslo Žádosti o platbu	
a. Schválená výše rozpočtu dle Smlouvy (v Kč)	
b. Uznatelné náklady prokazované v monitorovaném období (v Kč) = žádost o platbu = soupiska účetních dokladů	
c. Kumulované uznatelné náklady (za všechna monitorovaná období včetně řádku b.) (v Kč)	
Poznámky	

15. SPOLUFINANCOVÁNÍ UZNATELNÝCH NÁKLADŮ Z VLASTNÍCH ZDROJŮ

a. Schválené spolufinancování uznatelných nákladů z vlastních zdrojů (v Kč)	
b. Prokazované spolufinancování uznatelných nákladů z vlastních zdrojů v monitorovaném období (v Kč)	
c. Kumulované spolufinancování uznatelných nákladů z vlastních zdrojů (v Kč)	
Poznámky	

16. PŘÍJMY PROJEKTU

a. Příjmy projektu v monitorovaném období (v Kč)	
b. Kumulované příjmy od zahájení realizace projektu (v Kč)	
Specifikujte zdroj příjmů projektu	
Poznámky	

--

17. ODHAD NÁSLEDUJÍCÍ ŽÁDOSTI O PLATBU

Termín	
Částka (v Kč)	
Poznámky	

C. ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ PŘÍJEMCE

Jako příjemce finanční podpory z JPD 3 prohlašuji, že:

1. všechny informace v předložené Monitorovací zprávě a přílohách jsou pravdivé a úplné, jsem si vědom/a možných následků a sankcí, které vyplývají z uvedení nepravdivých nebo neúplných údajů;
2. projekt je realizován v souladu se Smlouvou o poskytnutí nadačního příspěvku
3. při realizaci projektu byla dodržena pravidla veřejné podpory a pravidla pro zadávání veřejných zakázek, včetně zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů;
4. projekt je realizován v souladu s politikami EU v oblasti udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí a rovných příležitostí, včetně omezování nerovnosti a podporování rovnosti mezi ženami a muži;
5. na aktivity projektu nečerpám a nenárokuji prostředky z jiného finančního nástroje EU ani z jiných národních veřejných zdrojů než je uvedeno ve Smlouvě o poskytnutí nadačního příspěvku;
6. k dnešnímu dni nemám žádné závazky vůči orgánům státní správy, samosprávy a zdravotním pojišťovnám po lhůtě splatnosti (zejména daňové nedoplatky a penále, nedoplatky na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, odvody za porušení rozpočtové kázně, atd.), či další nevypořádané finanční závazky z jiných projektů financovaných ze strukturálních fondů nebo Fondu soudržnosti vůči orgánům, které prostředky z těchto fondů poskytují;
(Za splněné podmínky bezdlužnosti se považuje, pokud bylo poplatníkovi (plátcí) daně povoleno posečkáni daně nebo placení daně ve splátkách dle § 60 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, nebo placení pojistného a penále ve splátkách dle § 20a zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti).
7. na majetek subjektu nebyl prohlášen konkurs, nebylo potvrzeno nucené vyrovnání, ani nebyl zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku, není proti němu veden výkon rozhodnutí, není v úpadku nebo v likvidaci dle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání v platném znění;
8. cílová skupina podpořená v rámci projektu splňuje podmínky územní uznatelnosti pro program JPD 3;

9. požadavky na publicitu projektu byly dodrženy v souladu s ustanoveními Smlouvy o poskytnutí nadačního příspěvku;

10. žádost o platbu finanční podpory na uznatelné náklady je založena na výdajích skutečně provedených a průkazně doložených a tyto náklady byly uskutečněny v souladu s ustanoveními Smlouvy o poskytnutí nadačního příspěvku;

11. všechny transakce jsou věrně zobrazeny v účetnictví, doložené doklady jsou transparentní a náklady na nich jsou rozepsány na jednotlivé položky;

12. kopie účetních dokladů, které jsou uvedeny na soupisce a přiložené k soupisce odpovídají originálům účetních dokladů, které jsou k dispozici a přístupné pro účely kontroly u příjemce;

13. jsem si vědom/a skutečnosti, že v případě nesplnění podmínek smlouvy nebo v případě nesprávně nárokováných finančních prostředků v této žádosti je možné, že finanční podpora mi nebude vyplacena nebo bude upravena nebo budu požádán/a o navrácení neoprávněně vyplacených prostředků;

Zaškrtněte odpovídající variantu prohlášení k DPH:

(Příjemce dotace, který k dnešnímu dni není plátcem DPH) prohlašuji, že v případě, že se v budoucnu stanu plátcem DPH a uplatním nárok na odpočet DPH na vstupu, která byla v přiložené žádosti o platbu zahrnuta do uznatelných nákladů, vrátím dobrovolně částku dotace připadající na výši uznatelných nákladů ve výši vrácené DPH na účet, z něhož byla tato dotace poskytnuta, a to do 30 dnů ode dne, kdy byl tento odpočet u finančního úřadu uplatněn (tj. ke dni podání prvního přiznání k dani z přidané hodnoty);

(Příjemce dotace, který k dnešnímu dni je plátcem DPH) prohlašuji, že do uznatelných nákladů byla zahrnuta pouze ta část DPH, u níž nelze uplatnit nárok na odpočet. Dále prohlašuji, že v případě, že v budoucnu u této části DPH získám nárok na odpočet, vrátím dobrovolně částku dotace připadající na výši uznatelných nákladů ve výši DPH, u níž byl nárok na odpočet dodatečně zjištěn, na účet, z něhož byla tato dotace poskytnuta, a to do 30 dnů ode dne, kdy byl tento odpočet u finančního úřadu uplatněn (tj. ke dni podání přiznání k dani z přidané hodnoty).

Jméno a příjmení statutárního zástupce/oprávněné osoby*	
Funkce v organizaci	
Místo a datum	
Podpis a razítko	
Poznámky	

*) Pokud Monitorovací zprávu podepisuje oprávněná osoba, musí být jako příloha Monitorovací zprávy přiloženo pověření od statutárního zástupce uvedeného ve Smlouvě o poskytnutí nadačního příspěvku.

V případě, že pověření bude platné pro celou dobu realizace projektu, stačí ho doložit pouze v 1. Monitorovací zprávě. Pokud bylo pověření pro oprávněnou osobu vydáno pro

celý projekt a předloženo již společně se Žádostí o finanční podporu z JPD 3, není nutné jej k Monitorovací zprávě opětovně dokládat. Tuto skutečnost stačí uvést do Poznámky.

D. PŘÍLOHY MONITOROVACÍ ZPRÁVY

Ve sloupci „Přiloženo“ uveďte „X“ u Ano u příloh, které jsou k Monitorovací zprávě přiloženy a u Ne u příloh, které nejsou k Monitorovací zprávě přiloženy.

	Příloha	Přiloženo	
		Ano	Ne
1	Monitorovací ukazatele – výstupy a výsledky (sestava vygenerovaná z Monitorovacího Benefitu)		
2	Přehled uzavřených zadávacích řízení – soubor v excelu		
3	Kopie uzavřených smluv s dodavateli, kteří byli vybráni na základě zadávacích řízení		
4	Rozpočet projektu		
5	Žádost o platbu (vygenerovaná z Benefitu)		
6	Soupiska účetních dokladů (pouze pokud je zároveň předkládána Žádost o platbu)		
7	Výjezd z účetního deníku projektu (pouze pokud je předkládána Žádost o platbu)		
8	Kopie účetních dokladů (pouze pokud je předkládána Žádost o platbu)		
9	Kopie výpisů z účtů (pouze pokud je předkládána Žádost o platbu)		
10	Ověřitelné důkazy dosažení cílů projektu (prezenční listiny, certifikáty, zápisy ze schůzek, fotodokumentace apod.)		

Výzva k předkládání grantových projektů

NADACE ROZVOJE OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

vyhlašuje

Výzvu k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci

Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha

1. Identifikace výzvy

Číslo kola výzvy: 01

Číslo grantového schématu: CZ.04.3.07/ 2.3.15

Název grantového schématu: Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb

Celková částka k rozdělení: 30.255.186 Kč

Celková částka pro tuto výzvu: 18.153.019 Kč

2. Operační program, priorita, opatření

Operační program: Rozvoj lidských zdrojů

Priorita: 2. Sociální integrace a rovnost příležitostí

Opatření: 2.3 Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb

Cíl opatření:

- Vyrovnání příležitostí v přístupu ke vzdělávání, zaměstnání a dalšímu společenskému a pracovnímu uplatnění příslušníků skupin ohrožených sociální exkluzí.
- Posílení kapacity a kvality subjektů zabývajících se programy pro společenskou integraci osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením.
- Rozšíření nabídky a dostupnosti sociálních služeb podle potřeb osob ohrožených sociálním vyloučením a podle požadavků jednotlivých regionů.
- Vzdělávání v oblasti transformace residenčních služeb a rozšíření kapacity terénních služeb se zaměřením na snížení sociálního vyloučení ve vztahu k trhu práce.

3. Popis grantového schématu

Záměrem grantového schématu je podpořit činnosti nestátních neziskových organizací (dále NNO), jejichž cílovými skupinami jsou osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením. Globální grant je specifickým nástrojem ESF, jež prostřednictvím zjednodušeného grantového schématu podporuje NNO v rozvinutí jejich vnitřní kapacity, aby tak mohly lépe reagovat na regionální a lokální potřeby znevýhodněných skupin obyvatelstva a zlepšit tak jejich postavení na trhu práce.

Podporované aktivity:

- Rozvoj a realizace vzdělávacích programů zaměřených na zlepšení kvality a dostupnosti sociálních služeb;
- Rozvoj a realizace programů pro vzdělávání školitelů a vzdělavatelů z řad NNO o užívání moderních metod sociální práce a sociálních služeb;
- Rozvoj a realizace poradenských služeb s dopadem na sociální začlenění ohrožených skupin a trh práce;
- Zajištění odborného vzdělávání a celoživotního učení pracovníků NNO poskytujících sociální služby s dopadem na trh práce;
- Zajištění speciálních služeb skupinám ohroženým sociální exkluzí;
- Vzdělávání k posílení kapacit a rozvoji lidských zdrojů v NNO poskytujících sociální služby znevýhodněným skupinám osob a skupinám osob ohrožených sociální exkluzí.

Cílové skupiny:Primární

Nestátní neziskové organizace působící v oblasti sociálních služeb poskytovaných osobám ohroženým sociálním vyloučením, zaregistrované v ČR jako občanské sdružení, obecně prospěšná společnost nebo církevní právnická osoba. Při realizaci projektu se předpokládá založení partnerství mezi NNO a místními orgány veřejné správy. Primární cílová skupina může být totožná s potenciálními předkladateli žádostí v tomto opatření.

Sekundární

Osoby znevýhodněné při vstupu na trh práce:

- z důvodu věku (mladí, starší lidé v předdůchodovém věku),
- zdravotního stavu (zejména zdravotní postižení, duševní onemocnění),
- ztráty nebo absence pracovních návyků (zejména dlouhodobě nezaměstnaní, osoby opouštějící zařízení výkonu trestu, osoby opouštějící ústavní péči, dlouhodobě nemocní),
- sociální situace (zejména osamělí rodičové, oběti trestné činnosti a domácího násilí, osoby dlouhodobě pečující o závislého člena rodiny, mladí lidé opouštějící dětské domovy, osoby komerčně zneužívané, osoby bez přístřeší, osoby ohrožené závislostmi, oběti hromadných neštěstí, migranti a příslušníci etnických menšin včetně romských komunit).

Nejvíce ohrožené jsou skupiny osob, u nichž dochází ke kumulaci různých znevýhodnění. Vzhledem k tomu, že cílovými skupinami jsou osoby znevýhodněné při vstupu na trh práce, nemohou jimi být děti a osoby v důchodovém věku.

Vymezení žadatelů o finanční podporu:

Žádat mohou nevládní neziskové organizace, které jsou zaregistrovány v České republice jako:

- **občanské sdružení**, registrované a vyvíjející činnost podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů;
- **obecně prospěšná společnost**, zřízená a registrovaná podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění zákona č. 208/2002 Sb.;
- **církevní právnická osoba**, registrovaná podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění platném po rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 27.11.2002.

Žádost nemohou podávat:

O finanční podporu nemohou žádat:

- Nadace a nadační fondy, zřízené podle zákona č. 227/97 Sb., o nadacích a nadačních fondech ve znění pozdějších předpisů.
- Jiné organizace neuvedené mezi žadateli

Omezení výše podpory na jeden projekt:

Minimální částka grantu na jeden projekt: 150.000 Kč

Maximální částka grantu na jeden projekt: 650.000 Kč

Míra podpory: Podpora může dosáhnout až do výše 100 % uznatelných nákladů projektu.

Výdaje na nákup služeb:

Podíl nákladů projektu na nákup služeb nesmí převýšit 49 % celkových uznatelných nákladů projektu.

Subkritéria pro kritérium Specifické požadavky pro věcné hodnocení projektu:

- *Partnerství se subjekty veřejné správy (0-10 b)*
Bodově budou zvýhodněna partnerství s hlavním městem Praha, městskými částmi, organizacemi zřizovanými hlavním městem Praha nebo městskou částí za účelem poskytování sociálních služeb. Bude posuzována i kvalita partnerství.
- *Kapacita organizace (0-5 b)*
Upřednostněny NNO s obratem pod 2 miliony Kč včetně a méně než 5 zaměstnanci včetně (přepočteno na počet zaměstnanců pracujících v NNO na hlavní pracovní poměr).

Přílohy k žádosti vyžadované pro hodnocení kritéria Specifické požadavky:

- Prohlášení o partnerství, má-li NNO partnera
- Prohlášení o způsobilosti žadatele
- Finanční výkazy nebo výroční zpráva za poslední rok, za který je zpracována účetní závěrka, v případě nově založených NNO stačí doklad o přidělení IČO.

4. Místo realizace projektu

Místem realizace projektu je území hl. m. Prahy. Za místo realizace považujeme území, na němž žijící a pracující cílové skupiny budou mít z realizace projektu a jeho služeb prospěch.

Sídlo žadatele - navrhovatele projektu - může být kdekoliv na území ČR (včetně Prahy).

5. Forma podpory

V rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu bude poskytována finanční podpora formou nevratné přímé pomoci. Na poskytnutí finanční pomoci není právní nárok.

6. Doba trvání grantového projektu

Doba realizace grantového projektu nesmí překročit 24 měsíců.

7. Uznatelné náklady projektu

Z prostředků určených na Jednotný programový dokument pro Cíl 3 mohou být financovány pouze uznatelné náklady projektu. Podrobný výčet uznatelných a neuznatelných nákladů projektu je uveden v Pokynech pro žadatele, dostupných ke stažení na stránkách NROS www.nros.cz) a na centrálních webových stránkách ESF (www.esfcr.cz). Za uznatelné náklady se považují náklady projektu vzniklé po podpisu smlouvy o financování projektu.

8. Termíny výzvy

Termín pro podávání žádostí:

Žádosti je možno podávat od: 14.1.2005

Ukončení příjmu žádostí: 18.3.2005 do 16.00

Žádosti je možné doručit osobně nebo poštou na adresu NROS, kdy rozhoduje datum doručení.

Všechny žádosti, které NROS obdrží po této lhůtě, budou automaticky zamítnuty.

Předběžný termín vyhlášení výsledků: 10.6.2005.

9. Způsob výběru projektů

Projekty jsou vybírány na principu soutěže mezi předloženými projekty. Žádosti jsou po kontrole splnění formálních náležitostí a kritérií přijatelnosti předány k věcnému hodnocení. Po vyhodnocení projektů výběrová komise doporučí konečnému příjemci projekty pro poskytnutí pomoci. Počet podpořených projektů bude limitován alokací prostředků na dané grantové schéma. Tato kritéria jsou podrobně popsána v Pokynech pro žadatele.

10. Účast v dalších programech podpory

Na projekt, kterému byla přiznána finanční podpora z JPD 3, nelze čerpat podporu z jiného programu Evropské unie nebo České republiky.

V rámci jednoho kola výzvy pro podávání žádostí o finanční podporu je možno předložit pouze jednu žádost za jednu organizaci (za jedno IČO).

11. Monitorování projektu

Žadatel je povinen v průběhu projektu sledovat naplňování indikátorů – ukazatelů výstupů a výsledků. Seznam monitorovacích indikátorů pro vyplnění žádosti v MSSF Benefit, včetně návodů, je uveden v příloze č. 1 výzvy v elektronické podobě. Z tohoto seznamu si žadatel zvolí indikátory, které se vztahují k jeho projektu.

12. Předložení žádosti o finanční podporu

Žádost musí být předložena na standardním formuláři, který žadatel vyplňuje v programu MSSF-Benefit, který je k dispozici v elektronické formě na webových stránkách www.esfcr.cz nebo na vyžádání na pevném médiu (CD, disketa) na níže uvedené adrese vyhlášovatele grantového schématu. Žadatel musí předložit **elektronickou žádost** (1x CD nebo disketa) a **tištěnou verzi** žádosti včetně všech povinných příloh ve 3 výtiscích (1x originál nebo úředně ověřená kopie, a 2x kopie) v příslušně označené zalepené obálce. Přesný postup při předkládání žádosti je uveřejněný v Pokynech pro žadatele, které jsou k dispozici na webových stránkách www.nros.cz.

Označení obálky:

Žádost musí být doručena v zalepené obálce, na které musí být uvedeno:

- Adresa Konečného příjemce (včetně jména příslušné oprávněné osoby)
- Název programu
- Číslo priority a opatření
- Číslo výzvy
- Název grantového schématu
- Název projektu
- Plný název žadatele a jeho adresa
- Upozornění „NEOTVÍRAT!“ v levém horním rohu.

Podrobné informace k této výzvě (včetně seznamu povinných příloh žádosti) jsou obsaženy v Pokynech pro žadatele, které jsou zveřejněny spolu s tímto vyhlášením na internetové adrese NROS: www.nros.cz a www.esfcr.cz.

Dotazy týkající se této výzvy (s jasně vyznačeným odkazem na referenční číslo k této výzvě k podání projektů uvedené v článku 1) lze zasílat e-mailem na adresu: global@nros.cz.

Nejčastěji kladené dotazy, které mohou být důležité i pro ostatní žadatele, budou společně s odpověďmi zveřejněny na výše uvedené internetové stránce NROS.

Adresa vyhlášovatele:

PhDr. Hana Šilhánová

Ředitelka NROS

Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS)

Jelení 15

118 00 Praha 1

Kontaktní osoba:

Hana Kadlecová

e-mail: global@nros.cz

tel: 233 351 831

Příloha č. 4 – Seznam podpořených projektů v 1., 2., 3. výzvě

1. výzva

Přehled podpořených projektů GG JPD 3			
MONIT Reg.č.	Jméno organizace	Název projektu	Schválená výše nadačního příspěvku
CZ.04.3.0712.3.01.1/0011	ACORUS o.s.	Práce s obětmi domácího násilí	849070,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0038	AGNES	Kura "Budování kapacity NNO"	848890,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0052	APLA Praha	Příprava organizace na rozvoj pracovních programů pro dospělé osoby s autismem	817700,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0007	Archielecciání charita Praha	Chráněné bydlení Domu Fatima - služby a vzdělávání ve prospěch zdravotně postižených	841000,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0016	Asistancia o.s.	Posílení a rozvoj lidských zdrojů - cesta ke zvýšení kvality sociálních služeb	571854,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0035	Athinganci	Posílení kapacity romského studentského sdružení Athinganci	529050,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0047	Berkat o.s.	Báze Berkat	848866,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0045	Bona o.p.s.	Psychosociální síť - Lidské a řídicí zdroje	829863,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0039	Centrum pro otázky migrace	Vnitřní posílení Centra pro otázky migrace	844640,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0046	Česká asociace pro psychické zdraví	Asociace 2	583401,20
CZ.04.3.0712.3.01.1/0037	Česká unie pro podporované zaměstnávání	Vzdělávání pracovníků v podporovaném zaměstnávání na území hl. m. Prahy	647900,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0003	České sdružení obětí dopravních nehod	Centrum komplexní pomoci postiženým po dopravních nehodách	416000,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0054	Diakonie ČCE	Rozumím, umím, pomáhám - vzdělávání pracovníků Diakonie ČCE v přímé péči	287460,00
CZ.04.3.0712.3.01.1/0017	Famí charita Chodov	Posílení kapacity sociálních služeb Famí charity Chodov	848949,00

CZ.04.3.07/2.3.01.1/0048	Formika o.s.	Posílení kapacity služeb podporovaného zaměstnávání v o.s. Formika	649750,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0043	Ježek a čížek o.s.	Profesionalizace činnosti a Divadlo k sobě a druhým	549990,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0020	Krajská organizace SNN v ČR Praha	Centrum pro podporu zaměstnanosti osob se sluchovým postižením	648254,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0032	LATA - o.s. pro pomoc rizikové mládeži	Budování kapacity občanského sdružení LATA	626500,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0025	Letní dům o.s.	Předání nitek sociální sítě	650000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0041	Máme otevřeno? o.s.	Vzdělávací systém jako nástroj pro zkvalitňování a zefektivnění pracovních tréninkových programů v o.s. MÁME OTEVŘENO?	649975,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0019	Pohoda - spol. pro normální život lidí s postižením	Upevnění Pohody	650000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0044	Pražská organizace vozíčkářů	Centrum samostatného života nově	648583,02
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0004	ProFem o.p.s.	Posílení projektu Advocats for Women - posílení žen dotčených násilím (domácím násilím)	600000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0010	Remedium Praha	Posílení kapacity Občanské poradny Remedium - prostřednictvím strateg. plánování, zaškolování a vzdělávání	285749,25
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0022	Slovo 21 o.s.	Posílení kapacity organizace poskytující sociální služby romské komunitě a cizincům žijícím v ČR	476750,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0026	Sluneční Zahrada o.s.	Start/Všude dobře..., doma nejlip	645700,00
CZ.04.3.07/2.3.01.1/0008	YMCA Praha	Pevný základ - kvalitní pomoc	637740,00

2. výzva

Registrační číslo	Název projektu	Žadatel	Požadovaná výše finanční podpory v Kč	Věcné hodnocení -počet bodů	Schválená výše podpory (Kč)
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0046	Vzdělávání rodičů (žen) na mateřské dovolené a po mateřské dovolené, se zaměřením na jejich nový vstup na trh práce	Křesťanské centrum pro rodinu Heřmánek	649 580,00	90,5	649 580,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0042	Rozšíření návazných psychosociálních služeb pro duševně nemocné občany ohrožené sociální exkluzí.	Česká společnost pro duševní zdraví	649 320,00	89,5	649 320,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0033	Podpora integračního projektu Ukrajinců na trh práce	Ukrajinská iniciativa v ČR	426 900,00	85,5	362 400,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0008	Hodnocení a rozvoj naplňování standardů kvality sociálních služeb v Diakonii ČCE-Středisko křesťanské pomoci v Praze	Diakonie ČCE - středisko křesťanské pomoci v Praze	581 860,00	84,5	581 860,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0014	Vzdělávání poskytovatelů sociálních služeb z Prahy 14 v oblasti Standardů kvality sociálních služeb	Sdružení na pomoc dětem s handicapem	650 000,00	83	650 000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0012	Posílení kapacity pro zavedení nové služby záchvatu a zaměstnání osob se zdravotním postižením, zejména mentálním	SDM Sedlec	650 000,00	82,5	610 000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0001	Posílení kapacity občanského sdružení Élektra - Centra pomoci ženám zneužitým v dětství	Élektra – centrum pomoci ženám zneužitým v dětství	650 000,00	82	629 200,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0032	Posílení kapacit Kolpingova azylového domu	Kolpingova rodina Praha 8	650 000,00	81,5	650 000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0035	Právní pomoc v oblasti pracovního práva osobám znevýhodněným na trhu práce	Iuridicum remedium	650 000,00	80,5	650 000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0013	Posílení kompetencí mediátorů AMČR poskytujících sociální služby mediace a poradenství v oblasti řešení konfliktů - skupinám v sociálním ohrožení (vyloučení)	Asociace mediátorů ČR	645 905,00	80	645 905,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0011	Posílení kapacity sdružení Okamžik	Okamžik - sdružení na podporu nejen nevidomých	650 000,00	79,5	650 000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0029	Cesty ke stabilitě	Tyflocentrum Praha	649 720,00	79	595 720,00

CZ.04.3.07/2.3.01.2/0039	Klub OÁZA	Klub Oáza Karlín	649 940,00	78,5	635 540,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0034	Kapacita - Stabilita - Efektivita	Evropská kontaktní skupina v ČR	650 000,00	77	634 000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0041	Posílení personální kapacity programů pracovního a sociálního začleňování pro závažně duševně nemocné	ESET - HELP	650 000,00	76,5	650 000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0048	Jedeme!	Romodrom, o.s.	649 965,00	76,5	649 965,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0047	Posílení organizace Europa Donna ČR pro postupné zapojení žen s rakovinou prsu do pracovního procesu	Europa Donna ČR	649 435,00	73,5	489 835,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0020	Dobrovolnictví jako nástroj zvýšení kapacit NNO poskytujících sociální služby	Hestia, národní dobrovolnické centrum	649 600,00	72,5	593 800,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0051	R-Mosty 2006	R-mosty	635 600,00	72,5	563 600,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0003	Jsmě tu pro vás	Speciální domov mládeže Sdružení pro pomoc mentálně postiženým ČR Hvozdy	443 600,00	71	316 800,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0027	Budování nových a doplňování stávajících kapacit Sdružení SRAZ za účelem zkvalitnění a rozšíření poskytovaných služeb	Sdružení SRAZ - společně za radosti a zdravím	649 630,00	70,5	640 630,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0044	Začlenění klientů chráněných dílen na otevřený trh práce	Adra o.s.	644 700,00	69,5	609 700,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0043	Posílení partnerství Poradny pro uprchlíky se soukromým sektorem a českou veřejností	Poradna pro uprchlíky	649 718,00	69	630 538,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0021	Posílení kapacity nových zaměstnanců organizace	Partners Czech	360 880,00	67,5	308 320,00
CZ.04.3.07/2.3.01.2/0050	Posílení kapacity Somatopedické společnosti pro řízení projektů na podporu podmínek plnohodnotné účasti tělesně postižených osob na trhu práce	Somatopedická společnost	650 000,00	74	341 885,00

3. výzva

Registrační číslo	Název projektu	Žadatel	Požadovaná výše finanční podpory v Kč	Věcné hodnocení -počet bodů	Schválená výše podpory (Kč)
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0022	Finanční řízení v Romodromu	ROMODROM	646 600,00	87,5	646 600,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0026	Profesionálnější organizace	LATA	649 570,00	87	649 570,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0036	Profesionalizace KCR Heřmánek	Křesťanské centrum pro rodinu Heřmánek o.s.	650 000,00	87	638 000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0049	Zlepšení kvality finančního řízení v o.s. FORMIKA	FORMIKA, o.s.	649 508,00	82	621 508,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0045	Rozvoj a stabilizace finančního řízení	o.s. Ježek a Čížek	650 000,00	78	650 000,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0023	Další krok k profesionalitě	YMCA Praha	519 405,00	75,5	476 661,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0031	Báze Berkat II.	Berkat, o.s.	649 500,00	75,5	615 500,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0020	"Finanční řízení - Kolping P8"	Kolpingova rodina P8	431 910,00	74	431 910,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0046	Finanční řízení o.s. ROSA	o.s. ROSA - centrum pro týrané a osamělé ženy	606 750,00	74	606 750,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0012	Pevně na zemi	Letní dům	650 000,00	72,5	545 500,00
CZ.04.3.07/2.3.01.3/0033	Posílení kapacity a funkčních systémů řízení organizace	SPIN o.s.	650 000,00	71	460 585,00

Literatura

1. Odborné monografie

Hamerníková Bojka - Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru, Eurolex Bohemia, Praha, 2000, ISBN 80-902752-3-0, 214 stran

Frič Pavol – Rochdi Goulli, Neziskový sektor v České republice, Výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University, Eurolex Bohemia, Praha, 2001, ISBN 80-86432-04-01, 204 stran

Frič Pavol a kolektiv - Strategie rozvoje neziskového sektoru, Fórum dárců, Praha 2000, 84 stran

Hyánek Vladimír – Škarabelová Simona – Řežuchová Markéta, Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů (metody, problémy řešení), CVNS, 1. vydání, Brno, 2005, ISBN 80-239-5262-5, 40 stran

Kolektiv autorů - Úvod do regionálních věd a veřejné správy, 2. rozšířené vydání, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň, 2008, ISBN 978-80-7380-086-4, 456 stran

Plamínek Jiří - Vladimír Svatoš, Jindřiška Hladíková, Petr Baboček, Pavla Jandáková, Josef Zetěk, Nadace Lotos, Řízení neziskových organizací, První český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, obecně prospěšných společnostech, školách, církevních a zdravotních zařízeních, 1. vydání, Praha, Nadace Lotos, 1996, 186 stran

Potůček Martin - Nejen trh, Role trhu, státu a občanského sektoru v proměnách české společnosti, Sociologické nakladatelství, Praha, 1997, 1. vydání, ISBN 80-85850-26-5, 188 stran

Rakušanová Petra – Stašková Barbora, Organizovaná občanská společnost v České republice, Professional Publishing, 1. Vydání, 2007, ISBN 978-80-86946-22-1, 116 stran

Rektořík Jaroslav a kolektiv, Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení, Ekopress, druhé aktualizované vydání, 2007, ISBN 978-80-86929-25-5, 188 stran

Škarabelová Simona - Definice neziskového sektoru (Sborník příspěvků z internetové diskuze CVNS), CVNS, 1. vydání, Brno, 2005, ISBN 80-239-4057-0, 52 stran

Škarabelová Simona a kolektiv, Když se řekne nezisková organizace..., Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko – Správní fakulta, Brno, 2002, ISBN 80-210-3031-3

2. Články a zprávy

Anderle Petr - článek Útržky z historie občanské společnosti, Máme na čem stavět, březen 2002, dostupné na [www: http://neziskovky.cz/cz/fakta/neziskovy-sektor-v-cr/historie-ns-v-cr/](http://neziskovky.cz/cz/fakta/neziskovy-sektor-v-cr/historie-ns-v-cr/), staženo dne 3. 12. 2002

Grešl Petr – Svoboda Rodan, Evaluace výstupů 3. výzvy Globálních grantů, Závěrečná zpráva projektu, NROS, 2008, 55 stran

Cheval s.r.o., Hodnocení dopadů globálních grantů na kapacity příjemců podpory z Evropského sociálního fondu, Průběžná zpráva 2, srpen 2007, 29 stran

Cheval s.r.o., Hodnocení dopadů globálních grantů na kapacity příjemců podpory z Evropského sociálního fondu, Průběžná zpráva 1, shrnutí, duben 2007, 8 stran

Ministerstvo financí České republiky, Financování neziskových organizací, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/financovani_no_14855.html, staženo dne 10. 10. 2008

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Odbor řízení pomoci ESF - Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Výroční zpráva za rok 2007, 15. května 2008, 139 stran

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky - Tisková zpráva Nestátní neziskové organizace obdrží peníze z EU, 16. 6. 2005

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Vyhlášení Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha, tisková zpráva, 28. 6. 2004

Nadace rozvoje občanské společnosti, Druhá Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 21. 11. 2005

Nadace rozvoje občanské společnosti – Ing. Grešl Petr, Ing. Svoboda Rodan, Evaluace výstupů projektů 3. výzvy Globálních grantů, Závěrečná zpráva projektu, 14. srpna 2008

Nadace rozvoje občanské společnosti, Podklady pro MONITORING – školení pro příjemce, 12. – 16. září, <http://www.nros.cz/programy-nros/globalni-granty/ke-stazeni/dokumenty-jpd-3/prijemci-jpd-3>, staženo 17. 12. 2008

Nadace rozvoje občanské společnosti, Pokyny pro příjemce nadačního příspěvku z Globálního grantu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hlavní město Praha, 61 stran

Nadace rozvoje občanské společnosti – Radka Havlová a tým, Pokyny pro žadatele 2004-2006 k výzvě pro podání žádostí v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha, 2005, 1. vydání, 67 stran

Nadace rozvoje občanské společnosti, Průvodce fondy EU pro neziskové organizace: Cesta labyrintem financování EU, Praha, 2002, 203 stran

Nadace rozvoje občanské společnosti, První Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 10. 1. 2005

Nadace rozvoje občanské společnosti - Příloha č. 1 k druhé výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha

Nadace rozvoje občanské společnosti - Příloha č. 1 k výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha

Nadace rozvoje občanské společnosti - Příloha č. 1 k třetí výzvě k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha

Nadace rozvoje občanské společnosti, Seznam podpořených projektů, 1. výzva, 2 strany

Nadace rozvoje občanské společnosti, Třetí sektor, druhá šance, příručka, 76 stran

Nadace rozvoje občanské společnosti, Třetí Výzva k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II hm. m. Praha, 26. 2. 2007

Nadace rozvoje občanské společnosti, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 2. výzva, 8 stran

Nadace rozvoje občanské společnosti, Zpráva o výsledcích výběrového procesu, 3. výzva, 7 stran

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, Dopady členství České republiky v Evropské unii na nestátní neziskové organizace v programovacím období 2004 – 2006, 15. 1. 2007, 118 stran

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů v roce 2006, 2. 4. 2008, 37 stran

Rozhodnutí Evropské komise ze dne 7. 7. 2004, kterým se schvaluje Jednotný programový dokument pro strukturální pomoc Společenství pro region Cíle 3 Praha v České republice, CCI: 2003 CZ 05 3 DO 001

Vajdová Tereza - Zpráva o neziskovém sektoru v ČR, RNNO, http://wtd.vlada.cz/files/rvk/rnno/zprava_o_neziskovem_sektoru.pdf

Zhodnocení dosaženého pokroku v realizaci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 2 regionu NUTS 2 hl. město Praha, závěrečná zpráva, Praha, březen 2005, 186 stran

3. Použité zákony:

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších novel

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších novel

Zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších novel

Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších novel

Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších novel

Nařízení Rady (ES) 1260/1999 o Strukturálních fondech

4. Strategické dokumenty

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, 8. verze, Praha, únor 2004, 182 stran

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky ve spolupráci s hlavním městem Prahou, Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, září 2004, 106 stran

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Odbor vnějších vztahů, Průvodce fondy Evropské unie, duben 2004, 145 stran

5. Internetové stránky:

Portál veřejné správy České republiky www.portal.gov.cz

Internetové stránky Evropského sociálního fondu www.esfcr.cz

Internetové stránky Ministerstva financí ČR www.mfcr.cz

Internetové stránky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR www.mfcr.cz

Internetové stránky Nadace rozvoje občanské společnosti www.nros.cz

Internetové stránky Strukturálních fondů www.strukturalni-fondy.cz

Internetové stránky www.czech.cz

Internetové stránky www.dotace-help.cz

Internetové stránky www.e-cvns.cz

Internetové stránky www.euractiv.cz

Internetové stránky www.neziskovky.cz

Internetové stránky www.portal.gov.cz

Seznam tabulek

TABULKA 1 - POČET NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ (ZÁŘÍ 2007)	17
TABULKA 2 - VÝVOJ POČTU NETISKOVÝCH ORGANIZACÍ V LETECH 1990 – 2007	19
TABULKA 3 – CÍLE PRO GLOBÁLNÍ GRANT	39
TABULKA 4 – KRITÉRIA A SUBKRITÉRIA	49
TABULKA 5 - FINANČNÍ PROSTŘEDKY VYČLENĚNÉ PRO JEDNOTLIVÉ VÝZVY	54
TABULKA 6 – MONITOROVACÍ INDIKÁTORY	57
TABULKA 7 – MONITOROVACÍ INDIKÁTORY 2	60
TABULKA 8 – VĚCNÉ MONITOROVACÍ INDIKÁTORY OPATŘENÍ 2.3.....	63
TABULKA 9 - ÚSPĚŠNOST VÝZEV	67
TABULKA 10 – PROCES SCHVALOVÁNÍ ŽÁDOSTÍ.....	70
TABULKA 11 - PODPOŘENÉ PROJEKTY	72
TABULKA 12 – MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOST PODPOŘENÝCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	74
TABULKA 13 – ÚSPĚŠNOSTI PŘEDLOŽENÝCH PROJEKTŮ V RÁMCÍ JPD 3	76
TABULKA 14 – ČERPÁNÍ PŘÍSPĚVKU	78

Seznam grafů

GRAF 1 – POČET JEDNOTLIVÝCH TYPŮ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	18
GRAF 2 – FINANČNÍ ZDROJE JPD 3	36
GRAF 3 - FINANČNÍ PROSTŘEDKY VYČLENĚNÉ PRO JEDNOTLIVÉ VÝZVY	54
GRAF 4 – MONITOROVACÍ INDIKÁTORY 1 GRAF 5 – MONITOROVACÍ INDIKÁTORY 2	61
GRAF 6 – INDIKÁTOR 1.01 - POČET PODPOŘENÝCH OSOB POSKYTUJÍCÍCH SLUŽBY NEBO PODPORUJÍCÍCH POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB	64
GRAF 7 – INDIKÁTOR 1.04 - POČET PODPOŘENÝCH ORGANIZACÍ.....	65
GRAF 8 – INDIKÁTOR 2.43 - PODÍL VYŠKOLENÝCH OSOB POSKYTUJÍCÍCH SLUŽBY NEBO PODPORUJÍCÍCH POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB	66
GRAF 9 – SCHVÁLENÉ A NESCHVÁLENÉ ŽÁDOSTI	68
GRAF 10 – VÝVOJ SCHVALOVÁNÍ ŽÁDOSTÍ.....	69
GRAF 11 - VYŘAZENÉ A SCHVÁLENÉ PROJEKTY	71
GRAF 12 – SCHVÁLENÁ VÝŠE NADAČNÍHO PŘÍSPĚVKU	73
GRAF 13 – PODPOŘENÉ PROJEKTY PODLE MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	75
GRAF 14 – ÚSPĚŠNOST SCHVÁLENÍ PODANÝCH ŽÁDOSTÍ.....	77
GRAF 15 – CELKOVÉ ZDROJE V RÁMCÍ JPD 3.....	79
GRAF 16 – SKUTEČNÉ ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	79
GRAF 17 – SKUTEČNÉ PLNĚNÍ Z CELKOVÝCH ZDROJŮ	80

Summary

The degree thesis „Global grants in nonprofit sector“ seeks to evaluate effects of this type of grant on nonprofit organization existence and activity. Global grants are part of JPD 3 (- JPD 3 -Single programming document for Objective 3 of the NUTS 2 Prague Region) providing funding of nonprofit organizations concerned with according equal rights to groups threatened by social exclusion from educational and occupational opportunities. Funds are provided by European Social Fund. The global grant was implemented during the planning period 2004-2006.

This above mentioned grant together with its focus on socially excluded or endangered persons on the territory of the Capital City of Prague was targeted under the supervision of the Ministry of Labour and Social Affairs of Czech Republic, Section for Supervision of Aid provided by ESF (European Social Fund). As mediator for Global grant acts the nonprofit organization foundation for development of civic society, which mediating subject is accountable for awarding and implementation of individual projects falling within the Global grant.

Foundation for development of civic society published three invitations to apply for Global grant when Euro 1 175 866 was distributed. The largest financial amount was intended for the first invitation, the lowest for the third one. In total 162 applications were submitted out of which 63 projects. The submission of application of a concrete project is followed by the selection process. This consists of three phases the first is the check of formal appropriateness followed by acceptability evaluation of the project with final evaluation composed of six criteria of these the most important is justification and target of the project which in final evaluation has a 30% validity. Most failures were recorded in this closing phase of the evaluating process in the third invitation the percentage rose to 77%.

If the project was approved the nonprofit organization presenting the project signs a contract on foundation grant with the Foundation for development of civic society. Of special importance of follow up of the project are the monitoring indicators guidelines. These have a somewhat specific character for each application, but most of them monitor the start of the supported nonprofit organization. The monitoring indicators practiced by Foundation for development of civic society. Were of a more general character: the number of supported persons providing services or supporting

providing of services, the number supported organizations, percentage of trained persons giving services or supporting giving services. In 2007 those indicator show a positive trend nearing the target values set in advance. The indicator monitoring the number of supported organizations in 2007 already exceeded its targeted value.

The Global grant falling within JPD 3 had the lowest financial backing of 1% out of the total JPD 3, the applicant's success rather bellow average , however in actual withdrawal of Global grant it finished at 77 % in 2007, which was the highest percentage within JPD 3.

Global grant could be applied to by civic corporations, socially useful unions and religious juristic persons. Out of whom most support was accorded to civic corporations. Most often the supported organizations had their seats in Prague 1, 2 and 4. They also differed as to targeted groups such as Romanies, handicapped people, abused women and many others. Some organizations also gained repeated support in more invitations always-of course with a different project. Relatively difficult for beginners among nonprofit organizations proved clerical work and frequent start turn over in the Foundation for development of civic society. The most frequently supported activities were education and training of staff and volunteers of nonprofit organizations, providing of social services, setting up conditions for providing these services consulting and analysis writing. Apart from full time staff and volunteers of nonprofit organizations the project also focused on persons endangered with social exclusion primarily those for a long time unemployed and with serious health handicap. Trainings of nonprofit organization workers was centered on client care, organizational structure of nonprofit organizations, problems of targeted groups, general social problems, financial backing or drawing on international funds.

Global grants have exerted a positive influence of nonprofit organizations. Those, thanks to them could enhance there capacities, improve there services and also learn to work with this type of grant. They have also become more effective in communication and cooperation. What is also valuable they could train there staff extend and improve their services make there targets clearer and improve financial management. Not only this Global grant help to improve quality make more professional and extend both nonprofit services and the nonprofit organizations proper, but it also brings valuable experience necessary for the future. The Global grant assists the growth of nonprofit organizations hereby contributing to the development of the nonprofit sector as well. The nonprofit organizations help people who need help

and supposing there organizational and service quality improve it has decidedly positive influence on the clients who are accorded a more effective assistance and also, with increased capacity more clients may enjoy the much needed help.

Klíčová slova (Keywords)

Evropská unie

Evropský sociální fond

Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha

Globální grant

Neziskové organizace

European Union

European Social Fund

Single programming document for Objective 3 of the NUTS 2 Prague region

Global grant

Nonprofit organizations

JEL Classification

F 150

L 310

R 190

R 580